

Lietuvos Respublikos
Seimo
pirmoji sesija

2016 m. gruodžio 15 d.
19 ir 20 posėdžiai

Stenogramos

12

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d., Nr. 1

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA
2016 m. gruodžio 15 d.

Rytinis posėdis Nr. 19

*Minėjimas, skirtas Prezidento, Ministro Pirmininko, Steigiamojo Seimo,
I–III Seimų nario, publicisto Kazio Griniaus 150-osioms gimimo metinėms*

Seimo Pirmininko V. Pranckiečio perskaitytas Lietuvos Respublikos Prezidentės D. Grybauskaitės sveikinimas minėjimo dalyviams	9
Seimo Pirmininko V. Pranckiečio žodis	10
Prezidento V. Adamkaus kalba	11
Lietuvos istorijos instituto direktoriaus daktaro R. Miknio kalba	13
Seimo nario T. Tomilino kalba	15
Seimo narės A. Armonaitės kalba	16
Informaciniai pranešimai	18
Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 15 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	18
Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4, 22, 23, 25, 26, 27, 28 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 23 ¹ , 23 ² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-4530(2)ES priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	20
Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 4, 6, 10, 12, 13, 14 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4531(2)ES priėmimas	20
Šio įstatymo priėmimas	21
Audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4454(3)ES priėmimas	21
Šio įstatymo priėmimas	21
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 36, 62 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4455(3) priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	22
Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4456(3) priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	22
Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 4, 45, 46 straipsnių pakeitimo ir 47 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-4457(3) priėmimas	22
Šio įstatymo priėmimas	23
Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 3, 4 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4458(3) priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	23
Centrinės kredito unijos įstatymo Nr. VIII-1682 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2566 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4459(3) priėmimas	23
Šio įstatymo priėmimas	24
Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2567 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4460(3) priėmimas	24
Šio įstatymo priėmimas	24

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4461(3) priėmimas	24
Šio įstatymo priėmimas	24
Administracinių nusižengimų kodekso 197 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4463(3) priėmimas	24
Šio įstatymo priėmimas	25
Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 38 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4807(3)ES priėmimas	25
Šio įstatymo priėmimas	26
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 20 ir 27 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4399(2) priėmimas	26
Šio įstatymo priėmimas	27
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2776(3)ES priėmimas	27
Šio įstatymo priėmimas	27
Administracinių nusižengimų kodekso 609 ir 616 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4776(2) priėmimas	28
Šio įstatymo priėmimas	28
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-101(2) priėmimas	28
Šio įstatymo priėmimas	29
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-102(2) priėmimas	30
Šio nutarimo priėmimas	30
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-103(2) priėmimas	30
Šio nutarimo priėmimas	30
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. XII-2756 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-104(2) priėmimas	30
Šio nutarimo priėmimas	30
Lietuvos Nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-105(2) priėmimas	30
Šio įstatymo priėmimas	31
Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-106(2) priėmimas	31
Šio įstatymo priėmimas	31
Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. I-108 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-107(2) priėmimas	31
Šio įstatymo priėmimas	31
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-108(2) priėmimas	31
Šio įstatymo priėmimas	31
Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-109(2) priėmimas	31
Šio įstatymo priėmimas	32
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. IX-2232 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-110(2) priėmimas	32

Šio nutarimo priėmimas	32
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. XI-2226 „Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-111(2) priėmimas	32
Šio nutarimo priėmimas	32
Laisvės premijos įstatymo Nr. XI-1584 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-206 pateikimas (V. Pranckietis)	32
Įstatymo „Dėl Tarpinio susitarimo dėl Europos Bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIP-4719(2) svarstymas ir priėmimas	34
Šio įstatymo priėmimas	34
Seimo nutarimo „Dėl Vladislavo Ranonio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-200 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Svetikaitė)	34
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-69(2), Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-70(2), Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-71(2), Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-72, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-73(2), Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-74(2), Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtąjį ¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-75(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-76(2), Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-93(2), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-78(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-79(2), Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-80(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-81(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-82(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-83(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-84(2), Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-85(2), Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V ¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-86(2), Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-87(2), Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-88(2) ir Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-148(2) svarstymas	35
Seimo nario S. Gentvilo kalba	37
Seimo nario M. Majausko kalba	38
Seimo narės A. Armonaitės kalba	38
Seimo nario R. J. Dagio kalba	39
Seimo nario E. Gentvilo kalba	40

Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	40
Seimo nario T. Tomilino kalba	42
Seimo nario A. Kubiliaus kalba	42
Seimo nario V. Bako kalba	43
Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-69(2) svarstymo tęsinys	44
Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-70(2) svarstymo tęsinys	44
Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-71(2) svarstymo tęsinys	45
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-72 svarstymo tęsinys	45
Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-73(2) svarstymo tęsinys	45
Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-74(2) svarstymo tęsinys	45
Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtojo ¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-75(2) svarstymo tęsinys	46
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-76(2) svarstymo tęsinys	46
Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-93(2) svarstymo tęsinys	46
Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-78(2) svarstymo tęsinys	46
Seimo nutarimo „Dėl Vladislovo Ranonio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-200 priėmimo tęsinys	48
Šio nutarimo priėmimas	48

Vakarinis posėdis Nr. 20

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-79(2) svarstymo tęsinys	49
Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-80(2) svarstymo tęsinys	50
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-81(2) svarstymo tęsinys	51
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-82(2) svarstymo tęsinys	51
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-83(2) svarstymo tęsinys	51
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-84(2) svarstymo tęsinys	51
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-85(2) svarstymo tęsinys	52
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V ¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-86(2) svarstymo tęsinys	52
Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-87(2) svarstymo tęsinys	52

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-88(2) svarstymo tęsinys	52
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-148(2) svarstymo tęsinys	52
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. XII-2609 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4759 pateikimo tęsinys (A. Dumbrava)	52
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4788(2) priėmimas	53
Akcijų įstatymo Nr. IX-569 3, 9, 12, 14, 15, 20, 21, 33 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2696 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-89(2) svarstymas	56
Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo Nr. XII-1923 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-180(2) svarstymas	56
Seimo nario R. J. Dagio kalba	57
Seimo narės G. Skaistės kalba	57
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-713 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-170(2) svarstymas ir priėmimas	58
Šio nutarimo priėmimas	58
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-171(2) svarstymas ir priėmimas	59
Šio nutarimo priėmimas	59
Įstatymo „Dėl Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-220 pateikimas (K. Navickas)	59
Laisvės premijos įstatymo Nr. XI-1584 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-206 svarstymas ir priėmimas	61
Šio įstatymo priėmimas	61
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-219 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Skardžius)	62
Šio nutarimo priėmimas	62
Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-212 pateikimas (A. Skardžius)	62
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-7 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-217 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	64
Šio nutarimo priėmimas	64
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-8 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-218 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	64
Šio nutarimo priėmimas	64
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-226 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	65
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-228 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	65
Šio nutarimo priėmimas	66
Seimo rezoliucijos „Dėl parlamentinės diplomatijos stiprinimo“ projekto Nr. XIIIIP-209 pateikimas (A. Ažubalis)	66
Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-114(2) svarstymas	66
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	67

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 19 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

Minėjimas, skirtas Prezidento, Ministro Pirmininko, Steigiamojo Seimo, I–III Seimų nario, publicisto Kazio Griniaus 150-osioms gimimo metinėms

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Prašom užimti vietas.

Gerbiamieji, Lietuvos Respublikos Seimas 2016-uosius paskelbė Prezidento Kazio Griniaus metais. Visus metus miestuose ir miesteliuose, įvairiose institucijose, taip pat ir mokymo įstaigose vyko daug renginių, skirtų šiai iškiliai mūsų Tautai ir valstybei nuspelniusiai asmenybei paminėti. Pradedame minėjimą, skirtą Prezidento, Steigiamojo Seimo, I, II ir III Seimų nario, Ministro Pirmininko, gydytojo, publicisto K. Griniaus 150-osioms gimimo metinėms.

Himnas.

Giedamas Lietuvos valstybės himnas

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji, į minėjimą atvyko: Konstitucinio Teismo Pirmininkas D. Žalimas, Jo Ekscelencija Prezidentas V. Adamkus, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nariai, Lietuvos Respublikoje akredituoti užsienio valstybių ambasadoriai, Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvoje išrinkti Europos Parlamento nariai ir aukščiausi kitų Europos Sąjungos institucijų pareigūnai iš Lietuvos, Prezidento K. Griniaus giminaičiai, Lietuvos bažnyčių hierarchai ir atstovai, Konstitucinio Teismo teisėjai, buvę Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkai ir buvę ministrai pirmininkai, Seimui atskaitingų valstybės institucijų vadovai, Lietuvos aukštųjų mokyklų vadovai, miestų ir rajonų savivaldybių merai, tautinių bendrijų atstovai, jaunimo organizacijų atstovai, kiti didžiai gerbiami svečiai.

PIRMININKAS. Visuomeniniame testamente apie save K. Grinius yra rašęs: „Mano visuomeninis prityrimas augo moksleivio suole, studento veikloje, gydytojo darbe, žurnalisto ir redaktoriaus kėdėje, socialinės globos draugijose, sveikatos reikalų tvarkyme, besirūpinant dviejų pasaulinių karų tremtiniais – lietuviais. Jis brendo keturių Lietuvos Respublikos demokratinių Seimų kadencijose, Ministerio Pirmininko ir Respublikos Prezidento pareigose.“

PIRMININKĖ. Jos Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė šiandien dalyvauja Europos Vadovų Tarybos posėdyje Briuselyje, ji minėjimo dalyviams atsiuntė sveikinimą. Maloniai kviečiu Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką V. Pranckietį perskaityti šį sveikinimą.

V. PRANCKIETIS. „Gerbiami Seimo nariai, minėjimo dalyviai, garbingas Prezidento K. Griniaus jubiliejus ateina pačiu laiku. Šiandien mums labai reikia tokių iškilų ir visapusiškų asmenybių. Tokio grynumo autoritetų, koks XX amžiaus 1-osios pusės Lietuvoje buvo K. Grinius. Greita V. Kudirkos, J. Basanavičiaus, žadinusių tautą, turime įvardinti dar vieną varpininką iš Suvalkijos, iš knygnešių Grinių giminės. Neišgašdintas rusiškų kalėjimų, nesužlugdytas skaudžiausių likimo smūgių, pavydėtino tvirtumo žmogus daktaras K. Grinius visą gyvenimą liko idealistas, humanistas ir demokratas, ištikimas savo principams. Artėdami į Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį, prisimename, kad beviltiškai skurdžioje, ilgų okupacijos ir karo metų nualintoje Lietuvoje K. Grinius buvo tarp tų, kurie tarsis iš nebūties kėlė valstybę. Labai gerai suprantame pasišventusius to meto žmones, nes žvelgiame į jų laiką kaip į veidrodį. Lygiai taip amžiaus pabaigo-

je jau Sajūdžio kartai teko atkurti visas valstybės struktūras, kariuomenę, formuluoti Konstitucijos postulatus.

Šiomet minime ne tik K. Griniaus gimimo sukaktį, bet ir 90 metų, kai jis buvo demokratiškai išrinktas Lietuvos Prezidentu ir davė priesaiką. Tai buvo priesaika ne pusei metų nuo rinkimų birželį iki gruodžio permainų, bet tikėjimas Lietuva ištisa gyvenimą.

Visiems, kurie jau davėte priesaiką, ir tiems, kurių ši akimirka dar laukia linkiu, kad tai būtų toks pat neterminuotas įsipareigojimas Lietuvai. Tegul Prezidento K. Griniaus asmenybė ir kiekvienam Lietuvos piliečiui bus moralinė atrama bei įkvėpimas. Lietuvos Respublikos Prezidentė D. Grybauskaitė.“ (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiamieji, politinė prasme K. Grinius simbolizavo Lietuvos parlamentarizmo suklestėjimą. Jis buvo visų keturių 1920–1926 metų laikotarpiu demokratiškai, visuotiniuose rinkimuose išrinktų Seimų narys, nuoširdus demokratinės santvarkos šalininkas.

Maloniai kviečiu tarti žodį Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininką V. Pranckietį. Prašau.

Seimo Pirmininko Viktoro Pranckiečio kalba

V. PRANCKIETIS. Dėkoju.

Gerbiamieji Seimo nariai, svečiai, ponai ir ponios, mūsų visų buvimas čia, nepriklausomos Lietuvos Respublikos Seime, yra liudijimas, kad pasirinkome Prezidento K. Griniaus kryptį. Ta kryptis – demokratija. Šis K. Griniaus ir mūsų pasirinkimas yra didžiausia vertybė, nes tik eidami tokiu keliu kuriame galimybių ir gerovės Lietuvą.

Turime būti dėkingi Prezidentui K. Griniui už tai, kad jis mūsų valstybės istoriją kūrė aiškiai suvokdamas politines aplinkybes kaimyninėse šalyse ir visame pasaulyje, suvokdamas, ką gali kiekvienas esantis šalia, ir strategiškai numatė tokias savo darbų pasekmes.

Minėdami 150-ąsias K. Griniaus gimimo metines, mes prisimename jį kaip politiką, kuris iškiliai pristatė visuomenei demokratijos ir įstatymo bendrystės naudą, sakydamas, kad ši sąveika yra priemonė, kuri stiprina valstybę, padeda jai augti, tobulėti.

Prieš devynis dešimtmečius Prezidentas K. Grinius sakė: „Demokratijai reikia demokratų“, – tokių žmonių, kurie suvokia, kad <...> „reikalinga taikintis priprasti prie mūsų įstatymų, reikalinga žiūrėti, kad, taip sakant, ne Konstituciją lenkti į save, bet save lenkti į Konstituciją.“

Jo nuomone, Lietuvai, maistančiai apie ateitį, visada reikia ir reikės žmonių, kurie yra vedami kilnių, drąsių tikslų ir nebijo tartis.

„Tie, kurie kalbasi, yra stiprūs“, – sakė jis. Tokių žmonių reikia ir šiandien. Tikiu, kad mes – naujasis Lietuvos Respublikos Seimas ir pradėjusi veikti Vyriausybė – pateisinsime K. Griniaus idėjas kartu su visos mūsų visuomenės lūkesčiais.

Gerbiamieji, turime pasisemti išminties ir politinės filosofijos iš K. Griniaus veiklos.

Laisvė, demokratija, pagarba ir įsiklausymas, laisvas žodis, sąžinės laisvė, žmogaus orumas – tai jungtys, kurios mus sieja su viena iškiliausių Lietuvos asmenybių – Pasaulio tautų teisuoliu, Prezidentu K. Griniumi.

Linkiu, kad ir apie mūsų visų darbus ateities kartos su pasididžiavimu kalbėtų po 150 metų, kaip tai darome mes, minėdami solidžią garbingo politiko sukaktį.

Dėkoju. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Nuoširdžiai dėkojame Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui V. Pranckiečiui.

Mielieji, XX amžiaus Lietuvos istoriją ženklina dramatiški sukrėtimai, kurie tiesiogiai palietė visus Lietuvos gyventojus. K. Griniui – vienam iš Lietuvos valstybės kūrėjų, teko matyti jos žlugimą ir priimti išeivio dalią. Tačiau net būdamas toli nuo Lietuvos jis nenustojo budinti lietuvių tautos. 1950-aisiais minint Vasario 16-ąją K. Grinius kalbėjo: „Išgyvenę šiuos siaubingus metus, nusikratę okupantų vergijos, mes patys atkursime laisvą ir demokratinę Lietuvą, kurioje kiekvienas pilietis naudosis visomis teisėmis ir kurioje kiekvienam bus užtikrintas socialinis gerbūvis. Vėl atkursime ūkinį Lietuvos gyvenimą, atgaivinsime tautinę kultūrą, mokslą ir meną.“ Šiame minėjime dalyvauja Prezidentas V. Adamkus, gyvai bendravęs su Prezidentu K. Griniumi tiek

prieškario Kaune, tiek ir išeivijoje – Jungtinėse Amerikos Valstijose. Maloniai kviečiu tarti žodį ir pasidalinti prisiminimais Jo Ekscelenciją Prezidentą V. Adamkų. (*Plojimai*)

Prezidento Valdo Adamkaus kalba

V. ADAMKUS. Gerbiamasis Seimo Pirmininke, Seimo ir Vyriausybės nariai, mieli Prezidento K. Griniaus gerbėjai ir bičiuliai!

Šiandien prabilti apie šviesaus atminimo Prezidentą K. Grinių yra labai reikšminga ir prasminga. Iš karto pasakiau žodžius „šviesaus atminimo“, nes ši asmenybė mano atmintyje ir mintyse visada iškyla pačia šilčiausia, pačia gražiausia dvasia.

Apie šį išskirtinį žmogų pasakyta daug išskirtinių žodžių, parašyta daug straipsnių, knygų – ir visus juos jungia būtent šviesa. Žmogaus šviesa, humaniškų vertybių šviesa, sąžiningo gyvenimo šviesa.

Lietuva turėjo ir turi tikrai daug šviesuolių. Tačiau tokios asmenybės, koks buvo K. Grinius, man neteko gyvenime daug sutikti. Laikau išskirtine likimo dovana, kad man teko gyventi Jo laikais, juo labiau – kad teko laimėti jį asmeniškai pažinti ir bendrauti.

Istorinį Prezidento K. Griniaus vaidmenį jau aprašė ir dar kartą aprašys mokslininkai.

Tuo tarpu man K. Grinius itin įdomus kaip asmenybė, sujungusi dvi tautos gyvenimo epochas – XIX amžiaus tautinį atgimimą ir Vasario 16-osios Lietuvos kūrimą. K. Griniaus tėvai priklausė tai kartai, kuri turbūt labiausiai nukentėjo nuo carinės Rusijos represijų, pralaimėjus 1863 metų sukilimui. Vieno iš vienuolikos Grinių vaikų – K. Griniaus – vaikystė sutapo su vienu niūriausių tautos istorijos laikotarpių.

Tauta buvo be savo rašto, be savo studentų, engiama ir, svarbiausia, rusinama. Tačiau tai, už ką tėvų karta kovojo, sakyčiau, ištiesintais dalgiais, užaugusi K. Griniaus karta ėmė kovoti spausdintu žodžiu – per sieną perneštomis knygomis, visuomeninėmis kultūros draugijomis ir pagaliau – lietuvių kultūrinio ir tautinio atgimimu.

J. Basanavičiaus „Aušra“, tapusi impulsu veikti, ir „Varpas“ – kaip nuolatinis rūpestis ir atsakomybė, kaip nesibaigianti talka kartu su V. Kudirka, P. Višinskiu, F. Bortkevičiene, J. Šauliu, broliais Vileišiais, Žemaitė ir daugybe kitų lietuviybės gaivintojų. K. Grinius, po V. Kudirkos mirties leidžiant „Varpą“, perėjo turbūt visas įmanomas leidėjo pozicijas: būrė kolektyvą, rūpinosi rankraščiais ir lešomis, pats redagavo straipsnius ir ištisis numerius, pats rašė – dažnai skirtingais slapyvardžiais užpildydamas didžiąją leidinio dalį.

Būtent čia, „Varpo“ puslapiuose, 1914 metais, kai daugeliui aukščiausia Lietuvos suvereniteto forma atrodė autonomija, K. Grinius paskelbia straipsnį „Apie šalies nepriugulmybę“, kuriame, be kita ko, parašyti tokie žodžiai: „Išeina, kad, šiaip ar taip žiūrint, Lietuvos autonomijos ir net politiškosios nepriugulmybės klausimas nėra neišpildoma svajonė, utopija arba kažkoks nepasiekiamas idealas. Jos įvykdymas yra galimas, žinoma, jeigu patys lietuviai bus to verti.“

Tai yra citata iš jo paskelbto straipsnio.

Primenu – 1914 metai, pasaulinio karo išvakarės. K. Grinius analizuoja galimą Europos vaizdą po didžiųjų pervartų, vertina Baltijos valstybių perspektyvas ir daro tai labai taikliai, todėl daug istorikų būtent K. Griniui priskiria Lietuvos nepriklausomybės idėjos prioritetą.

Šiandien tai skamba gražiai ir pakylėtai, tačiau tais metais K. Grinius už savo veiklą mokėjo labai skaudžiai – kratomis ir represijomis, suėmimu, trėmimu, kalėjimu.

O skaudžiausią tragediją išgyveno, kai pilietinio karo draskomoje Rusijoje nuo bolševikų rankos žuvo jo pirmoji žmona Joana ir duktė Gražina, kai dar po pusės metų palaidojo savo dešimtmetį sūnų Jurgį. Aš sau iki šiol neatsakiau į klausimą, ar ne iš čia kilo šio žmogaus dvasinė ramybė, nusiteikimas dirbti, pasitikėjimas žmonėmis konkrečiai ir žmogiškumu apskritai.

Ar ne todėl lemtingais 1926 metais, per savo gimtadienį priverstas atsakyti einamų pareigų, K. Grinius sutiko demokratiškai perduoti Prezidento pareigas. Jis savo akimis matė, kas yra pilietinis karas. Jis geriau už kitus žinojo žmogaus gyvybės vertę ir kainą. Jis iš tikrųjų buvo humanistas, demokratas, liberalas – tik ne siaura partine, o vertybine prasme. Kaip ne kartą esu sakęs, žmogus, savo mąstymu ir nuostatomis gerokai aplenkęs savo istorinę ir politinę realybę.

Beje, netrūksta ir darbų, įrodančių K. Griniaus politiko talentą. Jis 1920 metais tapo Vyriausybės vadovu nuniokotoje, karo padarinių nualintoje Lietuvoje, sunkiai sprendžiančioje sunkiausias vidaus ir užsienio politikos užduotis. Tačiau VI Vyriausybės kabineto darbai yra neginčijami: tarpvalstybinė sutartis su Rusija, leidusi Lietuvai susitelkti ūkio, kariuomenės, krašto tvarkymo klausimais; sutartis su Latvija, dėl kurios mes ir šiandien turime Mažeikius ir Palangą; valstybėje atsirado Lietuvos universitetas, Lietuvos dramos teatras, pradėta realiai rūpintis M. K. Čiurlionio paveikslų saugojimu ir t. t.

O svarbiausia – pradėtos kurti demokratinio šalies valdymo tradicijos. Simboliška, kad K. Grinius tapo pirmuoju Ministru Pirmininku, paskirtu jau Seimo, o ne Tarybos.

Simboliška, kad būtent jis sėkmingai ir esmingai prisidėjo rengiant 1922 metų Lietuvos Konstituciją. Simboliška ir iškalbinga, kad jis taikiai perdavė Prezidento pareigas, tiktai išgavęs raštišką A. Smetonos ir A. Voldemaro pažadą, kad Konstitucija nebus laužoma.

Daug yra gyvenimo sričių, apie kurias kalbant tenka minėti K. Griniaus pavardę ir pridurti: pirmasis. Arba vienintelis. Žmogus, nacių okupacijos metais išgelbėjęs žydus ir tapęs Pasaulio Teisuoliu. Žmogus, gyvendamas jau Amerikoje, rašęs peticijas galingųjų valstybių vadovams dėl Lietuvos okupacijos ir reikalaujamas „sustabdyti nesuvaldomą lietuvių tautos žudymą“. Žmogus, stovėjęs prie ne vienos partijos ištakų.

Visa tai, neabejoju, dar sulauks deramo Lietuvos dėmesio ir įvertinimo. Apie Prezidentą K. Grinių dar bus rašomos knygos ir kuriami filmai. O aš nuoširdžiai dėkoju likimui už asmeninę pažintį su šiuo mūsų šviesuliu. „Aukštaičių g. 39“ – šis adresas Kaune buvo tapęs mano antraisiais namais: ten gyveno Prezidentas su žmona Kristina, su jų sūnumi Liūtu mes kartu traukdavome į Jono Jablonskio pradžios mokyklą, į „Aušros“ berniukų gimnaziją, ir ten net nacių laikais redagavome ir leidome antinacinę spaudą. Su dėkingumu prisimenu, kad Grinių šeima pasirinko mano kelionę iš pokario Europos į Ameriką ir leido pirmąsias dienas apsistoti K. Griniaus namuose. Su didžiausia pagarba prisimenu Prezidento K. Griniaus paskutinius metus, kai jis, pasiremdamas lazdele, lėtai apskudavo ratą aplink savo gyvenamąjį kvartalą ir vėl grįždavo prie rašomojo stalo. O prie rašomojo stalo jis praleido daug laiko, bandydamas atkurti istorinį laikotarpį nuo pat savo visuomeninio darbo pradžios.

Su skausmu prisimenu 1950 m. birželio 3 d., kai nieko nenujausdamas vėl apsilankiau Grinių namuose. K. Grinius sunkiai sirgo, gulėjo lovoje. Aš tuo metu daug fotografuodavau ir tą dieną taip pat turėjau fotoaparata, todėl paprašiau L. Griniaus nufotografuoti mus su Prezidentu. Deja, tai buvo paskutinė Prezidento nuotrauka – rytojaus dieną jis mirė.

Galėčiau kalbėti valandų valandas – daug prisiminimų, daug minčių. Bet pagrindinė vis dėlto ta, kad Prezidentas K. Grinius buvo to meto Lietuvos ženklas, Lietuvos simbolis. Lietuvos, kuri atlaikė carinės imperijos rusinimą, kuri išsaugojo save pasaulinio karo sukuryje ir ėmė kurti laisvą, demokratišką, modernią valstybę.

Dabar mes minime Ekselencijos K. Griniaus 150-ąjį gimimo jubiliejų, bet esu tikras: ir šventiniams renginiams nuslūgus K. Grinius liks aktualus mums visiems savo istorine ir politine veikla, savo moderniu tiems laikams mąstymu, savo žmogiškosiomis vertybėmis, kurios niekada ne-nuvertėja.

Ačiū visiems, kurie galvoja taip pat! (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Nuoširdžiai dėkojame Jo Ekselencijai Prezidentui V. Adamkui.

Gerbiamieji, K. Griniaus amžininkas, žymus teisininkas M. Romeris savo dienoraštyje įrašė: „[...] dr. K. Grinius [...] tai vienas iš [...] lyderių, žinomas visuomenės veikėjas iš Marijampolės, turintis didelių pasiekimų lietuvių demokratiame judėjime žmogus, be abejonės, didelės kultūros žmogus, turintis gerą širdį, šaltą ir blaivų protą. Manau, tai geriausias pasirinkimas.“

Maloniai kviečiame tarti žodį Lietuvos istorijos instituto direktorių daktarą R. Miknį, ne tik parengusį spaudai M. Romerio dienoraščius, bet ir vieną iš Lietuvių tautinio atgimimo tyrėjų, moksliniuose darbuose aptarusį ir daktaro K. Griniaus indėlį formuojantis moderniai Lietuvos valstybei. Maloniai prašome.

Lietuvos istorijos instituto direktoriaus daktaro Rimanto Miknio kalba

R. MIKNYS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, Jūsų Ekscelencija Prezidente, Seimo ir Vyriausybės nariai, svečiai!

Visiems gerai yra žinoma, kad išplitęs yra posakis „*Historia est Magistra Vitae*“, arba „Istorija yra gyvenimo mokytoja“. K. Griniaus jubiliejiniai metai – šių metų inspiruotuose renginiuose buvo kalbama apie K. Grinių kaip žmogų, politiką, Prezidentą, aiškinamasi, kuo jis yra svarbus – mums dabar dar kartą parodė, kad šis posakis kaip niekada tebėra aktualus. Taip jau sutapo, kad šiais metais Europos Sąjunga, o kartu Lietuva, kaip viena iš jos narių, susidūrė su reiškiniais, kurie fiksuoja, gal ir drąsiai bus pasakyta, totalitarią krizę: breksitas, vietos savivaldos ir valstybės masto rinkimai į atstovaujančias institucijas daugelyje Europos šalių, užmezgtos diskusijos dėl niūrių Europos Sąjungos perspektyvų ir panašiai. Šie reiškiniai rodo, kad tarp Europos Sąjungos valstybių piliečių vis labiau įsigali organinės visuomenės projekcija, kuri iš esmės veda į bendrą Europos Sąjungos interesų dezintegraciją, susiskaidymą pagal savus visuomenių interesus, vis dažniau jų nederinant, o juos priešpastatant, netgi siekiant primesti stipresniojo interesą silpnesniajam, o kartais ir šantažuojant. Čia man, kaip istorikui, derėtų atsiprašyti pirmiausia politikų ir politologų, kad lendu ne į savo daržą, jeigu taip galima pasakyti. Tą ir darau – atsiprašau, atkreipdamas dėmesį, kad kalbėsiu apie K. Grinių, jo santykį su laikmečiu ir to laikmečio pagimdytu visuomenės modeliu, modeliu, pagal kurį po įvairių transformacijų, tiesa, nekeičiant jo esmės, funkcionuoja ir mūsų Lietuvos bei Europos Sąjungos visuomenės.

Taigi, į ką galima atkreipti dėmesį ir ko galima būtų pasimokyti iš K. Griniaus, aiškinantis mūsų laikmečiu kylančias problemas? Istoriografijoje yra įsitvirtinusi nuomonė, kad XIX ir XX a. pradžioje Lietuvos visuomenė kartu su kitomis Vidurio ir Rytų Europos šalių visuomenėmis žengė iš senojo į naująjį modelį, paremtą industrinės visuomenės taisyklėmis bei demokratiniomis saviorganizacijos principais: šeima buvo atskiriama nuo giminės, namai – nuo ekonomikos, asmuo – nuo luomo. Kaip tik tuomet didėjo žmonių mobilumas, visuomenės viduje buvo skatinama skirtumų niveliacija, o išorėje pabrėžiami skirtumai nuo kitų visuomenių. Taip buvo konstruojama nauja visuomenės tapatybė, tačiau drauge imtasi kurti iš esmės visiškai naują politinės savitvarkos viziją. Būtina pažymėti, kad čia besąlygiškai, nepaisant skirtingų idėjinių ir politinių platformų, pirmenybė buvo teikiama demokratiniams principams.

Kaip yra pasakęs mąstytojas I. Berlinas, visa demokratinė mintis, akcentuojanti lygiateisiškumą visuomenėje, yra labai palanki ir patogi tautinių konceptų plėtotei, nes ten pirmiausia ir kalbama apie tautinės visuomenės narių lygybę, lygias pareigas tokio socialinio organizmo kaip tauta atžvilgiu. Dėl to pirmiausia Vidurio ir Rytų Europoje dažnai tautinių sąjūdžių inspiruotuose politiniuose diskursuose, kita vertus, ir senosiose Europos šalių modernėjančiose visuomenėse buvo operuojama demokratinė retorika, akcentuojamos demokratinės vertybės. Anot I. Berlino, pastarosios ypač būdavo traktuojamos kaip lygiavertės labiausiai ten, kur tikri ar įsivaizduojami tautiniai interesai buvo pažeisti. Tokiomis sąlygomis tautiniai sąjūdžiai implikavo organišką, t. y. tautinės, visuomenės santvarkos modelio įtvirtinimą veiklos programose. Pagal šį modelį visi individai yra įtraukiami į vientisą organišką, pirmučiausia etniniu pagrindu besiorganizuojančią bendruomenę.

Tačiau XX a. pradžios lietuvių visuomenė, neturinti valstybės, dėl mums gerai žinomų priežasčių daug sunkiau nei lenkai, kaimyniniai lenkai, beatsekanti savo sąsajas su istoriniu valstybingumu, negatyviai veikiama Rusijos imperinių interesų sklaidos, nuosekliai linko į tokį modelį. Tokio modelio dominavimas pirmiausia atsispindi viename iš pirmųjų Tautinio sąjūdžio aplinkoje gimusių dokumentų – 1902 metų Lietuvių demokratų partijos programos projekte. Ten skelbiama: „Tardami „Lietuvą – lietuviams“, mes trokštame išgauti mūsų tautai tokią politišką tvarką, kuriai esant lietuviai galėtų patys save valdyti nepriklausydami svetimiesiems, o kultūriškai jų ūgis nebūtų trukdomas svetimtaučių.“

Visi gyvenimo klausimai programoje aptariami išskirtinai per lietuvių etninės grupės interesų prizmę, nepaisant to, kad šalia egzistavo ir kitos – lenkų, baltarusių, žydų. Ši nuostata Lietuvių

tautiniame sąjūdyje kurį laiką buvo vyraujanti, o kaip viena iš pagrindinių liko iki pat valstybės sukūrimo 1918 metais. Jai atstovauja tokios asmenybės kaip V. Kudirka, J. Basanavičius, P. Vileišis, A. Smetona, aišku, išvardytume ir daug kitų. Visiems jiems tautos ir visuomenės terminai buvo sinonimiški. Kaip atsvara jiems istoriografijoje minimos F. Bortkevičienės, K. Griniaus, iš dalies A. Rimkaus, J. Vileišio, J. Šaulio pavardės, jiems visuomenės priekyje buvo asmuo (individas). Jų lūpomis po 1925 metų vis dažniau nuskambėdavo spaudoje liberalistinis principas – „kad kiekvienas žmogus yra sau tikslas, kad kiekvieno asmens žmogiškoji vertė yra vienoda“. Tai yra vis dažniau buvo akcentuojamos ir šiuo metu taip aukštai mūsų vertinamos asmens (individo) teisės, žodžio, spaudos, susirinkimo laisvė, pabrėžiant jų kaip žmogaus, o ne visuomenės interesą.

Beje, individo samprata pirmiausia buvo siejama su apsišvietusiu ir taip pajėgiu būti visuomeniškai sąmoningu žmogumi. Individo interesų derinimas su visuomene vis dažniau buvo numatomas per valstybines institucijas (parlamentą, vietinę savivaldą). Taigi taip, mano nuomone, buvo tolstama nuo organiškios (tautinės) visuomenės modelio ir linkstama prie vis labiau pritaikomo pilietinės visuomenės sandaros modelio.

Šiame procese svarbus vaidmuo teko K. Griniui. Bene ryškiausiai šį teiginį patvirtina 1906 metų kovo mėnesį pasirodžiusi naujos Lietuvos demokratų partijos programa. Jos autorystė priklauso K. Griniui, o pagrindinio teksto redaktoriumi buvo labai jam artimas žmogus, kitas demokratas P. Višinskis. Pažymėtina, kad šiame tekste dingsta, jeigu taip galima pasakyti, tezė „Lietuva – lietuviams“. Partijos pavadinime vietoj „lietuvių“ atsirado, kaip čia ir pastebėjote, „Lietuvos demokratų partija“. Lietuvos – pabrėžiant atstovavimą visos Lietuvos gyventojų interesams. Taigi programos tekste formuluojama lietuvių politinės (pilietinės) tautos, Lietuvos valstybingumo koncepcija, kuri jau rėmėsi ne vien tautiniu, o ir pilietiniu principu. Čia kaip tik K. Grinius į projektuojamą lietuvių politinę (pilietinę) tautą įtraukė visus teritorijos gyventojus, nepriklausomai nuo jų etnografinių, kultūrinių, tautinių ir kalbos skirtumų.

Šios programos III skyrius (pavadinimas „Lietuvos ir visos viešpatijos gyventojų teisės“) pirmu punktu skelbė (cituoju): „Visi Lietuvos ir visos viešpatijos gyventojai lygūs prieš įstatymus. Visokios gyventojų nelygybės dėlei tautybės, tikėjimo, kilties pasinaikina.“ Beje, greta pažymėta ir teisė į mokslą, teisė spręsti, ką rinkti, rinkti ir būti renkamam į Seimą ar savivaldos organus, inicijuoti ir dalyvauti referendumuose. O šios programos X skyriaus 1 punktą išakmiai nurodė: „Autonomiškoje Lietuvoje vyriausybės įstaigos oficiali kalba yra lietuviška kalba. Vietose su svetimtautiškais gyventojais kartu su lietuviška vartojama ir kitokia vietinė kalba (baltarusiška, lenkiška, žydiška ir kitos).“

Kad K. Grinius jau savo veiklos praktikoje laikėsi šioje programoje fiksuoto pilietinio Lietuvos visuomenės principo, liudija jo požiūris į to meto lietuvių tautiniam judėjimui „nelabai savą“, jeigu taip galima pasakyti, tokį socialinį sluoksnį kaip bajorija. 1912 metais „Lietuvos žiniose“ jis rašė: „Negalima reikalauti nuo jų, kad imtų ir permaintytų savo prigimtą lenkišką kalbą į lietuvišką ir dar ūmu laiku. Vienok galime ir turime reikalauti nuo tokių lenkiškai kalbančių, kad jie pirmiausia saviems dievams tarnautų, ne Varšuvos, ne Krokuvos, bet Lietuvos reikalais užsiimtų.“ Beje, čia K. Grinius prisistatė kaip klasikinės demokratijos šalininkas. Pažymėtina, kad jis klasikinės demokratijos principų nuosekliai laikėsi ir savo politinėje praktikoje nuo 1918 metų, būdamas Seimo nariu, Vyriausybės pirmininku, Prezidentu. Kitas reikalas, kad klasikinė demokratija save, kaip istoriografijoje dažnai yra vartojamas terminas, diskreditavo 3-iajame ir 4-ajame dešimtmetyje, kai tokia demokratija kaip liberalizmas – pagrindinė ideologija, teigusi humanizmo, tolerancijos, sąžinės, laisvės principus, demokratinės valstybės idėją, kaip neginčijamą vertybę iškėlus individualo, asmens laisvę, valstybę pajungusi individo interesų tenkinimui, ir Europoje, ir to meto Lietuvoje buvo kritikuojama. Todėl buvo atsisakoma demokratijos, parlamentarizmo, remiantis nacionalizmo ideologija dažnai buvo praktikuojamas autoritarizmas, kuris aukėjo individo asmens interesą tautai bei su ja susitapatinančiai valstybei. Lietuva nebuvo išimtis. Nuo 1926 metų gruodžio tautos išlikimo vardu parlamentinė demokratija buvo paaukota lietuviškam autoritarizmo variantui. Anot M. Romerio: „Tuomet klasikinė demokratija tampa nacionaldemokratija, o prigimtinės žmogaus teisės – prigimtinėmis nacionalinės tautos teisėmis. Nacionaldemokratija – nacionalizmo ir klasikinės demokratijos evoliucijos rezultatas (pabrėžiu, evoliucijos). Demokra-

tinio individualizmo, visuomenę aiškinančio kaip lygių individų visumą, vietą užima kolektyvai, t. y. nacionaliniai dariniai, kurie nėra tarpusavyje lygūs: greta viešpataujančios tautos, kaip valstybės suverenios šeimininkės, egzistuoja tautinės mažumos, kaip teritorinio darinio įniamiai, turintys atsiminti, kad valstybės funkcija tarnauja ne jų tikslams“. Manau, kad ši situacija nesuteikia progos suabejoti K. Griniaus demokratiniais principais, nes jis kritiškai buvo nusistatęs autoritarizmo atžvilgiu, o žinia, kad demokratiškas principų neatsisakė, buvo prieš tokių principų panaudojimą visuomenės manipuliacijai, o ir pilietinės visuomenės projekcijos nepametė iki pat savo mirties.

Pasisakymo pabaigoje noriu atkreipti dėmesį, kad 1918–1940 metais vykęs Lietuvos visuomenės įpilietinimas ir išpilietinimas pirmiausia kaip tautinės visuomenės buvo inspiruotas demokratiškos 1922 metų Lietuvos Konstitucijos tokių punktų kaip valstybės konstitucinė struktūra, žmogaus teisės ir laisvės, tautinių mažumų statusas ir jų teisinės padėties apibrėžimas, lyčių lygiateisiškumas. Visi tie punktai savo pagrindine raide gali būti ir, be jokios abejonės, siejami su K. Griniaus vardu, nes jis dalyvavo aptariant šią Konstituciją, jis teikė siūlymus. Modernios Lietuvos sampratos bei politinio gyvenimo principus ir modelius nusako ir Lietuvos parlamentarizmo europietiškoji dimensija, nes visiems gerai žinoma, kad Vakarų politinės civilizacijos kasdienybėje valstybė yra visuomenės kūrinys. Tuo pat metu ji yra svarbiausia visuomenės korporacija, t. y. visuomenės dalis. Kita vertus, visuomenė siauresne ir griežtesne prasme tai ne visa bendruomenė ir tikrai ne liaudis arba liaudies masės. Visuomenė laikytinas tik sąmoningas, apsišvietęs, organizuotas, solidarus, gebantis suvokti bendruosius interesus ir juos pakylėti virš asmeniškų gyventojų sluoksnių. Kaip tik tai yra pasakęs ir K. Grinius jau po 1926 metų.

Manau, kad įsigilinimas į K. Griniaus vertybines orientacijas ir atidesnis žvilgsnis į jo visuomeninę politinę elgseną gali mums padėti Lietuvoje ir Europos Sąjungos valstybėse atgimstančio organišką (tautinę) valstybės modelio pagrindu organizuotų bendruomenių sugyvenimo formulės paieškų sėkmei. Ačiū už dėmesį. (*Plojimas*)

PIRMININKĖ. Nuoširdžiai dėkojame istorikui daktarui R. Mikniui.

Mielieji, užaugo nauja karta, kuri tęsia K. Griniaus pradėtą darbą. Maloniai kviečiu tarti žodį savo kolegą Seimo narį, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos atstovą T. Tomiliną. Prašom.

Seimo nario Tomo Tomilino kalba

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Jūsų Ekscelencija Prezidente, Seimo Pirmininke, Konstitucinio Teismo Pirmininke, ambasadoriai, gerbiami Seimo nariai ir svečiai! Šiandien stoviu šioje tribūnoje todėl, kad labai didelę aistrą turiu istorijai ir politinei filosofijai. Visomis išgalėmis stengiuosi ištaisyti istorinę skriaudą, priminti apie nepelnytai užmirštą, sąmoningai nuo istorijos pjedestalo nušalintą didį demokratą daktarą K. Grinių. A. Smetonos režimas ir jo cenzūra aktyviu būdu trynė Lietuvos demokratijos aukso amžiaus pėdsaką, kaip būtų galima pavadinti K. Griniaus laikų Lietuvą, ir todėl mūsų sąmonėje išskiepyta tik A. Smetonos Lietuva. Sovietų pseudoistorikai padėjo K. Grinių ištrinti galutinai, nes, kaip žinote, pavojingiausias bolševiko priešas ne buožė, ne monarchistas ir ne tautininkas, o kairysis demokratas. J. Stalinas tokius šalino negailestingai ir pirmiausia.

Tautinio atgimimo šauklis, V. Kudirkos bendražygis, Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjungos ideologijos pagrindo kūrėjas, gydytojas, gamtininkas, publicistas, Seimo narys, premjeras, Prezidentas K. Grinius. Kai pagalvoju, juokinga ir simboliška net tai, kad Vilniaus centre yra trys gatvės – A. Smetonos, A. Stulginskio ir K. Griniaus. K. Griniaus gatvė – pati trumpiausia, toks mažas skersgatviukas prie „Pramogų banko“ rampos, vieno pastato, A. Stulginskio – ilgesnė, o A. Smetonos – iš jų visų trijų ilgiausia. Tai labai simboliška, kaip apie žmogaus reikšmingumą mąstė žmonės, suteikę gatvėms pavadinimus.

K. Griniaus politinės pažiūros aktualios ir šiandien. Tai visų pirma tautos laisvė ir demokratija. Dėl šių vertybių K. Griniui teko kovoti vidaus ir išorės kovas. Tuo metu Lietuvoje buvo kitokių valstybės raidos vizijų, vyko karas, o vėliau įvyko diktatūrą įtvirtinęs perversmas. Bet K. Grinius ir po perversmo pabrėžė nuomonių įvairovės ir politinio pliuralizmo svarbą, kritikavo ir tendencingais vadino tuos, kurie neigiamai kalbėjo apie visuomenės srovinių susiskaidymą: „Poli-

tiškai nesusiskaidžiusi visuomenė gali būti tik diktatūrinuose kraštuose“, – kalbėjo Prezidentas. Taigi konfliktas, diskusija, skirtingų interesų artikuliacija, susipriešinimas, žodžių karas, jei norite, yra norma. Bijau, kad Lietuvoje vis dar yra visuomenės veikėjų, kurie kalba apie vienybę per dažnai ir per siaurai. K. Grinius tam būtų nepritaręs.

Manau, kad verslo asociacijų ir pareigūnų pasiūlyta Nacionalinio susitarimo idėja taip pat turi remtis ne tariama vienybe, o kompromisų tarp skirtingų interesų paieška. Būtent todėl kalbame apie mainus – darbo santykių liberalizavimas mainais į atlyginimų didinimą.

Atskiro paminėjimo verta K. Griniaus drąsa. Jis paskelbtas pasaulio tautų teisuoliu kartu su Belgijos ir Rumunijos karalienėmis. 1926 metais K. Grinių išrinkus Prezidentu Lietuvoje panaikinta karo padėtis ir cenzūra, atkurta žodžio, asmens, sąžinės ir spaudos laisvė, praplėstos asmens ir piliečio teisės. Būtent tokių žmonių kaip K. Grinius dėka pirmieji šiandien galiojančios Konstitucijos puslapiai yra tokie aiškūs ir nedviprasmiški.

Džiugu, kad apie K. Griniaus asmenybę, istorinį vaidmenį šiais metais buvo kalbėta daugiau. Visi sutariame, kad jis – demokratas, patriotas. Tačiau daugelyje diskusijų aš pasigedau svarbaus dalyko – jo ideologinės ir ypač ekonominių vertybių darbotvarkės. Apie ją kalbama visada puse lūpų, tarsi atsiprašant, kad jis, matote, buvo kairysis. Suprantu, kad sovietinė priespaulda vis dar verčia mus negatyviai vertinti kairės ideologiją, tačiau tai negali tęstis amžinai.

Ekonominės politikos filosofija Lietuvoje remiasi smarkiai individualizuota rinkos filosofija. Būtent todėl gimsta nesubalansuotas darbo santykių reguliavimas, bandoma, sakyčiau, per griežtai riboti savivaldos ekonominę laisvę vykdyti ūkinę veiklą, privatizacija pateikiama kaip panacėja, o pajamų nelygybė auga kartu su BVP.

Manau, kad K. Grinius norėtų, kad Seime apie ekonomiką kalbėtume ne tik profesionaliai, bet ir vertybiškai.

Gilus psichologinis žmonių socialinio teisingumo poreikis, lygybė, teisingas pajamų perskirstymas, kolektyvinio veikimo potencialas, pasaulio žmonių solidarumo vertybė, laimės ekonomikos teorija – šie politinės minties produktai yra susiję su pasaulėžiūra, kurią gynė K. Grinius.

K. Griniaus politinės filosofijos palikimas itin aiškus ir politikos priemonių pavyzdžiais: tai atstovavimas neturtingųjų interesams, aktyvus valstybės ir savivaldos vaidmuo ekonomikoje, kooperacijos ir profsąjunginio judėjimo stiprinimas, reali finansiškai įgalinta savivalda, kaimo gyvybingumas, pagarba moterų teisėms ir mažumoms, prioritetas švietimo politikai, žmogaus ir gamtos darna, sveikos gyvensenos skatinimas. Šios nuostatos nesensta epochų kaitoje, šiandien, ypač po finansų krizės, įgydomos naują aktualumą. Kaip sako žinomas JAV ekonomistas Robertas Shilleris – šiandienos didvyriai yra sąžiningi ir atsakingi ekonomikos reguliuotojai.

Būdamas Prezidentu, K. Grinius nesinaudojo tarnybiniu transportu, į kaimą svečiuotis važiuodavo pakeleivingomis mašinomis, o giminaičių klausiamas, negi nėra kam Prezidento atvežti, sakydavo, kad Lietuvoje žmonės pernelyg vargingai gyvena.

K. Grinius buvo privalomojo valstybinio sveikatos ir socialinio draudimo, progresinių mokesčių, socialinės rūpybos įstatymų ir nemokamo mokslo šalininkas. Kaip ir pareigas pradėjęs eiti ministras A. Veryga, K. Grinius teigė, jog daugelis ligų Lietuvoje turi socialines priežastis, kurias pašalintų tinkama socialinė politika ir švietimas, pats vykdė ir skatino sėkmingą ligų profilaktiką.

Džiugu, kad neseniai patvirtinta Darnios Lietuvos Vyriausybės programa bent iš dalies remiasi Prezidento K. Griniaus politine mintimi. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Nuoširdžiai dėkojame Seimo nariui T. Tomilinui. Maloniai kviečiame tarti žodį kolegę Seimo narę, Liberalų sąjūdžio frakcijos atstovę A. Armonaitę.

Seimo narės Aušrinės Armonaitės kalba

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Jūsų Ekscelencija Prezidente, Seimo Pirmininke, gerbiami ambasadoriai, gerbiami svečiai ir kolegos! Aptardami Prezidento K. Griniaus politinę veiklą neretai diskutuojame – ar Prezidentą galima vadinti liberalu, jeigu taip, kokiu – dešiniu ar kairiu? Ir čia verta apskritai trumpai prisiminti liberalių idėjų skirtis bei pakalbėti apie liberalią demokratiją.

Šiandien jau minėtas Rygoje gimęs politinis filosofas I. Berlinas savo darbe „Dvi laisvės sampratos“ išskiria dvi laisvės suvokimo kryptis. Pirmoji yra vadinama „negatyvia laisve“, arba „laisve nuo“, tai yra laisve nuo pašalinės įtakos, perteklinio reguliavimo, valstybės kišimosi, biurokratijos ir panašiai. Tokios laisvės atstovais šiandien Lietuvoje galime laikyti dešiniuosius liberalus, kuriems save pati priskiriu.

Antroji laisvės samprata yra pozityvioji laisvė, arba laisvė „kam“, tai yra laisvė gauti kai kurių gėrybių. Tokia laisvė pateisina didesnę valstybės vaidmenį ekonominiame gyvenime, ką pristatė mano kolega Tomas. Tokios sampratos šalininkais galime laikyti kairiuosius liberalus, socialliberalus.

Nepaisant šių idėjinių skirtumų, tiek vienos, tiek kitos laisvės šalininkai išpažįsta bendruosius liberalios demokratijos principus, tokius kaip asmens, žodžio, sąžinės laisvė, žmogaus teisės, rinkos ekonomika, tik vieni pasisako už laisvesnę rinką, kiti – už labiau reguliuojamą.

Prezidentas K. Grinius savo politinėje veikloje iš tiesų buvo pats tikriausias liberalios demokratijos įsikūnijimas. Laiku, kai siautėjo autoritarizmas ir brendo totalitarinės idėjos, vėliau išguldžiusios milijonus žmonių, K. Grinius siekė įtvirtinti žodžio, asmens, sąžinės, spaudos laisves, žmogaus teises, stiprią savivaldą ir valdžios decentralizaciją.

Liberali demokratija K. Griniaus veiklos metais, deja, neturėjo progos įsitvirtinti nei Lietuvoje, nei Europoje. Priešingai – mūsų seneliai ir tėvai tapo kruviniausių totalitarizmą liudininkais ir aukomis. Tačiau XX amžiaus pabaigoje, griuvus Berlyno sienai ir žlugus blogio imperijai, liberali demokratija pradėjo skintis kelią vis daugiau pasaulio valstybių, neaplenkdama ir mūsų Lietuvos.

Politikos mokslininkas F. Fukuyama liberalios demokratijos įsitvirtinimą pasaulyje netgi pavadino „istorijos pabaiga“. Jis teigė, kad liberali demokratija yra galutinė žmonijos valdymo ir veikimo forma.

Vis dėlto paskutinių metų įvykiai pasaulyje, radikalios dešinės ir kairės atsinaujinimas Europoje reiškia tik viena – liberali demokratija šiandien išgyvena dar vieną didelių sunkumų periodą.

Prezidento K. Griniaus liberalios demokratijos idėjos šiandien yra kaip oras reikalingos Lietuvai, reikalingos Lietuvos partijoms ir politiniams lyderiams. Mums labai pasisekė, kad turėjome tokį Prezidentą, iš kurio galime semtis įkvėpimo savo politinei veiklai, net ir praėjus 150 metų po jo gimimo.

K. Griniaus idėjos yra geras pamatas mums, skirtingų pažiūrų politikams, ieškoti sutarimo dėl svarbiausių dalykų demokratijai. Dėkoju. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkojame mielai kolegei Seimo narei A. Armonaitei. K. Grinius galėtų būti mums visiems vienu labiausiai įkvėpiančių pavyzdžių, rodančių, kad nevalia pasiduoti ir kaip svarbu būti ryžtingiems, saugoti ir puoselėti pamatinius laisvės, demokratijos ir humanizmo principus.

PIRMININKAS. Lietuvos Respublikos Seimo vardu bus padėtos gėlės ant Prezidento, Seimo nario K. Griniaus kapo Seimos Būdoje. Maloniai kviečiu jaunosios kartos atstovus – Kazlų Rūdos Kazio Griniaus gimnazijos moksleivius – priimti gėles.

Gerbiamieji, K. Grinius – žmogus, ejęs kartu su savo tauta ir valstybe bei dirbęs jų labui. Jis tikėjo mūsų tautos nemirtingumu, tas tikėjimas buvo jo gyvenimo tikslas. Tegul K. Griniaus tikėjimas padeda ir mums siekti ir įgyvendinti kilnius tikslus, kad mūsų šalis būtų gražesnė ateinančioms kartoms.

Minėjimą skelbiu baigtą. Maloniai kviečiu minėjimo dalyvius dar kartą apžiūrėti Lietuvos Laisvės gynėjų galerijoje eksponuojamą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos parengtą parodą „Demokratijos keliu: Kaziui Griniui – 150“.

Seimo nariams primenu, kad Seimo posėdžių salėje 11.30 val. vyks Seimo plenarinis posėdis. Dėkoju.

Pertrauka

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji Seimo nariai, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 15 d. posėdį. Kviečiu registruotis. (*Gongas*)

Užsiregistravo 78 Seimo nariai.

11.33 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turime pasitvirtinti balsų skaičiavimo grupę nuo gruodžio 15 iki sausio 15 dienos. Yra siūloma V. Ačienė, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, A. Anušauskas, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, A. Armonaitė, Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio frakcija, R. Budbergytė, Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, A. Dumbraiva, frakcija „Tvarka ir teisingumas“, Z. Jedinskis, Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū. Pritarta.

11.34 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2016 m. gruodžio 15 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Pereisime prie darbotvarkės 1-1 klausimo – darbotvarkės tvirtinimo.

Seimo narys B. Matelis. Prašau.

B. MATELIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Valstiečių ir žaliųjų frakcijos vardu, taip pat vadovaudamasis Statuto 94 straipsniu, siūlau išbraukti iš darbotvarkės Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2375. Motyvai būtų tokie, kad šis įstatymas iš tiesų yra sulaukęs labai prieštarų visuomenės vertinimų, buvo vetuotas Prezidentės ir manyčiau, kad šiuo atveju būtų labai reikalinga naujos Vyriausybės išvada dėl šio įstatymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Seimo narys A. Gelūnas. Prašau.

A. GELŪNAS (LSF). Gerbiamas Pirmininke, Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu prašyčiau išbraukti iš darbotvarkės klausimą Nr. XIIP-4480 dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo. Buvome prašę ankstesniame posėdyje svarstyti šį klausimą per pavasario sesiją, kad naujoji ministrė galėtų detaliai susipažinti, ir komitetas neturėjo vienos nuomonės dėl šio klausimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Čia kreipiatės frakcijos vardu?

A. GELŪNAS (LSF). Kreipiuosi frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Seimo narys V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Pasakysiu, kad, žinoma, jūsų valia žodį suteikti, bet paprastai būna eilės tvarka nuo atsistojimo prie mikrofono. Taigi aš laikiu, aš matau, kad jūs nežiūrite į kairę, bet labai gerai. Aš noriu paantrinti ponui A. Gelūnui – iš tikrųjų tai jau *déjà vu*, jau kartojasi prieš dvi savaites vykusioje situacijoje, kai dėl to paties prašėme išbraukti iš darbotvarkės projektą Nr. XIIP-4480 dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo, juolab kad komiteto posėdyje mes turėjome tikrai labai rimtą posėdį apie Gedimino kalno būklę ir panašiai. Ir iš to rezervato nebuvo nė vieno žmogaus ir apskritai mes nežinome, ar jis egzistuoja ir kokių tikslų jis egzistuoja. Tai čia labai rimta tema ir tikrai taip negalima paleisti dabar automatiškai. Aš siūlau pirmiausia leisti susipažinti Vyriausybei, ministrei, ir tuomet visi atsakingai kartu nuspręsimė to rezervato likimą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Čia irgi frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Balsuosime. Seimo narys S. Jakeliūnas. Prašau.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komiteto vardu prašau daryti projekto Nr. XIIP-4788(2) svarstymo ir priėmimo pertrauką, nes Biudžeto ir finansų komitetas kol kas nėra apsvaresęs šio klausimo, Statuto 155 straipsnio 5 dalis.

PIRMININKAS. Ar dėl išbraukimo kalbate, ar dėl pertraukos? Kviečiu balsuoti dėl pirmojo pasiūlymo – dėl projekto Nr. XIIP-2375. Kas už tai, kad šį klausimą dėl Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projekto išbrauktume iš darbotvarkės? (*Šurmuly salėje*) Dėl Metropoliteno įgyvendinimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2375 išbraukimo. Kas už tai, kad išbrauktume šį projektą?

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 71, prieš – 12, susilaikė 19. Klausimas išbrauktas iš darbotvarkės. Ačiū.

Seimo narys A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Paprastai Statutas galioja Seimui, kai yra surenkami mažiausiai 47 parašai, nurodoma darbotvarkė. 15 dieną buvo surinkta 50 parašų. Tiesiog yra sutrypta Seimo narių valia, o motyvai, kad kažkas kažko nežino, tai tikrai visi viską žino. Seimo Pirmininko pavaduotoja ponija R. Baškienė minėjo tai, kad Vyriausybė nori apsvastyti. Mes gražiai sutikome, kad būtų galima perkelti savaitei šio projekto svarstymą, bet vėlgi tai yra daugiau gal sutarimas nei Statuto paisymas.

O kalbant apie metro, tai tikrai valstybės pinigų nėra, Europos pinigų nėra, o mes su jumis pasirašėme bendrą programą už darnią transporto plėtrą. Darni plėtra neišivaizduojama didmiesčiuose, galbūt Balbieriškyje ir įmanoma, bet didmiesčiuose be naujos erdvės turbūt ne. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Seimo narė R. Baškienė. Prašau.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, balsavimas įvyko, jis buvo teisėtas, ir aš manau, dabar jau nebėra prasmės, o kad naujoji Vyriausybė turės galimybę susipažinti, bus tik tam tikras privalumas. Ačiū.

PIRMININKAS. Seimo narys K. Glaveckas. Prašau.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, ponas A. Skardžius pats nebalsavo, bet aš labai noriu trumpą remarką pasakyti. Mes kadaise projektavome gondolas Vilniui, po to projektavome lyninį kelią, po to projektavome metropoliteną, bet visi tie projektai, kaip žinote, nežinia kur kabo ir jų nėra, o metro tai yra toks projektas, kurio Lietuva iš esmės įgyvendinti negali, todėl neužsiimkime utopijomis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Seimo narys B. Matelis.

B. MATELIS (*LVŽSF*). Ačiū, Pirmininke. Aš tik norėčiau replikuoti ponui Seimo nariui A. Skardžiui, kad Statutas iš tiesų nepažeistas, Statuto 94 straipsnis leidžia frakcijai prašyti atidėti ir motyvai buvo iš tiesų labai rimti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame dėl 2-5 klausimo – dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimo „Dėl Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato ribų nustatymo ir jo zonų ribų plano patvirtinimo...“ Buvo pasiūlymas šį klausimą išbraukti. Kas už tai, kad šį klausimą išbrauktume, prašau balsuoti.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 102 Seimo nariai, susilaikė 2. Klausimas išbrauktas. Ačiū.

Ar galime patvirtinti darbotvarkę bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, prieštaravimų nėra. Darbotvarkė patvirtinta.

11.45 val.

Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4, 22, 23, 25, 26, 27, 28 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 23¹, 23² straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIP-4530(2)ES (priėmimas)

Svarstome darbotvarkės 1-2 klausimą – Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo, įstatymo papildymo 23¹, 23² straipsniais įstatymo projektą. Pranešėja – I. Šimonytė. Priėmimas.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Buvo gautos papildomos Teisės departamento pastabos, kurias komitetas apsvarstė ir nutarė pritarti toms pastaboms, į kurias, komiteto nuomone, buvo verta atsižvelgti. Dviem pastaboms nepritarta dėl pažymoje išdėstytų argumentų, ir buvo pateikta nauja įstatymo projekto redakcija priimti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pataisas, kurioms komitetas pritarė. Ar galime priimti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. 2 straipsnis. Pataisų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Priimta. Ačiū. 3 straipsnis. Pataisų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimta. 4 straipsnis. Teisės departamento pataisoms nepritarta. Ar galime priimti bendru sutarimu? Galime ar buvo prieštaraujančių?

Priimta. 5 straipsnis. Pataisų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimta. 6 straipsnis. Pataisų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimta.

Dėl 7 straipsnio yra Teisės departamento pastabos, kurioms komitetas pritarė. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimta. 8 straipsnis. Pastabų nėra. Galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimta. 9 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl 9 straipsnio? Gerai, balsuojame dėl 9 straipsnio.

Dėkoju. Balsavo 106 Seimo nariai: už – 94, susilaikė 12. Straipsnis priimtas.

10 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju. Priimta. 11 straipsnis. Komitetas nepritarė Teisės departamento pastaboms. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimta. Dėkoju.

Motyvai už, prieš dėl viso įstatymo. Prieš – G. Steponavičius. Prašau.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Liberalų sąjūdžio frakcijos manymu, šis įstatymo projektas, taip pat ir susijęs lydimasis, perkelia Europos Sąjungos teisės normas į mūsų nacionalinę teisę, tačiau mums, kaip liberalams, kelia klausimų ir tam tikrų abejonių papildomos administracinės naštos verslui skyrimas. Ir štai dėl šios paprastos, suprantamos priežasties, biurokratijos didinimo linkme, mes nenorime palaikyti sprendimų. Todėl Liberalų sąjūdžio frakcija nebalsuos už šį įstatymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, nors šį įstatymo projektą teikė buvusi Vyriausybė ir jo svarstymas buvusiam Seime užtruko, bet tikrai nelabai galiu suprasti, dėl ko čia būtų galima prieštarauti, turint galvoje, kad įstatymo projektai kalba apie socialinės atsakomybės ataskaitas, kurias turės teikti tik labai didelės įmonės. Šis pakeitimas, atsižvelgiant į europinį reguliavimą, yra aktualus tik labai didelėms įmonėms, kurių darbuotojų skaičius didesnis negu 250. Atitinkamai pajamos didesnės negu 40 mln. Ir tikrai mums nereikia nerimauti. Didelės įmonės, ypač užsienio kapitalo įmonės, ir dabar tokias ataskaitas tiesiog pagal savo motininių įmonių bendrovę dažnai teikia ir rengia.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai prieš – K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, aš prieš šitą įstatymo projektą tikrai nieko neturiu ir suprantu, kad reikia įgyvendinti ir buvusios Vyriausybės... Bet noriu atkreipti dėmesį, į ką liberalai atkreipė, kad reguliavimas ir atskaitomybė per pastaruosius dešimt metų įmonėse, visų kategorijų: ir privačiose, ir valstybinėse, padidėjo kartais. Tai yra visokios atskaitomybės. O ši atskaitomybė taip pat įeina į tų kartų sąvoką. Iš tikrųjų po Europos Komisijos arba Europos Sąjungos vėliava, direktyvų vėliava, visoje Lietuvoje didinamas kontrolės, kontroliuojamų, skaičiuojamų rodiklių skaičius, o tas iš tikrųjų galų gale atveda prie didžiulio biurokratijos augimo. Todėl, aš manau, tą įstatymą priėmus, reikia Seimui rimtai užsiimti inventorizavimu tų funkcijų, kurios yra deleguojamos apskaitos ir reguliavimo srityse. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Daugiau motyvų už, prieš nėra. Balsuojame už visą įstatymą su pataisomis, kurioms pritarė Teisės komitetas. Su Teisės departamento pastabomis, kurioms pritarė komitetas.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 87, prieš nėra, susilaikė 12. Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4, 22, 23, 25, 26, 27, 28 straipsnių ir priedo pakeitimo, įstatymo papildymo 23¹, 23² straipsniais įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.54 val.

Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 4, 6, 10, 12, 13, 14 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4531(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 4, 6, 10, 12, 13, 14 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo projektas. Pranešėja – Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Šis įstatymo projektas yra susijęs su prieš tai priimtu įstatymo projektu kaip lydimasis, kadangi įmonės, kurios priklauso įmonių grupėms, atitinkamai turi atlikti finansinės atskaitomybės paruošimą arba metinių pranešimų paruošimą konsoliduotai. Tiesiog šitas įstatymas apie tai kalba. Buvome gavę vieną Teisės departamento redakcinę pastabą, kuriai pritarėme bendru sutarimu, ir yra įregistruotas naujas įstatymo projekto variantas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Gerbiamieji Seimo nariai, dėl 1 straipsnio yra Seimo Teisės departamento pastabų, kurioms komitetas pritarė. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimtas. 2 straipsnis. Be pastabų. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimtas. 3 straipsnis. Bendru sutarimu galime priimti? Ačiū. Priimtas. 4 straipsnis. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimtas. 5 straipsnis. Taip pat be pastabų. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimtas. 6 straipsnis. Be pastabų. Bendru sutarimu? Ačiū. Priimtas. 7 straipsnis. Pastabų taip pat nėra. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Priimtas. 8 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Priimtas. 9 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Priimtas.

Motyvų už ir prieš nėra. Ar galime balsuoti dėl viso įstatymo? Kviečiu balsuoti. Kas už tai, kad priimtume šį įstatymą?

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 92, prieš nėra, susilaikė 12. Įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-576 4, 6, 10, 12, 13, 14 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.57 val.

Audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4454(3)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 3 klausimas – Audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4454. Pranešėja – Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Dėl šio įstatymo projekto mes gavome vieną Teisės departamento esminę pastabą dėl audito įmonių nepriekaištingos reputacijos, dėl pagrindų, kada reputacija yra laikoma nepriekaištinga. Į šią pastabą buvo atsižvelgta ir atitinkamai straipsnis buvo papildytas. Taip pat vieną techninę pastabą, į kurią atsižvelgėme komitete. Bendru sutarimu – tokia yra komiteto išvada, yra įregistruotas naujas įstatymo projekto variantas.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pastabų nėra. Ar sutinkate, kad balsuotume dėl skirsnių? Ačiū. Pirmasis skirsnis. Ar galime pritari bendru sutarimu? Ačiū. Antrasis skirsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Trečiasis skirsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Ketvirtasis skirsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Penktasis skirsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Šeštasis skirsnis. Bendru sutarimu? Dėkoju. Septintasis skirsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Aštuntasis skirsnis. Bendru sutarimu? Dėkoju. Devintasis skirsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Dešimtas skirsnis. Bendru sutarimu? Dėkoju.

Vienioliktasis – bendru sutarimu? Ačiū. Dvyliktasis – bendru sutarimu? Dėkoju. Tryliktasis – bendru sutarimu? Ačiū. Keturioliktasis – bendru sutarimu? Dėkoju. Penkioliktasis – bendru sutarimu? Ačiū. Šešioliktasis – bendru sutarimu? Dėkoju. Septynioliktasis – bendru sutarimu? Ačiū. Aštuonioliktasis – bendru sutarimu? Ačiū.

Dėl viso įstatymo motyvų už, prieš nėra, neužsiregistravo. Balsuojame už tai, kad priimtume visą šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 2. Audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIP-4454(2)ES) priimtas. (*Gongas*)

12.02 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 36, 62 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4455(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3b klausimas – Bankų įstatymo Nr. IX-2085 36, 62 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4455(3). Pranešėja – Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Nuo svarstymo stadijos nebuvo gauta jokių naujų pastabų ir pasiūlymų, todėl projekto redakcija yra tokia pati, kokia buvo svarstymo stadijoje. Prašyčiau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuosime pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju. 2 straipsnis. Bendru sutarimu? Priimtas. Ačiū. 3 straipsnis. Bendru sutarimu? Priimtas. Ačiū. 4 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū.

Motyvai dėl viso įstatymo. Niekas neužsiregistravo, nėra. Ar galime balsuoti už visą įstatymą? Prašom. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 95, susilaikiusių ir prieš nėra. Taigi Bankų įstatymo Nr. IX-2085 36, 62 ir 63 straipsnių pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIP-4455(3)) priimtas. (*Gongas*)

Dėl vedimo tvarkos – A. Dumbrava. Prašom.

A. DUMBRAVA (TTF). Gerbiamasis Pirmininke, prašom įskaityti mano balsą už, neveikė kortelė. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū.

12.04 val.

Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4456(3) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-3c klausimas – Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 53 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4456(3). Pranešėja – Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, analogiškai, kaip ir prieš tai buvusiam įstatymo projektui, jokių naujų pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta. Čia yra techninis pakeitimas, tiesiog priderinantis prie Audito įstatymo. Kviečiu kolegas pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu balsuoti už 1 straipsnį. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Už 2 straipsnį. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvų už, prieš nėra. Kviečiu balsuoti už visą įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 89, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Taigi Draudimo įstatymo Nr. IX-1737 53 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIP-4456(3)) priimtas. (*Gongas*)

12.07 val.

Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 4, 45, 46 straipsnių pakeitimo ir 47 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4457(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3d klausimas – Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 4, 45, 46 straipsnių pakeitimo ir 47 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4457(3). Pranešėja – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Seimo Pirmininke, šiuo atveju buvo gauta viena redakcinė Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė bendru sutarimu, čia taip pat yra lydimasis įstatymo projektas, kur tikslinamos nuorodos į Audito įstatymą. Kviečiu kolegas pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu balsuoti už 1 straipsnį. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū, priimtas. Už 2 straipsnį – bendru sutarimu? Dėkoju, priimtas.

3 straipsnis su Teisės departamento pastabomis, kurioms komitetas pritarė. Ar galime balsuoti bendru sutarimu? Ačiū, priimtas.

4 straipsnis be pastabų. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. 5 straipsnis priimtas be pastabų. Galime bendru sutarimu? Ačiū, priimtas.

Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Ar galime balsuoti už visą įstatymą? Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Dėkoju. Balsavo 94 Seimo nariai: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 1. Taigi Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 4, 45, 46 straipsnių pakeitimo ir 47 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.10 val.

Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 3, 4 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4458(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3e klausimas – Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 3, 4 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4458. Pranešėja – Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Dėl šio įstatymo projekto buvo gauta Teisės departamento pastaba, atsižvelgiant į tai, kad prieš tai buvusiame įstatymų pakete, kurį svarstėme kaip pirmą klausimą, buvo taip pat šito įstatymo pakeitimai, buvo pateikta pastaba, kad reikėtų suderinti tarpusavyje šių įstatymų projektų įsigaliojimą. Į tai komitetas atsižvelgė ir tam pritarė bendru sutarimu. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau balsuoti pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Dėl 2 straipsnio? Į Teisės departamento siūlymą komitetas atsižvelgė. Ar galime balsuoti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Dėl 3 straipsnio pastabų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Dėl 4 straipsnio. Bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Dėl motyvų už, prieš. Motyvai už – Seimo narys K. Glaveckas. Prašom. Jo nėra. Balsuosime už visą įstatymo projektą. Kviečiu balsuoti. Dėkoju.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 99, prieš ir susilaikiusių nėra. Turiu garbės pranešti, kad buvo šimtas mūsų kadencijos teisės aktas, priimtas per mėnesį darbo. (*Gongas, plojimai*)

12.13 val.

Centrinės kredito unijos įstatymo Nr. VIII-1682 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2566 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4459(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3f klausimas – Centrinės kredito unijos įstatymo Nr. VIII-1682 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2566 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4459. Pranešėja – Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Dėl šio įstatymo projekto nebuvo gauta jokių naujų pastabų ir pasiūlymų, todėl redakcija yra tokia pati, kokiai buvo pritarta svarstymo stadijoje. Čia yra su tuo pačiu Audito įstatymo paketu susijęs teisės aktas, kuriame tiesiog yra tikslinamos nuorodos į naujajį Audito įstatymą. Kviesčiau kolegas pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kadangi yra tik vienas straipsnis, keičiantis kitą, siūlau balsuoti iš karto už visą įstatymą. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai; už – 95, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Centrinės kredito unijos įstatymo Nr. VIII-1682 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2566 1 straipsnio pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.15 val.

Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2567 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4460(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3g klausimas – Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2567 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4460(3). Pranešėja – Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Dėl šio įstatymo projekto taip pat, kaip ir dėl prieš tai buvusio, nebuvo gauta jokių naujų pastabų ir pasiūlymų, todėl redakcija išliko tokia pati, kaip ir svarstymo metu. Vėlgi iš to paties paketo, Audito įstatymo, susijęs įstatymo projektas, kuriame tiesiog tikslinamos nuorodos priderinant prie Audito įstatymo. Kviečiu kolegas pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Šio įstatymo yra vienas straipsnis, todėl siūlau iš karto balsuoti už visą įstatymą. Dėl motyvų už, prieš neužsirašė niekas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai – visi balsavo už. Dėkoju. Taigi Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2567 2 straipsnio pakeitimo įstatymas priimtas (*Gongas*)

12.18 val.

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4461(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3h klausimas – Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4461(3). Pranešėja – Seimo narė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Dėl šio įstatymo projekto irgi nebuvo gauta jokių pastabų ir pasiūlymų, todėl yra tokia pati redakcija, kuriai Seimas jau pritarė svarstymo stadijoje. Taip pat iš to paties paketo, susijęs teisės aktas, redakcinės pataisos. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Prašau balsuoti pastraipsniui.

1 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju. 2 straipsnis, taip pat be pastabų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju. 3 straipsnis, taip pat be pastabų. Bendru sutarimu. Ačiū. Kviečiu balsuoti už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100 Seimo narių: 99 – už, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Tokiu būdu Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIP-4461(3)) priimtas. (*Gongas*)

12.20 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 197 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4463(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3i klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 197 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4463. Pranešėjas – Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarcos komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 197 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Atsižvelgęs į papildomų komitetų – Biudžeto ir finansų komiteto bei Audito komiteto – nuomonę, 7 balsais už, nė vienam nebalsavus prieš ar susilaikius, pritarėme patobulintam įstatymo variantui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau balsuoti pastraipsniui. Kadangi nebuvo pastabų, siūlau balsuoti už 1 straipsnį. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta. 2 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 3 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Siūlau balsuoti už visą įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 2 Seimo nariai. Administracinių nusižengimų kodekso 197 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIP-4463(3) priimtas. (*Gongas*)

12.23 val.

Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 38¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4807(3)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 38¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4807. Pranešėjas – Seimo narys M. Bastys.

M. BASTYS (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Ekonomikos komitetas kaip pagrindinis svarstė Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 38¹ straipsniu įstatymo projektą per priėmimo stadiją. Pritarė įstatymo projektui bendru sutarimu su Seimo Teisės departamento ir Seimo nario J. Razmos pasiūlymais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašau likti tribūnoje.

Siūlau balsuoti pastraipsniui. 1 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimta. 2 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju. Priimta. 3 straipsnis. Pastabų nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū. Priimta.

4 straipsnis. Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau gerbiama M. Bastį pakomentuoti.

M. BASTYS (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiamas Seimo Pirmininke. Čia yra daugiau redakcinio pobūdžio. Komitetas pritarė siūlymui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ar galime pritari 4 straipsniui su Teisės departamento pastaba bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 5 straipsnis. Yra Teisės departamento pastabų. Prašau pakomentuoti.

M. BASTYS (*LSDPF*). Tai taip pat yra daugiau redakcinio pobūdžio ir komitetas siūlymui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Yra J. Razmos pataisa. Ar norėtumėte kalbėti, gerbiamas Jurgi Razma?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Mano siūloma pataisa – įstatymo lygiu įrašyti tai, kas šiandien yra įstatymo lydima akte, kai kyla ginčų tarp infrastruktūros valdytojo ir naudotojų. Komitetas mano pasiūlymą gražiai suredagavo, patobulino. Kviečiu palaikyti. Tai duos daugiau aiškumo, kaip spręsti ginčus, kai jie iškyla tarp infrastruktūros naudotojų ir valdytojo. Ryšių reguliavimo tarnybai suteikiama ta arbitro funkcija.

PIRMININKAS. Kadangi šią pataisą turėtų palaikyti 29 Seimo nariai, ar yra 29 Seimo nariai? Prašau balsuoti. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys J. Razmos pastabą, kad ji būtų svarstoma? Dėkoju. 94 balsai. Vadinasi, pataisa yra palaikyta. Prašom. Komiteto nuomonė.

M. BASTYS (*LSDPF*). Komitetas J. Razmos pasiūlymui iš dalies pritarė. Kitaip tariant, suredagavo, kaip ir kolega J. Razma kalbėjo apie tai, kad iš įstatymo lydimojo akto yra perkeliama į įstatymą nuostata, kad tikslai po vienu metų būtų galima peržiūrėti infrastruktūros įkainius.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar Seimo narys J. Razma sutinka su komiteto redakcija? Ačiū. Ar gali Seimas pritarti Seimo nario J. Razmos pasiūlymui su komiteto redakcija bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Ar dėl 6 straipsnio norėtų Seimo narys J. Razma kalbėti? Yra jūsų pataisa.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai nėra kokia reikšminga pataisa, daugiau tai yra teisiniai formalumai, kaip spręsti klausimus dėl šio įstatymo taikymo, kai tai taikoma didelę įtaką tam tikroje rinkoje turinčiam ūkio subjektui. Čia teisiškai komitetas tvarkingai suredagavo, kad būtų pirmenybė tiems aktams, kurie lemia būtent dominuojančio rinkoje subjekto reglamentavimą, o po to būtų Ryšių reguliavimo tarnybos patvirtintos taisyklės ir sąlygos.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu pritarti J. Razmos siūlymui, kad jį svarstytime? Ačiū. Pritarta.

Komiteto nuomonė. Prašau.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Komitetas iš dalies pritarė J. Razmos pasiūlymui, tinkamai suredagavo, ir iš tiesų galima priimti šią nuostatą.

PIRMININKAS. Ar Seimo narys J. Razma sutinka su komiteto redakcija? Dėkoju. Ar Seimas gali pritarti bendru sutarimu šiam straipsniui su pataisomis? (*Balsai salėje*) Šiai redakcijai. Ačiū, pritarta.

Dėl viso straipsnio su visomis priimtomis pataisomis. Ar galima pritarti dėl 5 straipsnio? (*Balsai salėje*) Ačiū. Pritarta. 6 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 7 straipsnis. Pastabų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėkoju.

Motyvai dėl viso. Niekas neužsirašęs. Kviečiu balsuoti už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Taigi Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 38¹ straipsniu įstatymas (projektas Nr. XIIP-4807(3) priimtas. (*Gongas*)

12.33 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 20 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4399(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 20 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4399. Pranešėjas – Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir, atsižvelgęs į Teisės departamento, Teisės instituto ir kitų tarnybų: Valstybinės sienos apsaugos, Transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos, pastabas ir pasiūlymus, pritarė patobulintam įstatymo projektui. Tačiau taip pat komitetas siūlo kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę, sistemiškai vertinti Muitinės departamento prie Finansų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos, Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos, Lietuvos bankų asociacijos pasiūlymus dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 20 straipsnio 2 dalies. Atkreipėme dėmesį, kad kartu su siūlomais pakeitimais turi būti keičiami ir atitinkami Administracinių nusižengimų kodekso straipsniai. Komitetas 8 balsais už pritarė, nė vienam nebalsavus prieš ir nesusilaikius.

Tiesa, komitetas turėjo dar vieną papildomą išvadą dėl papildomai pateiktų siūlymų. Ar man ją pateikti?

PIRMININKAS. Eisime pastraipsniui. Ačiū.

Dėl 1 straipsnio pastabų nėra. Ar galime priimti bendru sutarimu? Ačiū. Priimta. Dėl 2 straipsnio. Yra Seimo narių... K. Starkevičius, A. Stančikas teikė pastabą. Komiteto nuomonė yra nepritarianti. Ar yra Seimo nariai? Yra. Seimo narys A. Stančikas. Prašau.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Kadangi tos pataisos prasmė prapuola, nes būtent išbraukiama yra, vadinasi, tenkina tai, kas dabar yra pasiūlyta.

PIRMININKAS. Ar atsiimate?

A. STANČIKAS (LVŽSF). Taip, atsiimame.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas pasiūlymas yra Seimo narių: D. Gaižausko, R. Andriko, P. Gražulio, J. Imbraso, E. Gentvilo ir J. Razmos. Ar norėsite komentuoti?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Taip. Komitetas pritarė šitam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Kad būtų galima svarstyti, reikia 29 Seimo narių. (*Balsai salėje*) Ačiū. Ir pritariame pasiūlymui. Kviečiu balsuoti bendru sutarimu už visą 2 straipsnį. Priimta bendru sutarimu. Ačiū.

Dėl 3 straipsnio. Yra Teisės departamento pastaba. Ar norite komentuoti? Prašau.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Teisės departamentas siūlo, kad siekiant aiškumo projekto 3 straipsniu keičiamo įstatymo 27¹ straipsnio 4 dalyje siūlytina nurodyti ir Administracinių nusižengimų registro tvarkytoją. Komitetas pritarė tam pasiūlymui ir atitinkamai bus pakoreguotas įstatymo projektas.

PIRMININKAS. Kviečiu pritarti 3 straipsniui su pastabomis bendru sutarimu. Ačiū. Priimtas. 4 straipsniui pastabų nėra. Dėkoju pranešėjui. Ar galime priimti 4 straipsnį bendru sutarimu? Ačiū, priimta.

Siūlau balsuoti dėl viso įstatymo, nes motyvų už, prieš nėra. Prašau pradėti balsavimą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 91, prieš – 1, susilaikė 6. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 20 ir 27¹ straipsnių pakeitimo įstatymas (projektas Nr. XIIP-4399(2) priimtas. (*Gongas*)

12.39 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-2776(3)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą, kuris susijęs su Europos Teisingumo Teismo sprendimo įgyvendinimu bei yra dėl dešinvairių automobilių. Komitetas, pritaręs Teisės departamento pastabai prieš priėmimą bei nepritaręs kolegoms J. Razmos siūlymui, 7 balsais už, 2 susilaikius, papildomai išvadai pritarė.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dėl 1 straipsnio yra Seimo nario J. Razmos pasiūlymas. Ar norite pasisakyti?

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš pasiūlymą atsiimu, nes Teisės ir teisėtvarkos komitetas teisingai pasakė, kad dėl mano pasiūlymo yra išspręsta kitame straipsnyje ir nereikia dubliuoti. Nereikia balsuoti dėl mano pasiūlymo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta.

2 straipsnis. Yra redakcinė Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju. Dėkoju pranešėjui. (*Balsai salėje*) Ar galime pritarti 3 straipsniui? Pastabų nebuvo. Bendru sutarimu. Ačiū. Pritarta. Dėl 4 straipsnio pastabų nėra. Ačiū. Pritarta. 5 straipsnis. Pastabų nėra. Bendru sutarimu. Dėkoju. Pritarta.

Kviečiu balsuoti už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 95, prieš nėra, susilaikė 6 Seimo nariai. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 10, 25, 27 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Atkreipiu Dokumentų departamento dėmesį į tai, kad galbūt tas dvi pataisas galima sujungti į vieną. Dėkoju.

12.43 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 609 ir 616 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4776(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 609 ir 616 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4776(2). Pranešėjas – Seimo narys J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, priėmimo stadijoje buvo Teisės departamento pastaba dėl kodekso 2 straipsnio. Jie teigia, kad kodekso 616 straipsnio 2 dalies konstrukcija, kuria siekiama nustatyti, kad institucija, gavusi administracinių nusižengimų protokolą ar kitą bylos medžiagą, registruotu paštu siunčia atsakomybės traukiamam asmeniui ar nukentėjusiam prašymą pateikti paaiškinimus ir eksperto išvadą bei specialisto paaiškinimą... atitinkamai jie siūlo koreguoti. Tačiau komitetas nepritarė, nes normos esmė yra ne asmuo ar asmenys, o ar išvis buvo siūstas prašymas pateikti paaiškinimus, ir jeigu jis buvo siūstas, tuomet byla paprastai nagrinėjama per 20 darbo dienų pasibaigus nurodytam terminui, taigi paliktina taip, kaip yra numatyta komiteto patobulintame variante. Kitų pastabų, pasiūlymų nėra. Už šitą išvadą balsavo 9, tai yra visi komiteto nariai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar rastume bendrą sutarimą dėl pritarimo šiam papildymui? Dėkoju. Tada turime priimti naują 1 straipsnį. Bendru sutarimu ar galime? Ačiū. Pritarta. Tada 2 straipsnis. Tas straipsnis, kuris buvo 1 straipsnis, dabar jau taptų 2 straipsniu. Ar galime jam pritarti, nes pastabų nebuvo, bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. Tas, kuris buvo 2 straipsnis, dabar taptų 3 straipsniu. Pastabų taip pat nebuvo. Ar galime pritarti jam bendru sutarimu? Ačiū. Buvo Teisės departamento siūlymas, bet jam komitetas nepritarė. Taigi jo nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui? Ačiū. Pritarta. Siūlau balsuoti už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 87, prieš – 1, susilaikė 2. Administracinių nusižengimų kodekso 609 ir 616 straipsnių pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.47 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47, 48 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-101(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8a klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47, 48 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-101(2). Pranešėjas – Seimo narys R. Karbauskis. Kur Seimo narys? Kas gali būti kitas pranešėjas? (*Šurmulyš salėje*) Jūs? Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Tam pasiūlymui buvo tiesiog pritarta, ir viskas.

PIRMININKAS. Balsuojame pastraipsniui.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo (toliau – Fondas) veiklos tikslas – konkurso tvarka teikti paramą viešosios informacijos rengėjų kultūriniais, visuomenės informavimo saugumo...

PIRMININKAS. Minutė! Robertai, minutė! Yra Seimo narių M. Basčio ir A. Skardžiaus pasiūlymas. Prašome jį pristatyti.

M. BASTYS (LSDPF). Dėkoju, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, aš noriu atkreipti visų dėmesį, kada buvo panaikintas Informacinės visuomenės plėtros komitetas, visi klausimai buvo perkelti į Ekonomikos komitetą. Kada mes kalbame apie Informacinės visuomenės plėtros komiteto apimties klausimus, kurie yra susiję ir su Visuomenės informavimo įstatymu, svarbu paminėti, kad, pavyzdžiui, Lietuvos radijo ir televizijos komisija nagrinėja ne tik turinio

klausimus, jai taip pat suteikta teisė peržiūrėti dažnio klausimus, kitaip tariant, tos technologijos, kurios padeda pernešti informaciją, tą sukurtą turinį, yra bendrai susiję dalykai.

Dar daugiau noriu pasakyti. Siūloma įsteigti Ekonomikos komiteto pakomitetų būtent tais klausimais, kuriais užsiėmė Informacinės visuomenės plėtros komitetas. Pakomitetis, nori nenori, turės užsiimti tomis funkcijomis.

Ir pabaigoje. Anksčiau ta tvarka, kuri galiojo, puikiai veikė. Buvo sustiprinta parlamentinė kontrolė. Būtent todėl ir siūloma perkelti tą nuostatą, ne tik kad paliekama Kultūros komitetui ir Švietimo ir mokslo komitetui, bet taip pat kad būtų paliekama ir Ekonomikos komitetui, nes tai yra jo kuruojama sritis. Dėkoju.

PIRMININKAS. Seimo narys E. Jovaiša. Prašom.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Noriu Seimo narius informuoti, kad informacinių technologijų klausimai priklauso ne vien tik Ekonomikos komiteto dispozicijai. Tie klausimai, kurie yra susiję su informacinių technologijų turiniu, yra atiduoti Švietimo ir mokslo komitetui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kviečiu Seimo narį R. Šarknicką.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Siūlau balsuoti už pataisą. Balsavimo motyvai dėl pataisos. Kviečiu Seimo narį A. Skardžių.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Aš noriu išsakyti savo nuomonę už pataisą, tą, kurią pateikėme kartu su kolega M. Basčiu, nes iš tiesų buvo sutarta, sakykime, žvelgiant į poreikį įkurti Kultūros komitetą, itin svarbų, bet būtent pataisos turinys ir yra, tai yra ta funkcija, kurią atlieka Ekonomikos komitetas. Grynai ekonominė funkcija. Tad kam dabar reikėtų apsunkinti Kultūros komitetą nebūdingomis jam funkcijomis? Aš siūlau palikti šią funkciją Ekonomikos komitetui, kaip atliekančiam jo parlamentinę kontrolę ir politiką formuojančiam komitetui.

Gerbiamieji kolegos, tikrai būkime sąmoningi. Tikrai didelis kompromisas buvo padarytas, kad buvo panaikintas IVP komitetas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Primenu, kad komitetas nepritarė. Dar yra motyvai prieš – B. Matelis. Prašom.

B. MATELIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Iš tiesų norėčiau priminti, kad Ekonomikos komitetas nepritarė toms pataisoms, kurias teikė ponas A. Skardžius. Dar norėčiau priminti tokį dalyką, kad Ekonomikos komitetui yra perduotos funkcijos, kurios yra susijusios su aukštosiomis technologijomis, su inovacijomis, tai yra kas susiję su ekonomika ir verslu – tuos klausimus svarstyti. Tačiau šie klausimai, kuriuos dabar prašoma perduoti Ekonomikos komitetui, niekaip nesusiję su aukštosiomis technologijomis, su informacinėmis, todėl siūlyčiau toms pataisoms, kurias teikia ponai A. Skardžius ir M. Bastys, nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Siūlau balsuoti. Kas už M. Basčio ir A. Skardžiaus pasiūlymą, pataisą, prašom balsuoti.

Dėkoju. Už balsavo 36, prieš – 38, susilaukė 14. Pataisai nepritarta.

Kviečiu balsuoti už visą straipsnį. Ar galime bendru sutarimu? Dėl balsavimo motyvų.

P. URBŠYS (LVŽSF). Mano balsas prieš, ne už.

PIRMININKAS. Dėkoju. P. Urbšys. Ar pritariame bendru sutarimu 1 straipsniui? Dėkoju. Pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra identišką pasiūlymas, kaip ir dėl 1 straipsnio. Todėl siūlau nebalsuoti dėl šio ir pritarti originaliam straipsniui. Reikia balsuoti ar bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

Siūlau balsuoti už visą įstatymo projektą, jeigu nėra motyvų už ir prieš. Laukiame. Niekas neužsiregistravo dėl motyvų už ir prieš. Siūlau balsuoti už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 80, prieš – 1, susilaukė 13. Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 47, 48 ir 50 straipsnių pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Toliau pirmininkaus Seimo narė R. Baškienė.

12.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-102(2) (priėmimas)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite toliau tęsti svarstymo stadiją lydimųjų įstatymų projektų. 8b klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Priėmimas. Pasiūlymų nėra. Vienas straipsnis. Nuomonių už, nuomonių prieš taip pat nėra. Galime šiam straipsniui pritarti? Galime visam teikiamam nutarimui pritarti? Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 94 Seimo nariai, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-102) priimtas. (*Gongas*)

13.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-103(2) (priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-103(2). Pasiūlymų nėra. Vienas straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Nuomonė už, nuomonė prieš. Priėmimas. Prašome balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 95 Seimo nariai, prieš – 1, susilaikė 1. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. XII-2756 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-104(2) (priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr. XII-2756 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-104(2). Vienas straipsnis. Pasiūlymų, pakeitimų nėra. Nuomonių už, nuomonių prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 100 Seimo narių, prieš, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.02 val.

Lietuvos Nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-105(2) (priėmimas)

Lietuvos Nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-105(2). Vienas straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Nuomonių už, nuomonių prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 98 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-105(2) priimtas. (*Gongas*)

13.03 val.

Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-106(2) (*priėmimas*)

Valstybinės kultūros paveldo komisijos įstatymo Nr. IX-2453 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-106(2). Vienas straipsnis. Pakeitimų, pasiūlymų nėra. Nuomonių už, nuomonių prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 98 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymui (projektas Nr. XIIIIP-106(2) pritarė. (*Gongas*)

13.04 val.

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. I-108 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-107(2) (*priėmimas*)

Valstybinės lietuvių kalbos komisijos įstatymo Nr. I-108 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-107(2). Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Nuomonių už, nuomonių prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 95 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-107) priimtas. (*Gongas*)

13.05 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-108(2) (*priėmimas*)

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-108(2). Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Nuomonių už, nuomonių prieš nematau. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 100 Seimo narių, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-108) priimtas. (*Gongas*)

13.06 val.

Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-109(2) (*priėmimas*)

Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-109(2). Du straipsniai. Nei dėl 1, nei dėl 2 straipsnių pasiūlymų nėra. Dėl 1 straipsnio. Galime pritari? 1 straipsnį galime priimti? Galime. 2 straipsnį galime priimti? Galime.

Dėl viso įstatymo projekto norinčių kalbėti nėra. Prašom balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 99 Seimo nariai, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-109(2)) priimtas. (*Gongas*)

13.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. IX-2232 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-110(2) (priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. gegužės 11 d. nutarimo Nr. IX-2232 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-110(2). Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Nuomonių už, nuomonių prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 100 Seimo narių, prieš nėra, 1 susilaikė. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-110(2)) priimtas. (*Gongas*)

13.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. XI-2226 „Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-111(2) (priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. XI-2226 „Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-111(2). Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Nuomonių už, nuomonių prieš nėra. Prašom balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 96 Seimo nariai, prieš nėra, 1 susilaikė. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.10 val.

Laisvės premijos įstatymo Nr. XI-1584 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-206 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Laisvės premijos įstatymo Nr. XI-1584 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – Seimo Pirmininkas V. Pranckietis. Prašom, žodis jums.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, šiuo metu galiojanti Laisvės premijos projekto redakcija numato, kad kiekvienais metais skiriama viena premija (2 straipsnio 1 dalis). Pretendentą premijai gauti atrenka Laisvės premijų komisija ir pateikia Seimui išvadas apie atrinktą pretendentą premijai gauti (2 straipsnio 5 dalis). Galimi atvejai, kai gindami žmogaus teises, plėtodami demokratiją ir skatindami tarpvalstybinį bendradarbiavimą kovojant už Rytų ir Vidurio Europos tautų laisvą apsisprendimą ir suverenitetą veikia ne vienas, o kartu keli asmenys. Todėl įvertinti tokių asmenų ir organizacijų pasiekimus ir indėlių ginant žmogaus teises, plėtojant demokratiją, skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą, kovojant už Rytų ir Vidurio Europos tautų laisvą apsi-

sprendimą ir suverenitetą galima tik bendrai, neišskiriant kiekvieno jų atskirai. Kaip pavyzdį galėčiau pateikti S. Dariaus ir S. Girėno skrydį. Kaip būtų galima įvertinti ir kuriam skirti tą premiją?

Taip pat galimi išimtiniai atvejai, kai už ypatingus asmens ar organizacijos nuopelnus, asmenų ir organizacijų pasiekimus ir indėlį ginant žmogaus teises, plėtojant demokratiją, skatinant tarpvalstybinį bendradarbiavimą, kovojant už Rytų ir Vidurio Europos tautų laisvą apsisprendimą ir suverenitetą yra būtina paskirti Laisvės premiją nedelsiant, nors komisija jau yra pateikusi Seimui išvadas apie atrinktą kandidatą. Tokiais išimtiniais atvejais turi būti numatyta galimybė, pateikus išsamius motyvus, siūlyti dar vieną pretendentą arba pretendentes Laisvės premijai gauti. Tokiu atveju Seimui priėmus sprendimą Laisvės gynėjų dieną – sausio 13-ąją būtų įteikiamos dvi Laisvės premijos. Įsigaliojus įstatymo pataisoms Laisvės premija už bendrą veiklą galėtų būti teikiama keliems subjektams, o išimtiniais, ypatingais atvejais galėtų būti teikiama antra premija.

Priėmus įstatymo projektą, komisijai priėmus sprendimą išimtiniais atvejais skirti dvi Laisvės premijas, reikėtų 10 tūkst. (du po 5 tūkst.) eurų iš Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijai skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Siūlau įstatymo projektą svarstyti.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis pranešėjau, jūsų nori paklausti trys Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, man atrodo, jūsų pasiūlymas racionalus ir tikrai kviečiu balsuoti už jį.

V. PRANCKIETIS. Dėkoju.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Bet ar jums neatrodo, kad būtų galima pagalvoti ir dar taisyti šiek tiek patį įstatymą ir atsisakyti to, kad Seimas balsuoja dėl laureato patvirtinimo? Na, tas visada čia sukelia daug visokių diskusijų, kažkokių nuoskaudų. Aš neišivaizduoju, pavyzdžiui, kad Švedijos parlamentas – Riksdagas balsuotų dėl kam nors paskirtos Nobelio premijos. Aš išivaizduoju, kas ten kiltų ir kas būtų. Gal ne dabar, gal ateityje, bet pagalvokime. Tada sustiprinus komisiją, padarius ją dar autoritetingesnę, gal būtų nereikalinga ta papildoma procedūra balsuoti dar Seime.

V. PRANCKIETIS. Tikrai pritariu jūsų nuomonei. Jau buvo tokių minčių, kad ji turėtų būti atskirta nuo Seimo, kad komisija tiesiog suteiktų ir tuo pasibaigtų. O komisijos sudarymo tvarką ateityje taip pat turėtume peržiūrėti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Iš tikrųjų ar verta dėl vieno žmogaus keisti nuostatas? (*Balsai salėje*)

V. PRANCKIETIS. Nieko tokio, supratau, ką jūs sakėte. Ačiū už klausimą. Tikrai ne dėl vieno žmogaus. Jūs girdėjote nuostatas, aš ir tą S. Dariaus ir S. Girėno pavyzdį paminėjau ne be reikalo. Nėra net numatyta to, kad jeigu įvyktų toks įvykis, jei mes matytume kelis nusipelnčiusius asmenis, mes neturėtume pagal šios dienos taisykles galimybės suteikti. Taigi tikrai verta tobulinti ir abu pasiūlymai yra priimtini dėl ateities. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – K. Masiulis. Norite kalbėti?

K. MASIULIS (LSF). Aš trumpai. Aš noriu atsakyti į repliką, kuri buvo pateikta klausimo forma. Taigi premija ir yra skiriama vienam žmogui, o ne kolektyvui. Verta dėl vieno žmogaus keisti nuostatas.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Kolegos, prašome balsuoti.

Už balsavo 100 Seimo narių, prieš – 4, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta.

Gerbiamieji kolegos, Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Ar galime pritarti ypatingai skubai? (*Balsai salėje*) Galime. Sutarėme bendru sutarimu. Tada skelbiu, kad pagal 164 straipsnio 2 dalį po 3 valandų pertraukos pagrindinis Žmogaus teisių komitetas... (*Balsai salėje*) Nebūtina jau. Tokiu atveju po 3 valandų grįšime su šiuo įstatymu į Seimą, vyks svarstymo ir priėmimo stadija.

13.16 val.

Įstatymo „Dėl Tarpinio susitarimo dėl Europos Bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4719(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Tarpinio susitarimo dėl Europos Bendrijos bei jos valstybių narių ir Centrinės Afrikos ekonominės partnerystės susitarimo sudarymo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-4719(2). Pranešėjas – E. Vareikis. Svarstymas ir priėmimas.

E. VAREIKIS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, Užsienio reikalų komitetas svarstė šį projektą. Tai yra, sakyčiau, tipinis, klasikinis tarptautinės sutarties projektas, kurį mums siūloma ratifikuoti. Komitetas pritarė bendru sutarimu. Aš siūlau Seimui taip pat pritarti šiam projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių kalbėti diskusijoje nėra. Nuomonės už, nuomonės prieš svarstymo stadijoje nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Priėmimas. Norinčių sakyti nuomonę už, nuomonę prieš nėra. Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už balsavo 98 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIIP-4719(2)) priimtas. (*Gongas*)

13.19 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vladislavo Ranonio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-200 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji Seimo nariai, yra atvykę prezidentūros atstovai ir galbūt ganėtinai trumpas Seimo nutarimas, todėl noriu prašyti jūsų... Seimo nutarimo „Dėl Vladislavo Ranonio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-200. Pranešėja – R. Svetikaitė, Respublikos Prezidento vyriausioji patarėja. Prašom.

R. SVETIKAITĖ. Laba diena, gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Norėčiau pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui atleisti gerbiamą teisėją V. Ranonį iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų. Dekretas yra priimtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 dalimi, 115 straipsnio 2 punktu ir Teismų įstatymo 90 straipsnio 1 dalies 2 punkto 3 dalimi taip pat atsižvelgiant į Teisėjų tarybos patarimą.

Gerbiamas teisėjas V. Ranonis Aukščiausiajame Teisme teisėju dirbo nuo 2008 metų.

Teisėjo karjerą yra pradėjęs 1997 metais. Šis dekretas yra pristatomas atsižvelgiant į tai, kad kitų metų, t. y. 2017 m., vasario 17 d. baigiasi teisėjo įgaliojimų laikas, todėl norėtusi padėkoti teisėjui už sąžiningą ir ilgametį darbą Lietuvos teismų sistemoje. Prezidentė teikia teisėjo atleidimą pasibaigus įgaliojimų laikui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajai pranešėjai. Jūsų niekas nenori paklausti.

Nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime.

Svarstymas. Norinčių kalbėti svarstymo stadijoje užsirašiusių nėra. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Dėkoju.

Priėmimas. Yra nustatyta priėmimo tvarka. Mes turime du straipsnius. 1 straipsnis – atleisti V. Ranonį iš Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų pasibaigus įgaliojimų laikui. Galime pritarti? 2 straipsnis, kad šitas nutarimas įsigalioja nuo 2017 m. vasario 17 d. Galime pritarti?

Pagal mūsų Statutą yra numatytas slaptas balsavimas ir, beje, tą procedūrą teks įgyvendinti. Slapto balsavimo biuletenis įprastinės formos ir jums jis žinomas: už, prieš arba susilaikoma. Kaip balsuoti, jūs taip pat žinote. Balsavimas vyks šio posėdžio pabaigoje, pabaigus rytinį posėdį.

13.22 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-69(2), Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-70(2), Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-71(2), Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-72, Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-73(2), Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-74(2), Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtąjo¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-75(2), Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-76(2), Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-93(2), Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-78(2), Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-79(2), Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-80(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-81(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-82(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-83(2), Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-84(2), Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-85(2), Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-86(2), Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-87(2), Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-88(2), Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-148(2) (*svarstymas*)

Toliau grįžtame pagal darbotvarkę. Projektas Nr. XIIIIP-69(2). Labai ačiū. Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėjas – A. Sysas.

Noriu atitinkamai informuoti Seimą, kol pranešėjas ateis į tribūną, mes jį kviečiame, kad Etikos ir procedūrų komisija svarstė dėl galimų Seimo statuto pažeidimų svarstant Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo minėtų straipsnių ir lydimumų įstatymų projektus ir nusprendė, kad pažeidimų nėra, kad Seimas nepažeidė Seimo statuto nuostatų. Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad yra gautas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas, kad Vyriausybė pritaria pagrindinio ir lydimumų įstatymų projektų pateikimui. Pasirašo S. Skvernelis ir socialinės apsaugos ir darbo ministras L. Kukuraitis.

Gerbiamas pranešėjas – Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, atsiprašau, negirdėjau, kaip mes pradėsime dirbti? Kiekvieną įstatymą atskirai?

PIRMININKĖ. Taip.

A. SYSAS (LSDPF). Supratau.

PIRMININKĖ. Gerbiami Seimo nariai, galime pasitarti.

A. SYSAS (LSDPF). Galime pasitarti. Būtų geriausia.

PIRMININKĖ. Kokia būtų jūsų valia? Mes tiesiog vykdysime jūsų valią. Ar galima, kad pranešėjas pateiktų visus svarstytus įstatymų projektus, tada skelbtume diskusiją ir tada balsuotume dėl kiekvieno atskirai? (*Balsai salėje*) Ačiū. Gerbiamas pranešėjas, žodis jums.

A. SYSAS (LSDPF). Gerai. Labai ačiū, kad suradome optimaliausią kelią rezultato link.

Pirmasis Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas grynai techninis – data. Aš bandysiu trumpai pasakyti, kas įstatyme yra, todėl tik data – liepos 1 diena.

Kitas įstatymas. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo techninis pakeitimas – siekiama suderinti fondo sudarymo tvarką, nustatant šiais socialinio modelio projektais, kurių įsigaliojimo data nukeliama į 2017 m. liepos 1 d.

Garantinio fondo įstatymas. Grynai techninis, jis netenka galios.

Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo 10 straipsnio... ir 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-72. Mes šitą projektą siūlome atmesti, nes jo nėra būtina keisti.

Socialinių įmonių įstatymo 14 straipsnio pakeitimas, projektas Nr. XIII-P-73. Techninis. Atidedamas įstatymo įsigaliojimas iki 2017 m. liepos 1 d.

Įmonių bankroto įstatymo projektas Nr. XIII-P-74. Techninis. Atidedamas iki liepos 1 dienos.

Valstybinės darbo inspekcijos kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas. Techninis. Atidedamas įsigaliojimas iki 2017 m. liepos 1 d. ir įstatymo nuostatos suderinamos su Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymu.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 15¹ straipsnio pakeitimas techninis. Atidedama iki liepos 1 dienos.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Jis susideda iš dviejų dalių, nes du atskiri fondai. Vieno įsigaliojimas yra liepos 1 dieną, o kitas lieka galioti sausio 1 dieną. Tai yra ta dalis, kur Garantinio fondo išmokos perduodamos administruoti „Sodrai“. Iki šiol jas administruojo Valstybinė mokesčių inspekcija.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-P-78. Jo esmė – asmenims, kuriems nuo 2016 m. kovo 15 d. iki (...) teisės gauti motinystės pašalpą... numatytas motinystės socialinio draudimo pašalpų perskaičiavimas ir atitinkamai sudariusio skirtumo išmokėjimas. Buvo ir yra Seimo nario R. Žemaitaičio ir V. Kamblevičiaus pasiūlymai, kuriems komitetas nepritarė, bet aš manau, po diskusijų mes grįšime balsuoti ir tada tas problema spręšime.

Valstybės, savivaldybių įmonių... projektas Nr. XIII-P-72. Jau šitą mes minėjome. Atsiprašau.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo 1, 2 straipsnių... Nr. XIII-P-79. Įstatymo projekte siūloma patikslinti nuostatas, įsigaliojančias nuo 2017 m. sausio 1 d., kartu jas suderinant su tam tikromis Darbo kodekso nuostatomis. Pagal įstatymo projektą nebus įvedamos valstybinio socialinio draudimo įmokų lubos, bet bus pradėtas socialinio draudimo įmokos tarifo pagrindinei pensijos daliai finansavimo mažinimas 1 % nuo liepos 1 dienos, numatant valstybės biudžeto asignavimus dėl to sumažėjusioms fondo pajamoms kompensuoti. Yra Seimo nario G. Steponavičiaus pasiūlymas, kuriam Seimas nepritaria.

Dėl Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių. Įstatymo projekto nuostatos derinamos su galiojančiu DK. Patikslinta, iš kokių sumų negalima būtų išieškoti.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-81. Techninis. Atidedamas įstatymo įsigaliojimas iki liepos 1 dienos.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIII-P-82. Techninis. Atidedamas įstatymo įsigaliojimas iki 2017 metų. Yra Seimo nario A. Palionio pasiūly-

mas, kuriam komitetas pritarė. Pasiūlymu siekiama suvienodinti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projekto nuostatas su šiuo metu prie valstybės biudžeto projekto pateiktu kitu Gyventojų pajamų mokesčio įstatymu.

Užimtumo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-83. Techninis. Atidėtas įstatymo įsigaliojimas iki liepos 1 dienos.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo. Techninis. Tik data atidėta iki liepos 1 dienos.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Techninis. Dalies įstatymo įsigaliojimas nukeliamas iki liepos 1 dienos. Taip pat siūloma sujungti šį įstatymo projektą su įstatymo projektu Nr. XIIIIP-23, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-86. Techninis – keičiama tik data.

Diplomatinės tarnybos įstatymas. Techninis – tik data.

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Techninis – nukeliama tik data.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-148, techninis. Siekiama suderinti galiojančio Nedarbo socialinio draudimo įstatymo atitinkamų straipsnių nuostatas. Iki 2017 m. liepos 1 d. įsigalios Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. SYSAS (*LSDPF*). Komitetas juos visus svarstė. Balsų dauguma pritarė visiems šitiems įstatymams, dėl kai kurių buvo vienbalsiai balsuota, kai kuriais atvejais buvo balsuota keliems susilaikius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte dėl visų įstatymų projektų išvadą. Diskusijoje užsirašę... Papildomi komitetai. Tikrai, taip. Papildomas komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas, S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiama posėdžio pirmininke, Biudžeto ir finansų komitetas svarstė įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-69, informaciją, susijusią su juo, diskutavo ir gruodžio 7 dieną, dalyvaujant 12 Biudžeto ir finansų komiteto narių, balsavo taip: už – 7, prieš balsavusių nebuvo, susilaikė 5 komiteto nariai. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Išvadą pateikia Ekonomikos komitetas, V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-69 ir nusprendė pritariti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-69. 4 komiteto nariai balsavo už, 3 buvo prieš. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėl Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių įstatymo projekto Nr. XIIIIP-80 yra Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. Kas galite pateikti Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą? Pirmininke nematau. Iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto narių prašom. (*Balsai salėje*) Ar leisite man perskaityti?

Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Balsavimo rezultatai yra pritariti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Už balsavo 8, prieš nėra, susilaikiusių nėra.

Daugiau komitetų išvadų nėra. Skelbiu diskusijas. Kolegos, ar mes apsiribojame laiką, ar norite visi kalbėti, ar galime nutarti, kad iš kiekvienos frakcijos kalba po vieną ar po du? (*Balsai salėje*) Norite kalbėti visi? Viskas labai gražu. Jūsų noras labai svarbus ir reikšmingas. Pirmąjį kviečiu S. Gentvilą, Liberalų sąjūdžio frakcija.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju už žodį, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, nežinau, kaip jūs miegate naktimis, bet aš miegu neramiai, nes mano elektroninio pašto dėžutėje vyksta piketas. Picketuoja įvairios profsajungos, jos piketuoja siūsdamos daugiau mažiau tą patį tekstą mums, ir man širdyje neramu, nes už jų stovi tikrai daug žmonių, kurie tiki šitomis organizacijomis. Bet aš užmiegu tuo momentu, kai suprantu viena, kad prieš dvi savaites, kai mes svarstėme bazinį

atlyginimo dydį, jos buvo labai tylios. Aš šiuo atveju žiūriu į salėje esantį A. Butkevičių, kuris buvo didžiausias darbdavys Lietuvoje, sakykime, viso viešojo sektoriaus valstybės tarnautojų darbdavys, ir konkrečiai nuo 2008 metų šitiems valstybės sektoriaus darbuotojams bazinis atlyginimo dydis nekilo, o privačiame sektoriuje atlyginimai kilo bent trečdaliu nuo 2008 metų. 2010 metais, pasisakius Konstituciniam Teismui, atlyginimai vis tiek nepakilo. Tai profsąjungų aktyvumas mano elektroninio pašto dėžutėje, visų pirma, turėtų būti nutaikytas į esamą premjerą S. Skvernelį, kuris turbūt nesulaukė nė vieno piketo, kai prieš dvi savaites patvirtino tą patį bazinį atlyginimo dydį, bet čia man rodo labai didelį aktyvumą kalbant apie Darbo kodeksą.

Aš džiaugiuosi gerbiamojo premjero S. Skvernelio išvalgumu. Jis vakar pranešė džiugią žinią: pasamdė jauną, perspektyvų žmogų L. Savicką patarėju ekonominiams reikalams. Būtent L. Savickas pastarąjį pusmetį vaikščiojo po įvairias frakcijas, Trišalėje taryboje atstovaudamas tikrojo verslo interesams ir šnekėdamas apie tai, kad Darbo kodeksas turėtų įsigaliooti kuo greičiau. Premjero pašonėje – toks žmogus, aš labai tikiu, kad jis teisingai patars ir laikysis tos pačios pozicijos, ką šnekėjo lygiai pusę metų, kai jis vaikščiojo į mūsų frakciją ir kitas.

Valdantieji, kalbėdami apie nacionalinių pajamų didinimo planą, žymiai didesnę rolę suteikia profesinėms sąjungoms, ir aš suprantu, kodėl profesinės sąjungos buvo tylios prieš dvi savaites ir nurijo tą kartų gurkšnį, kad buvo nedidindamas bazinis atlyginimo dydis, ir šiandien taip entuziastingai palaiko socialinio modelio ir Darbo kodekso atidėjimą.

Bet aš tik klausiu pačių valdančiųjų ir šiuo atveju žiūriu į gerbiamą Valstiečių ir žaliųjų sąjungą, jūs savo rinkimų programoje esate įrašę, kad rimtus pakeitimus darysite tik tai metai iki jų įsigaliojimo, o Vyriausybės programoje šitą terminą sutrumpinote iki pusės metų. Šiandien mes turime 15 dienų iki įstatymo įsigaliojimo. Daugelis įmonių jau įvedė sistemas, moko savo personalo skyrius, diegia kitas sistemas, 15 dienų iki įstatymo įsigaliojimo vienintelės struktūrinės pertvarkos praeitos kadencijos Vyriausybėje kalbama apie jos atidėjimą. Ar tai yra nuoseklu, ar tai yra prognozuojama ir ar tai turėtų būti mūsų šalyje? Aš siūlau ir kviečiu palikti taip, kaip yra, diskutuoti per ateinantį pusmetį, teikti pakeitimus, tikiu, kad tikrai galėsite sustiprinti Trišalę tarybą, bet leiskite verslui dirbti planingai, o ne atšaukinėti taip, kaip yra dabar – dvi savaitės iki įstatymo įsigaliojimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kalba M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Aš norėjau kreiptis į valdančiuosius, akivaizdu, kad jūs šiuo atveju esate apsisprendę, nors ir vis daugiau ryškėja blaškymosi požymių. Bet šiandien apsisprendėte atidėti, ir aš net neabejoju, kad toks sprendimas ir bus priimtas. Bet atidėjimas siunčia labai keistą žinia. Viena vertus, sakote, kad nereikia priimti, kad galbūt negerai, bet jeigu negerai, tai tada sakytumėte, na, vis dėlto stabdome ir nebedarome. Bet jūs atidedate. Kita ranka sako, kad vis dėlto gerai, bet tegu šiek tiek vėliau įsigalioja. Tai, ką matėme visus šiuos metus, vykstant šiai diskusijai, tai buvo pakankamai skausminga, tikrai, buvo labai daug nusivylusių žmonių, investuotojai – iš vienos pusės, darbuotojai – iš kitos pusės, daug supriešintos, daug suskaldytos visuomenės. Matome tą ir vėl, ir vėl, ir vėl, ir šiandien čia matydami savo elektroninio pašto dėžutes užgrūstas *emeilų*.

Jūs renkatės vėl po pusės metų grįžti prie tos diskusijos, vėl grįžti ir vėl skaldyti visuomenę, ir vėl turėti tokį tikrai skausmingą procesą. Aš kviečiu nesiblaškyti ir apsispręsti, reikia Darbo kodekso pakeitimų ar nereikia Darbo kodekso pakeitimų. Nes vieną dieną sakote – didinsite pensijas, kitą dieną sakote – nebedidinsite pensijų. Vieną dieną sakote – bus PVM lengvata šildymui, kitą dieną sakote – nebus PVM lengvatos šildymui. Aš kviečiu labai aiškiai nuspręsti, reikia Darbo kodekso pakeitimų ar nereikia Darbo kodekso. Priimti ryžtingą sprendimą ir atrodyti čia pakankamai solidžiai. Tai kviečiu apsispręsti. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Kalbės A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Sveiki, gerbiamieji kolegos, na, kas galėjo pagalvoti, kad du liberalai ir konservatoriai ims ginti A. Butkevičiaus struktūrinę reformą? Nors tai buvo kairiųjų Vyriausybė, bet tenka pripažinti, kad dar niekada darbo santykiai ir užimtumo politika nebuvo taip nuodugniai analizuoti, kaip tai vyko keletą metų svarstant socialinį modelį, pasitelkiant viešas konsulta-

cijas tiek su darbuotojų atstovais, tiek su darbdaviais, tiek su ekspertais. Iš tikrųjų socialinio modelio procesą, viso Darbo kodekso paketo procesą juk kuravo ir daug darbo įdėjo būtent profesionalai, dabar juk tokia profesionalų era. Darbo teisės ekspertai buvo šios reformos turinio priešakyje.

Aš nesuprantu valdančiųjų noro atidėti Darbo kodekso ir visų kitų teisės aktų įsigaliojimą, nesuprantu valdančiųjų noro grįžti į Trišalę tarybą ir galvoti, jog ten jau pavyks susitarti ir per labai trumpą laiką. Apskritai į Trišalę tarybą mes turime pažiūrėti XXI amžiaus akimis. Vargu ar ji iš tikrųjų atstovauja darbuotojams ir iš tikrųjų darbdaviams? Kas joje yra, ar kas nors šioje salėje žinote?

Sutinku, kad lankstesni darbo santykiai turi sudaryti sąlygas atlyginimui augti. Dokumentuose, aiškinamajame rašte rašoma, jog atidėjimas valstybei nekainuos pinigų. Taip, galbūt valstybės lėšų ir nereikės, tačiau kokią finansinę naštą patirs įmonės, kurios jau dabar organizuoja mokymus, kad galėtų persiorientuoti prie naujų Darbo kodekso reguliavimo sąlygų? Datas nukėlimas vėl sukels sumaištį ir nežinomybę Lietuvos verslui, darbuotojams ir investicinei aplinkai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kalbės R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, mes visą laiką tikimės iš naujų Seimo narių profesionalumo, bet iš kalbėjusių aš jaučiu, kad jie net neperskaitė, apie ką mes kalbame. Kalba apie Darbo kodeksą bendrai kaip tokį, apie verslą ir panašiai, bet ne konkrečiai, ką reikia taisyti. Čia jokių profesionalumu niekada nekvepia ir, deja, visa diskusija apie jį iki tol niekada profesionaliai nekvepėjo net iš tų, kurie jam oponavo arba garsiai ginčijosi iš įvairių tribūnų.

Kalbama ne apie visą Darbo kodeksą, kalbama apie atskirus jo straipsnius. Kai paklausi jų, ar reikėjo ginti žmonių, kurie augina vaikus, teises, neįgaliųjų teises, kurios buvo ir dabar yra prapuolusios, ar pripažįstate, kad silpnesnioji pusė yra darbuotojas – ne, ne, mes šito niekada nesaikėme! Bet dabar bendrai diskutuodami mes tą pasakome. Čia profesionalumu nekvepia.

Pamirštame, kad mes šiandien svarstome ne tik Darbo kodeksą, bet ir socialinio draudimo sistemos sustabdymą. Socialinis modelis apima dvi dalis, ne vieną. Iš tikrųjų profesionalumas... apie darbdavius, kurie ruošiasi naujam kodeksui. Taip, gerbiamasis (...) jau vedė kursus prieš metus darbdaviams, kaip bus dirbama pagal naują kodeksą, kuris išėjo (net ir anksčiau išėjo) visiškai kitoks, nei buvo pateiktas. Tai čia yra verslininkų profesionalumas? Čia yra žioplumas tų, kurie vedė tokius kursus, išleido pinigus tuščiam reikalui.

Dabar apie patį kodeksą ir socialinio draudimo sistemą. Iš tikrųjų nukėlimas vyksta, nes yra ir darbdavių, ir profsajungų sutarimas, ir aš tikrai vertinu šitas organizacijas, kad reikia jį pataisyti, tiksliau, sutvarkyti taip, kad nekiltų jokių abejonių. Ginčytinų dalykų nėra ten labai daug ir mes išsipareigojame komitete, kad mes pritarsime Trišalės tarybos sutarimams. Aš manau, kad mes tą turime padaryti. Lygiai taip pat bus svarstomos ir Prezidentės pataisos, kurios buvo, ir kas bus nutarta, tą faktiškai mes ir patvirtinsime. Tai yra balanso siekimas, o ne vienos pusės griežto atstovavimo ir žmonių varymo iš Lietuvos klausimas taip, kaip galėtų atrodyti.

Manau, kad mes turėtume nukelti pusei metų ir leisti toms organizacijoms susitarti, nes yra prieštaravimų tiek iš vienos, tiek iš kitos pusės. Jeigu kalbėtume apie socialinio draudimo sistemos reformą, tai mes, Tėvynės sąjunga, visą laiką sakėme, kad tai yra tuščias reikalas, ir gerai, kad ją sustabdėme, nes pensijų nuvertėjimo mes negalėtume palaikyti, nes tai buvo pensijų nuvertinimas. Indeksavimas buvo pensijų nuvertinimo sistema. Yra didelis pavojus, kad šioje sistemoje... dabar visos reformos pataisose mes patvirtiname tik 1 % socialinio draudimo sumažinimą, jį kompensuojant iš valstybės biudžeto, ir tai yra visa reforma. Ar toks argumentas įtikins Europos Komisiją, kad jinai leistų mums padidinti biudžeto deficitą? Aš tuo abejoju ir tokio patikinimo aš nesu gavęs. Čia yra jos silpnoji vieta. Nežinau, ar Vyriausybė sugebės šitą dalyką padaryti.

Yra dar vienas iš principo man nerimą keliantis dalykas, kad pagal tą tempą, kaip mes dirbame, tai mes kitus metus praleisime diskutuodami dėl naujos socialinės draudimo sistemos, nes bus reikalingi ir mokesčių pakeitimai, nebus tam skirta pinigų, nes biudžete pinigų nėra. Pradėsime įgyvendinti dar po metų, ne viską iš karto galėsime padaryti, o mes demografinį laikotarpį, kada galime išspręsti „Sodros“ problemas iš esmės, formuoti rezervo fondus ir visa kita, tokį pa-

lankesnį laikotarpį turime per kitus dvejus metus. Po to yra tokie senėjimo tempai ir tokia našta socialinio draudimo sistemoje, kad mums reikės arba ypatingų biudžetinių pastangų įvedant papildomus mokesčius ir mėginant leisti pensijoms nenuvertėti, arba mes tiesiog sugriausime savo tikėjamą socialinio draudimo sistema. Čia yra tempo klausimas. Mane labiausiai jaudina, kad mes galime įklimpti į amžinas diskusijas ir taip nieko ir nepadarysime, nors Seimo sprendimas dėl reformos gairių buvo priimtas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Mielai ir gerbiami kolegos, labai įdomi statistika. Užsirašė kalbėti devyni, dabar kažkodėl M. Majauską ištrynė. Iš tų devynių užsirašiusių vienas – socialdemokratas, du – valstiečiai ir žalieji, trys – liberalai, trys – konservatoriai. Man atrodo, kad čia turėtų būti viskas atvirkščiai. Kolegos valdantieji, kurie nori įtikinti, kad reikia atidėti, jūs turite dėti argumentus ant stalo. Dabar kalba opozicija, tiesa, vienas konservatorius čia ką tik papriekaištavo liberalams, kad liberalai nesiūlo, ką reikia keisti, o kaip mes galime siūlyti, ką reikia keisti, jeigu mes siūlome ne keisti, o palikti tą kodeksą, kurį priėmėme, kad jis įsigaliotų nuo sausio 1 dienos? Aš noriu, kad valdantieji liptų į tribūną ir sakytų, ką jūs žadate keisti. Šiandien mes tų planų negirdime, o tik šūkius – atidedame ir palauksime pusę metų.

Aš noriu pasakyti, kad tai labai daug aistrų sukėlęs Darbo kodekso arba socialinio modelio svarstymas. Iš esmės jis paremtas mokslininkų rekomendacijomis. Kai kas ir rinkimus pralaimėjo pritardamas šitam socialiniam modeliui ir Darbo kodeksui. Nelinkiu aš niekam pralaimėti, tiesiog noriu pasakyti: pripažįstame ir mes, kad šitas modelis, arba priimtas įstatymų paketas, nėra tobulas, yra ką tobulinti. Esminis klausimas, ką mes norime turėti nuo sausio 1 dienos? Ar vadinamąjį sovietmečiu kvepiantį Darbo kodeksą, kuris, rodos, priimtas 2002 metais ir praėjusioje kadencijoje visi pripažino, kad sovietmečio labai daug, ar norime modernesnio Darbo kodekso, kuris yra priimtas ir turėtų įsigalioti sausio 1 dieną?

Mes sutinkame, kad ten reikėtų keisti, bet leiskime jam įsigalioti ir tada keiskime, o ne atidėkime, kad liktų galioti senasis, kuris tikrai netikęs. Pasakykite, emigracija dėl darbo santykių vyksta? Vyksta ne dėl to, ką mes priėmėme ir turi įsigalioti sausio 1 dieną, o dėl to Darbo kodekso, kurio galiojimą jūs siūlote pratęsti ir po sausio 1 dienos galimai iki liepos 1 dienos, galimai ir dar daugiau.

Turbūt, kolegos, žinote ir kitą dalyką, kad pagal vis dar galiojantį sovietišką Darbo kodeksą išeitines pašalpas gauna toli gražu ne visi. 93 % gaunančiųjų išeitines pašalpas, kai išeina iš darbo, yra valstybės tarnautojai. Iki šiol galiojantis ir jūsų siūlomas pratęsti galioti Darbo kodeksas neužtikrina darbo žmogaus apsaugos prieš darbdavį. Niekas su jais nesiskaito. Naujai priimtas Darbo kodeksas sudaro daugiau tokių galimybių. Galima jų paieškoti ir dar daugiau.

Dar pridėjus, kad siūlote naikinti „Sodros“ lubas, tai aš sunkiai įsivaizduoju, kaip jūs Trišalėje taryboje rasite sprendimus iš esmės iki kovo mėnesio. Kokie tai bus sprendimai? Valiniai, voliuntaristiniai ar iš tiesų konsensusu pasiekti? Aš neįsivaizduoju. Aš noriu pasakyti, kad iš esmės iki kovo mėnesio jūs turite pasiekti tuos susitarimus, kad Seimas spėtų pataisyti ir nuo liepos 1 dienos pagal jūsų planą įsigaliotų kažkoks naujas, darbuotojus labai ginantis projektas. Aš manau, kad tai yra iliuzija. Bet sėkmės, skęskite tose iliuzijose.

Mano ir kolegų liberalų siūlymas – neatidėti įstatymo įsigaliojimo, Darbo kodekso ir viso socialinio modelio, susitarti, kad jį reikia keisti, susitarti čia, galimai ir Trišalėje taryboje, susitarkime, ką ir kaip keičiame, bet nuo sausio 1 dienos turi galioti modernesnis Darbo kodeksas, o ne tas, kuris iš Lietuvos išvarė 800 tūkst. žmonių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu į tribūną A. Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, buvo išsakytos labai geros mintys, kad nėra nieko tobulo. Jeigu mes pripažįstame, kad reikia kažką patobulinti, pakeisti, tai aš siūliu tą daryti, kada buvo suformuota valdančioji dauguma. Tikriausiai puikiai atsimename, kada vadinamojoje koalicinėje taryboje, ar konsultacinėje taryboje, aš iškėliau klausimą: jeigu matome tam tikras pastabas, jeigu kur nors matome neatitikimus, tai prašau pateikti pasiūlymą – vieną, antrą, trečią, ketvirtą, penktą. Ir kas mums trukdo juos pateikti ir grei-

tai priimti, kad mes nesiginčytume ir neformuotume tam tikros politikos dėl šio, aš manau, vieno iš reikšmingiausių ir svarbiausių teisės aktų paketų, priimtų šiais metais.

Neigti yra pats lengviausias kelias. Nėra taip paprasta ir lengva padaryti tai, kas susiję su struktūrinėmis reformomis. Ekspertai, mokslininkai, darbo teisės žinovai dirbo dvejus metus. Dvejus metus, aš noriu pabrėžti. Buvome pasikvietę įvairiausių ekspertų iš užsienio, konsultantų, kurie irgi vertino įvairiais pjūviais, teikė įvairiausių pasiūlymus. Mes niekada nesakėme, kad esame kategoriški, užsispyrę ir jeigu bus pateikti pasiūlymai, į juos nereaguosime. Niekada to nebuvo pasakyta. Ir šiandien, kalbant apie Lietuvą, kuri yra maža, atvira šalis, orientuota į eksportą, aiškiai pabrėžiama, kad Lietuva dar turi savo vieną galimybę pakeisti darbo santykių lankstumą, jei norima pritraukti užsienio investicijas, norima pakelti darbo užmokestį, norima padidinti pensijas. Šioje srityje Lietuva dar yra neišnaudojusi savo rezervų ir turi pranašumą prieš Estiją ir Latviją, kurios šitoje srityje jau daug anksčiau yra padariusios didelę pažangą.

Aš noriu pasakyti, kad socialinis modelis, tai yra suderinta darbo santykių lankstumo ir socialinio saugumo sistema, suteikia realiausią galimybę pritraukti investicijų į Lietuvą. Iki šiol negirdėjome alternatyvių pasiūlymų, kurie domintų verslą ir kuriuos palankiai vertintų, noriu pabrėžti, autoritetingos organizacijos. Aš turiu minty Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizaciją, Europos Komisiją ir Tarptautinį valiutos fondą.

Gerbiamieji, investuotojų ir kreditorių pasitikėjimas įgyjamas atsakingais, noriu pabrėžti, sprendimais. Socialinis modelis tai yra ne išlaidos, o patikima investicija į naujas darbo vietas, didesnis atlyginimas ir didesnės pensijos. Tai būtų reali galimybė pirmiausia susigrąžinti emigravusius tautiečius, mažinti socialinę atskirtį dabar ir ateityje, taip pat pritraukti talentus, nes mes talentų pritraukimo srityje pasaulyje užimame 106 vietą.

Lietuvai gyvybiškai būtina pritraukti naujų užsienio investicijų. Aš manau, kad jau seniai verslas laukia, ne tik verslas, naujo socialinio modelio. Nepamirškime ir nerimą keliančių globalios, o kartu ir Lietuvos ekonomikos lėtėjimo prognozių, kas vyksta pastaruoju metu. Mes tai turime įvertinti ir pamatyti. Noriu pabrėžti, kad Vyriausybė, sustabdyma reforma, turi prisiimti atsakomybę ir už būsimas neigiamas pasekmes Lietuvos ūkiui ir kartu visiems Lietuvos žmonėms.

Priminsiu, kad Europos Komisija palankiai vertina struktūrines reformas, nes tinkamai sumodeliuotos ir įgyvendintos pertvarkos didina ekonomikos augimo potencialą ir viešųjų finansų stabilumą ateityje. Todėl pateisinamos kurį laiką patiriamos didesnės biudžeto išlaidos. Iš Europos Komisijos aukštų atstovų jau išgirdome palaikymo žodį dėl Seimo priimto socialinio modelio. Klausimas, kodėl dabar turime sustoti ir trauktis atgal?

Deja, girdžiu ir ekonominiu požiūriu tam tikrų samprotavimų – esą sustabdžius socialinio modelio įgyvendinimą, atsiras papildomų lėšų didinti pensijas daugiau, negu numato socialinio modelio mechanizmas. Pensijos didėja ne dėl politikų malonės – didėjant darbo užmokesčiui, atitinkamai būtų indeksuojamos ir pensijos. Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad pagal Europos augimo ir stabilumo paktą ir mūsų konstitucinę Fiskalinės...

PIRMININKĖ. Ačiū, jūsų laikas baigėsi. Ar jau artėjate prie pabaigos?

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). ...drausmės įstatymą papildomos biudžeto išlaidos yra pateisinamos tik struktūrinėms reformoms įgyvendinti. Akivaizdu, kad pateikti pasiūlymai koreguoti modelį gali pažeisti leistino biudžeto deficito ribas.

Mielieji, būkime atviri: jeigu sustabdysime socialinį modelį ir pradėsime jį, noriu pabrėžti, iš esmės pertvarkyti, o tokių iniciatyvų jau yra, iš reformos nieko neliks. Pavyzdžiui, kad ir užregistruoti siūlymai atsisakyti keleto esminių dalykų, mažinti darbo jėgos apmokestinimą ir panaikinti vieną didžiausių trukdžių kurti naujas gerai apmokamas darbo vietas, arba atsisakyti socialinio draudimo lubų, kurios padėtų skaidrinti darbo santykius ir skatintų mokėti „Sodros“ įmokas. Juk nuo šių įmokų priklauso būsimos pensijos dydis. Svarbu ir tai, kad visuomenė jau rengiasi gyventi pagal naują Darbo kodeksą ir kitus susijusius įstatymus, užtikrinančius lanksčius ir saugius socialinius santykius.

Buvusi Vyriausybė paklojo kelią reformai, sumokėjusi nemenką reitingą, pasakyčiau, gal reitingo kainą. Reformos dažniausiai nebūna populiarios, bet jos būtinos, kad valstybė išliktų stipri, gyventų ne tik šia diena, bet ir investuotų į savo ateitį. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji kolegos, mūsų darbo laikas baigėsi, bet gal sutarkime, kad baigiame diskusiją, o toliau dėl svarstymų vėl pasitarsime, kaip daryti.

Kviečiu T. Tomiliną. Kadangi nutarėme, kad visiems leisime dalyvauti diskusijoje, tai galbūt baikime ją.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, reaguodamas į jau dabar buvusio premjero žodžius, norėčiau pasakyti, kad tęskime kokybišką ir į ateitį orientuotą struktūrinę reformą, bet taip pat mūsų, kaip politikų, pareiga yra įrodyti visuomenei, kad politikai privalo vykdyti rinkimų pažadus. Nereikia kalbėti, kad visuomenė nėra pasirengusi Darbo kodekso atidėjimui. Mes apie tai kalbėjome prieš rinkimus, po rinkimų ir dabar vykdomė savo įsipareigojimus. Manau, kad yra labai labai svarbu rodyti pavyzdį, kad rinkimų pažadai nėra vien žodžiai.

Struktūrinę reformą pradėti nuo socialinio konflikto, kuris rinkimų metu pasiekė savo kulminaciją, yra didžiulė klaida, nes, nepamirškite, ši reforma paliečia svarbiausią žmogaus gyvenimo aspektą, t. y. jo darbo santykius, jo pajamas, jo šeimos ateitį. Mes kišamės į žmonių tarpusavio santykius – į darbuotojo ir darbdavio santykius. Vykdydami reformą, mes turime pradėti nuo svarbiausios vertybės – nuo pasitikėjimo stiprinimo. Deja, rinkimų kova, jos niuansai, peripetijos tą pasitikėjimą sugriovė, buvo nepagrįstai sumažintas Trišalės tarybos autoritetas. Aš jums dar kartą kartoju: Trišalė taryba nėra institucija, narystė joje nėra perduodama pagal dinastijos ir pagal kitas linijas, t. y. principas, kai trys lygiavertės šalys: darbuotojai, darbdaviai ir valstybė, derasi. Deja, paskutinius dvejus mėnesius struktūrinės reformos vyko ne trišaliu formatu, buvo įjungtas buldozeris, todėl pasitikėjimas trišaliu formatu buvo sugriautas. Beje, buvo padaryta ir finansinės reformos planavimo klaidų, už kurias mūsų Vyriausybė, mūsų dauguma nenori atsakyti ir nori jas ištaisyti. Apie tai buvo kalbama.

Atsakau į kolegų Gentvilų nuogaštavimus. Mes norime pasiekti nacionalinį susitarimą, mes norime padidinti darbuotojų derybinę galią, mes norime liberalizuoti darbo santykius, bet, patikėkite, darbuotojai, eiliniai žmonės, gaunantys labai mažus atlyginimus, už tą liberalizaciją nori ką nors gauti mainais. Ir tie mainai yra atlyginimai, didesni atlyginimai. Jeigu tai pavyks, bus labai gerai.

Pirminiai verslo bendruomenės signalai yra labai pozityvūs. Čia aš norėčiau kalbėti apie tai, apie ką kalbėjo kolegė A. Armonaitė, taip pat ir Simonas. Mes taip pat galvojame apie ateitį, apie ateities visuomenę, apie šiuolaikišką trišalį dialogą, apie adekvačią derybų kultūrą. Ir tas pats jūsų minėtas L. Savickas, aš ką tik su juo kalbėjau, sutinka su ta nuomone ir perduoda Investuotojų forumo linkėjimus, kad investuotojai yra pasirengę šitai diskusijai dėl nacionalinio susitarimo, dėl atlyginimų. Žinoma, jie yra už kuo greitesnį liberalizavimą, bet mes tam neprieštaruojame. Mūsų tikslas yra derybų kultūra, susitarimai ir pagarba trišaliu formatu.

Labai jūsų prašau balsuoti už, parodyti gerą valią ir pagarbą principui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu kalbėti A. Kubilių.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš tikrai pabandysiu labai trumpai iškelti vieną paprastą klausimą: ar galima Seime priimti atsakingus sprendimus? Kol kas aš to visiškai nematau, ir pasakysiu kodėl. Dėl to, kad autoriai, iniciatoriai aiškinamajame rašte parašė, kad jokių neigiamų pasekmių tokie sprendimai neturės. Vakar Etikos ir procedūrų komisija tuo remdamasi sakė, kad nereikia čia jokių Vyriausybės išvadų. Šiandien gavome Vyriausybės išvadą, kur ji parašė: mes siūlome svarstyti ir priimti. Bet, gerbiamieji kolegos, aš noriu dar ir dar kartą paklausti. Aš nenoriu diskutuoti, geras ar blogas Darbo kodeksas, gera ar bloga „Sodros“ reforma, čia jau daug kas pasakė, aš balsavau už, turėjau kritinių pastabų. Šiuo momentu noriu, kad jūs suprastumėte, gerbiami valdantieji, kad jūs šituo sprendimu... Aš nesu šachmatininkas, bet prisiminiau tokią šachmatų terminą kaip cugcvangas, kur bet koks ėjimas, kurį jūs turite daryti, yra blogesnis už tą situaciją, kokia yra dabar. Kodėl? Visų pirma todėl, kad A. Butkevičius čia teisingai kalbėjo apie modernų Darbo kodeksą ir visa kita, bet jūs žinote, kokį palikimą jis paliko. Jis paliko 250 mln.

eurų, prikabintus prie socialinio modelio, jį įgyvendinant, ir tie 250 mln. eurų yra papildomos išvados, kurias Lietuva gali daryti tik tuo atveju, jeigu Briuselis pripažins, kad socialinis modelis yra rimta struktūrinė reforma.

Ką mes turime šiandien? Aš nežinau, ar jūs suprantate, kas yra ta struktūrinė reforma. Yra dvi dalys. Viena yra vadinama „Sodros“ pertvarka. Tai čia jau minėjo kolegos. Aš noriu labai aiškiai pasakyti. Jūs ją išoperavote, net nenukėlėte, o išoperavote. Išmetėte iš jos bazinės pensijos perkėlimą, teisingai padarėte, nes buvo labai blogai sukonstruota. Taip pat išmetėte, blogai padarėte šiuo atveju, „Sodros“ lubas, ir dar daug kitų žingsnių padarėte, „Sodros“ reformos nieko nebeliko, išskyrus kažkokią miglą apie vieno mokesčio sumažinimą. Verslui tikrai čia būtų patogu, bet kodėl šitai turėtų vadintis reforma, man lieka neaišku.

Taigi „Sodros“ dalies reformos nėra. Darbo kodeksą jūs tiesiog nukeliate iki liepos 1 dienos. Aš visą laiką užduodu paprastą klausimą, matau, salėje yra premjeras, jeigu netrukdyt kolegos ministrai. Visą laiką keliu labai paprastą klausimą, duok Dieve, kad Briuselis ir po visų šitų operacijų, ir, kaip čia pavadinti, išpjaustymų, nieko nepaliekant iš tos reformos, pro pirštus pasižiūrės ir pasakys, kad gerai, jūs leiskite tuos 250 eurų. Ten 160 mln. yra pensijoms didinti, jeigu aš teisingai suprantu. Bet yra galimas ir kitas scenarijus, kai Briuselis gali pasakyti: ne, vyrai, jūs čia prisimakaliojote, mes suprantame jūsų problemą, ana valdžia kažką paliko, šita valdžia kažką padarė.

Aš noriu paklausti labai paprasto klausimo, gerbiamas premjere. Ką tuo atveju darysite, jeigu Briuselis pasakys, kad 250 mln. išlaidų Lietuva negali daryti? Tai reikia paprasto atsakymo. Yra trys galimybės: arba jūs pasakote, kad jūs šitas išlaidas „nupjaunate“ – 250 mln. eurų, skaičiuojant litais – 1 mlrd. litų (pranoksta mano fantaziją, net neįsivaizduoju, kaip galima „nupjauti“); arba jūs pasakote, kad tokiu atveju jūs didinsite mokesčius, nežinau, kuriuos, bet pasakykite; arba (trečias dalykas) jūs pasakote: o mes spjausime į Briuselio visas išvadas, pasididinsime deficitą, darysime išvadas, kokias norime, ir mums visiškai tas nesvarbu. Noriu pasakyti, kad ši trečioji galimybė, t. y. labiausiai gundantis jus kelias, potencialiai yra labai brangus Lietuvai. Tai reiškia, kad Lietuva praras fiskališkai atsakingos valstybės reputaciją. Toliau galimi ir reitingų pokyčiai, ir galų gale brangesnis skolinimasis tarptautinėse rinkose.

Mielieji kolegos, aš jums sakau, kad jūs įsivarėte cugcvaną. Aš pabandysiu su anūku šachmatais palošti ir pažiūrėsiu, kas yra per daiktas. Šitie ėjimai, kokius jūs dabar bandote daryti, turi labai daug rizikos. Manau, kad protingai pasižiūrėjus būtų galima labai ramiai padaryti sprendimus, pradėti Darbo kodeksą įgyvendinti, tikrai nesugrius Lietuva, nepaisant to, ar ten trūko dialogo, ar netrūko, pakeliui taisyti, „Sodra“ pertvarkant ką nors ten irgi padaryti. Bet taip, kaip dabar einama, kai neduoda niekas atsakymo, kas bus su tais 250 mln., jeigu Briuselis neleis jų naudoti, mano supratimu, tai yra visiškai neatsakingų sprendimų kelias.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu kalbėti V. Baką.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, gerbiama posėdžio pirmininke, aš visų pirma norėčiau kreiptis į liberalus. Šiandien A. Armonaitė skaitė puikų pranešimą Prezidento K. Griniaus atminimo proga, kur kalbėjo apie liberalizmą, kaip apie teisę pasirinkti. Bet šiandien mums liberalai siūlo tarsi teisę primesti. Seimas nori primesti partneriams, darbuotojams, darbdaviams tai, kaip jie turėtų tvarkytis. Gerbiamieji, šito socialinio modelio atidėjimo esmė yra labai paprasta – leisti pasirinkti, leisti pasirinkti darbdaviams ir darbuotojams, kaip siekti pajamų didėjimo, kaip siekti verslo konkurencingumo, kaip siekti žmonių išsaugojimo mūsų šalyje, ir tam tereikia pusės metų.

Jei kalbėtume apie revoliucijas pašto dėžutėse, gerbiamam S. Gentvilui tiesiog noriu pasakyti, kad tai nėra visai tiesa. Aš pats buvau susitikęs su visomis darbdavių organizacijomis, dalyvavau susitikimuose tiek su Investuotojų forumu, tiek su konfederacijomis, iš tikrųjų iš principo rastas sutarimas ir supratimas, kad reikia šiek tiek laiko, kad darbuotojai ir darbdaviai būtų šito socialinio modelio kūrėjai, o ne mes. Aš noriu pasakyti, kad šiandien balsavimas visiškai neaiškus, tai panašu iš mūsų koalicijos partnerių ir iš dešinės, bet aš jums noriu pasakyti. Jūs spekuliuojate sovietiniu kodeksu, bet šiandien jūs siūlote sovietinį būdą priimti *à la* vakarietišką kodeksą. Sovietinį būdą – tiesiog imti ir primesti žmonėms tą patį, ką daro Baltarusija, ką darė Sovietų

Sajunga. Kolegos, šiandien mūsų darbdaviai ir darbuotojai pažengė šiek tiek toliau. Jie eina į Trišalę tarybą, jie pasirinko vakarietišką modelį ir mes jais tikime, kad jie per keletą, net ne per pusę metų, aš tikiuosi, kad per du, tris mėnesius susitars.

Gerbiamieji kolegos, mes šiandien turime unikalią progą padaryti lūžį apskritai mūsų sąmonėje dėl darbo santykių, tai yra parodyti pavyzdį balsuojant vieningai už šį projektą, taip parodyti pavyzdį visuomenei, darbuotojams ir darbdaviams, kaip galima sukurti nacionalinį susitarimą dėl to, kad mūsų šalyje būtų gera gyventi ir dirbti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, kadangi jūsų skaičius tikrai gražus ir mūsų balsavimas būtų racionalus, jeigu bent dėl pirmųjų... Mes dar iki 14 val. 30 min. padirbtume, Pirmininkas paprašytų, mes spėriai išspręstume dėl įstatymų projektų.

14.12 val.

Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-69(2) (svarstymo tęsinys)

Skelbiu, projektas Nr. XIIIIP-69(2) – Darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo kai kurių straipsnių svarstymas. Nuomonės už, nuomonės prieš. Nuomonė už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Mūsų frakcijos nariai įvairiai balsuos dėl siūlomo sprendimo variantų, kaip matėte, ir pasisakymai buvo įvairūs. Bet esminė atsakomybė už tą susiklosčiusią situaciją dėl Darbo kodekso ir socialinio modelio tenka buvusiai socialdemokratų Vyriausybei, kai iš tikrųjų toks svarbus projektas buvo kadencijos pabaigoje labai ūmiai priimtas, neišnaudojus anksčiau turėto laiko pasikalbėti ir su profsajungomis, ir su darbdaviais, Trišalėje taryboje išsamiai išdiskutuoti tą klausimą. Dabar iš siunčiamų laiškų galima matyti, kad profsajungų atstovai gal net nėra pastebėję mūsų neseniai priimtų pataisų dėl šio kodekso, todėl priekaištauja dėl to, kas jau yra ištaisyta. Žinoma, dabar naujai atėjusieji į valdžią galėjo pasielgti ryžtingiau, kaip padarė Prezidentė, kai gavo priimtą Seimo įstatymą su trūkumais. Vis dėlto ji sugebėjo susikoncentruoti ir per turimas iki 10 dienų pateikė jautrias pataisas, dėl kurių, atrodo, visi buvo daugmaž patenkinti. Bet yra kaip yra. Jeigu dabartinė Vyriausybė nepasiruošusi įgyvendinti šio paketo ir nori jį tobulinti, aš manau, kad ir mes čia balsuodami turime palaikyti tokią poziciją. Galbūt iš tikrųjų šio svarbaus paketo atidėjimas leis galų gale jį priimti tokį, kad jį geranoriškiau priimtų visos pusės. Dabar taip nėra įvykę.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Nuomonė prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, dar kartą noriu pakartoti, kad aš nenoriu diskutuoti dėl paties turinio, Darbo kodeksą atidėti, neatidėti, geresnis dialogas bus, blogesnis. Na, jeigu valdžia nori išmėginti, gali išmėginti, to dialogo čia ir taip buvo daug. Čia atskiras reikalas. Bet aš siūlau balsuoti prieš šį įstatymą, nes tik taip galima priversti dabartinę Vyriausybę atsistoti ir paaiškinti paprastą dalyką: ką ji darys tuo atveju, jeigu priėmus sprendimą atidėti Darbo kodeksą ir išpjausčius socialinį modelį paaiškės, kad Briuselis neleidžia daryti tų dabar jau numatytų 250 mln. eurų išlaidų? Tai toks paprastas Seimo nario klausimas. Gali Vyriausybė kaip nors susikaupti ir drąsiai pasakyti, kad tuo atveju didinsime mokesčius ar mažinsime milijardu išlaidas, ar negali?

PIRMININKĖ. Ačiū. Prašom balsuoti. Nuomonės už ir prieš išsakytos.

Už balsavo 82 Seimo nariai, prieš – 15, susilaikė 13. Po svarstymo pritarta.

14.17 val.

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-547 2, 4, 5, 11 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2511 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-70(2) (svarstymo tęsinys)

Lydimasis įstatymo projektas – Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymo tam tikrų straipsnių pateikimo įstatymo Nr. XII-2511 5 straipsnio pakeitimo įstatymo

projektas Nr. XIIIIP-70(2). Nuomonė už, nuomonė prieš. Tai techninis, siekiama suderinti projekto nuostatas su Valstybinio socialinio draudimo įstatymu. Norinčių kalbėti yra? Už – R. J. Dagys. Prašau.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Aš tikrai siūlau balsuoti dėl šio įstatymo, nes valstybinio socialinio draudimo sistemos reforma buvo, mano galva, netvari ir niekinė, paneigianti pagrindinius principus, kad indeksavimu buvo paverstas pensijų nuvertėjimas. Stabdyti ją reikia, bet klausimas, ar pavyks įtikinti Briuselį, kad mes 1 % pajudinę, išsprendę tik 1 % klausimą ir perkėlę į biudžetą, ar tai čia bus kaip ir socialinio draudimo sistemos reforma, lieka abejonė, nes mes pagrindinius socialinio draudimo įstatymus pataisysime, kaip supratau iš Vyriausybės atstovų, tik kitų metų rudens sesijoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – A. Kubilius.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Šiaip aš galėčiau pritarti R. J. Dagiui, nes iš tikrųjų tai, kas buvo sudėliota į „Sodros“ reformą, tai mes kritikavome. Noriu priminti, kad kažkodėl socialdemokratai ją buvo padarę visiškai libertalia, per 12 metų planavo sumažinti 12 % darbuotojų įmokas į „Sodrą“, nenumatydami jokių lėšų į biudžetą. Gal ir gerai, kad šitą stabdo. Bet aš dar kartą noriu akcentuoti, kad aš raginu balsuoti prieš, nes vėlgi Vyriausybė niekaip nepasako, kaip ji tokios „Sodros“ reformos, kuri yra visiškai išoperuota ir kurioje nieko nebeliko, nes ne tik bazinės pensijos perkėlimo nėra, bet ir „Sodros“ lubų nebėra, kaip ji įsivaizduoja pristatymą Briuselyje aiškindama, kad tai yra didžiulė reforma? Kalbėkime atvirai. Šitos reformos dalies nebėra, ir taškas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsuoti dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-70(2).

Už balsavo 80 Seimo narių, prieš – 7, susilaikė 17. Po svarstymo pritarta.

14.20 val.

Garantinio fondo įstatymo Nr. VIII-1926 4 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2605 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-71(2) (svarstymo tęsinys)

Lydimasis Garantinio fondo įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-71(2). Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu svarstymo stadijoje.

14.20 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2465 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-72 (svarstymo tęsinys)

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-72. Socialinių reikalų ir darbo komitetas siūlo atmesti, nes jau nėra ką keisti. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Galime bendru sutarimu? Galime.

14.20 val.

Socialinių įmonių įstatymo Nr. IX-2251 14 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2467 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-73(2) (svarstymo tęsinys)

Socialinių įmonių įstatymo projektas Nr. XIIIIP-73. Čia taip pat techninis – nukeliamas įstatymo įsigaliojimas. Galime bendru sutarimu? Ačiū. Bendru sutarimu po svarstymo pritarta.

14.20 val.

Įmonių bankroto įstatymo Nr. IX-216 19 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2463 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-74(2) (svarstymo tęsinys)

Įmonių bankroto įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-74. Taip pat techninis – dėl datos nukėlimo. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

14.20 val.

Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 6, 8, 9 straipsnių, ketvirtojo¹ skirsnio ir priedo pakeitimo bei 13¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2606 2 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-75(2) (svarstymo tęsinys)

Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-75(2). Techninis. Nukeliamas įstatymo įsigaliojimas. Ar galime bendru sutarimu? Galime. Pritarta bendru sutarimu.

14.21 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-2468 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-76(2) (svarstymo tęsinys)

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-76(2). Techninis – datos suderinimas. Ar galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

14.21 val.

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 5, 6, 8, 14, 17, 18, 19, 20, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-93(2) (svarstymo tęsinys)

Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo projektas Nr. XIIIIP-93. Čia iš dalies įstatymo reglamentavimas ir datos nukėlimas. Kita dalis susijusi su Garantinio fondo įmokų ir išmokų administravimu. Ar galime bendru sutarimu, ar norite kalbėti? Galime bendru sutarimu. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

14.22 val.

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2501 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-78(2) (svarstymo tęsinys)

Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-78. Čia jau negalime bendru sutarimu, nes yra Seimo narių R. Žemaitaičio, V. Kamblevičiaus pasiūlymai dėl įstatymo projekto 3 straipsnio. Komiteto pirmininkas. Ačiū, kad jūs esate tribūnoje. Pirmiausia žodis autoriams. 10 pritariančių turime. Nereikia čia pritariančiųjų. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, ko gero, visos politinės partijos, politinės jėgos prieš rinkimus tą patį kalbėjo, kad skatinant gimstamumą, siekiant, kad mamoms būtų ilgiau su vaikais, ypač didžiuosiuose miestuose, kai trūksta ir darželių, ir turint 2005, 2006, 2007, 2008, 2009 metų statistiką, kai valstybė buvo pasirinkusi mokėti trejus metus mamoms už vaikų priežiūrą, vaikų gimstamumas realiai padidėjo. Vieni statistai neigia, kiti statistai pritaria tam. Vieni sako, kad tai buvo skatinamoji priemonė, kiti ne. Todėl mes ir siūlome grąžinti tą situaciją, tą reguliavimą, koks ir buvo. Jeigu tėvai pasirinko vienus metus gauti išmoką, tai būtų 100 %, jeigu tėvai pasirenka dvejus metus gauti išmoką, tai adekvačiai einama iki 70 %, o jeigu tėvai pasirenka trejus metus gauti vaiko priežiūros pinigus, būtų 50 %. Tai, kas ir buvo iki naktinės mokesčių reformos, jeigu taip galima pasakyti, iki pakeitimų. Siūlytume grįžti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Komiteto išvada.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Remigijau, nereikia klaidinti žmonių – tai nebuvo priimta. Taip, norai buvo dideli, bet jau netgi tada, priėmus ne visą tą įstatymą, išlaidos šoktelėjo dešimteriopai šitai draudimo rūšiai.

Komitetas svarstė. Yra trys jūsų pataisos dėl 1, 6 ir 7 straipsnių, visur analogiškos. Šitas siūlymas kainuotų „Sodros“ biudžetui dar 164 mln. eurų per metus. Šita draudimo rūšis yra ir taip

nuostolinga, jeigu mes išdaliname mokesčių ir išlaidas toms keturioms draudimo rūšims, kurias šiandien socialinis draudimas turi. Mokslininkai įrodė komitetui ne vieną kartą, kad vien pašalpus didinimo neužtenka. Tai įrodė ir kitos šalys. Turi būti kompleksinis požiūris į jauną šeimą, į gali-mybę derinti darbą, asmeninį gyvenimą, vaikus, lankstūs darbo grafikai, ikimokyklinės įstaigos – darželiai, lopšeliai. Visa tai skatina gimstamumą, o ne vien tik išmokos. Tuo labiau kad tokias išmokas gauna apie pusė moterų, kurios gimdo. Kita pusė neturi socialinio draudimo ir tokių il-galaidžių ir didelių išmokų negauna. Todėl komitetas 8 balsavus už, 2 susilaikius nepritarė šitiems siūlymams.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (TTF). Gerbiami kolegos, dabar mes prisimename – tai mums kainuotų 140 mln. Lt, bet kada mes paėmėme (...) metais, mes nė vienas nedejavome, kur mes dabar padė-sime tuos 140 mln. Lt, kuriuos mes paėmėme iš tų šeimų. Nebuvo tokių dejonų. Dabar mes tiktai pradedame dejuoti.

Aš tikrai manau, kad pasiūlymas yra logiškas. Mes pasiskolinome iš žmonių ir buvo daug pažadų, kad mes atėjus laikui grąžinsime, kada pagerės ekonominė situacija. Dabar mes paleido-me vėl tą pačią plokštelę – neturime pinigų. Viskas priklauso nuo mūsų prioritetų, nuo mūsų no-ro. Tikrai siūlyčiau palaikyti ir tikrai būtų didžiulė parama šeimoms. Aišku, tai būtų kompleksi-niai dalykai, bet tai viena iš pirmųjų – 50 ar 60 % būtų tų kompleksinių, kuri yra pati svarbiausia, tai būtent parama šeimoms vaikų gimdymo ir priežiūros laikotarpiu. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Nuomonė prieš – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gaila, kad mes klaidiname vienas kitą. Niekada treji metai nebuvo galiojanti įstatymo norma. Niekas iš nieko niekada neatėmė tuo klausimu ir jokio čia kompensavimo nėra. Diskusija apie trejus metus buvo, bet įsigaliojusi šita norma niekada nebuvo. Klausimas dabar... Tai yra brangi priemonė, išmokos viršija įmokas. Tos visos išmokos konkrečiai eina iš pensininkų, ne iš valstybės biudžeto. Jų sąskaita mes šitą klausimą sprendžiame. Čia irgi reikia pasirinkti tam tikrus prioritetus. Negalima be galo viską semti iš pensininkų.

Kita vertus, ką kolega A. Sysas pasakė, šitos draudimo išmokos liečia tik pusę moterų, svar-biausia nepaliečia pagrindinės – studentų, besimokančių ir panašiai, kurioms mes turime mesti lėšas padėti. Jeigu mes turime pinigų, kaip tik jiems priartinti išmokas prie tų, ką dabar gauna tos, kurios turi draudimą. Mes šito klausimo neišsprendėme. Praėjusioje kadencijoje jūsų dauguma, gerbiamas Žemaitaiti, ir atmetė mano šitas pataisas dėl studentų. Jūs išmetėte visa tai. Tai never-kite šiuo atveju! (*Balsas salėje*) Taip, konkrečiai jūs atmetėte šitoje salėje balsuodami. (*Balsas salėje*)

Toliau. Šita priemonė veikia iš dalies. Iš esmės be draudimo, be infrastruktūros klausimų, be galėjimo derinti su darbu būsimoms motinoms mes jau neišspausime iš jos labai daug kokio nors rezultato. Jeigu yra pinigų, reikia mesti būsto paskoloms, vaiko pinigams. Tai irgi didžiulės prie-monės, o tai kaip tik tiek papildomai ir kainuoja.

PIRMININKĖ. Ačiū. Laikas. Kolegos, prašome balsuoti. Kas pritaria R. Žemaitaičio pasiūly-mui, kurį matote savo monitoriuose, pailginti atostogas, iki sueis treji metai?

Už pasiūlymą balsavo 22 Seimo nariai, prieš – 38, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl 1 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Nereikia. Teisingai, ne priėmimas.

Replika po balsavimo. Atsiprašau, neįjungiau. Minutėlė! K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, žiūrint iš šalies daugeliu atvejų susidaro toks įvaiz-dis, kad didžioji dauguma Seimo narių nori labai gero visai tautai, o niekinga mažuma klausia, iš kur gausite pinigų arba ieško šaltinių. Aš manau, kad be antros pusės labai sunku išspręsti yra pirmą pusę. Todėl kartais teikdami siūlymus, ypač finansinius, pagalvokite, iš kur bus galima gauti pinigų, kaip juos persikirstyti ar kaip sukurti. Apie tai mes nekalbame. Tokia trumpa replika.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, kiti R. Žemaitaičio pasiūlymai dėl kitų straipsnių yra analogiški ir susiję. Ar galime tada nebesvarstyti kitų? (*Balsai salėje*) Galime.

Dėl viso įstatymo projekto. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Galime.

Gerbiamieji Seimo nariai, mums liko dar daug šito paketo įstatymų projektų, todėl manau, kad pratęsimė 15 valandą.

Dabar slaptas balsavimas dėl Aukščiausiojo Teismo teisėjo atleidimo iš pareigų. Kviečiu jus dalyvauti slaptos balsavimo procedūroje. Į salę grįžtame 15 valandą. (*Balsas salėje: „Paskelbkite pradžią ir pabaigą.“*)

Balsavimo pradžia būtų 14.30 val. ir baigiame per 20 minučių, 14.50 val. Plenarinis posėdis prasideda 15 valandą.

Dar norėtų per šoninį mikrofoną. Prašau, kolege.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Sveiki. Tiesiog norėjau pakviesti tuos, kurie užsiregistravo į Kauno krašto bičiulių grupę, susitikti prie centrinės tribūnos. Išsirinksime grupės vadovybę. Ir taip pat kviečiu tuos, kurie norėtų prie šios grupės prisijungti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū.

Pertrauka

15.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vladislovo Ranonio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII-200 (priėmimo tęsinys)

PIRMININKĖ. Noriu pagarsinti balsų skaičiavimo komisijos protokolą.

Šio nutarimo priėmimas

Buvo išduoti 76 biuleteniai, rasta 76, galiojančių 69, negaliojančių 7. Už – 64, prieš – 1, susilaikė 4.

Seimo nutarimas „Dėl Vladislovo Ranonio atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ (projektas Nr. XIII-200) priimtas. (*Gongas*)

Baigiame rytinį posėdį. Dabar norime padėkoti už atliktą darbą, palinkėti didžiulės sėkmės visuose kilniuose ir prasminguose jūsų darbuose. (*Plojimai*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 20 STENOGRAMA

2016 m. gruodžio 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, prašom užimti darbo vietas. Pradėsime vakarinį posėdį. Jį skelbiu pradėtą. Prašom registruotis.

Užsiregistravo 72 Seimo nariai.

Tęsiame Darbo kodekso ir su juo susijusių įstatymų svarstymą. Mes projektui Nr. XIIIIP-78(2) po svarstymo pritarėme.

15.02 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2508 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-79(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar kitas įstatymo projektas. Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-79 ir lydymieji straipsniai. Yra gautas Seimo nario G. Steponavičiaus pasiūlymas. Prašau G. Steponavičių pristatyti savo pasiūlymą.

G. STEPONAVIČIUS (LSF). Labai ačiū, gerbiama Seimo posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų mes kartu su E. Gentvilu teikėme pasiūlymą dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekto, susijusio su tuo projektu, kurį mes buvome kaip atskirą pristatę, aš nenorėčiau išsiplėsti. Mes siūlome nustatyti realias ir labiau į kvalifikuotų darbuotojų pritraukimą ir išlaikymą Lietuvoje nukreiptą siūlymą, socialinio draudimo įmokų lubas sumažinant nuo 120 vidutinio darbo užmokesčio draudžiamųjų pajamų per metus dydžio iki 60. Kitaip tariant, įvertinant aplinkinių valstybių „Sodros“ lubų dydžius, kurie yra kelis kartus mažesni, nei šitame projekte įtvirtinti. Siūlome Lietuvos konkurencingumo labai numatyti mažesnes lubas ir kviečiame pritarti mūsų pasiūlymui, labai tikiuosi A. Syso palaikymo.

PIRMININKĖ. Komiteto išvada.

A. SYSAS (LSDPF). Komitetas svarstė ir nepritarė. Argumentai yra labai paprasti, kai mes kalbame apie užsienio šalis, tai užsienio šalyse yra gyventojų pajamų progresiniai mokesčiai, ir, aišku, jeigu Lietuvoje būtų progresiniai mokesčiai, tai dvigubas, didesnis apmokestinimas prieštarautų logikai, bet mūsų kolega pateikėjas kalba, kad tai išlošia žmonės. Pirmiausia šitą mokesčių iki šiol dar moka darbdavys, tai darbdaviui pinigai lieka, o darbuotojas čia niekaip nesusijęs, nes 31 % sumoka darbdavys. Kadangi ir šiandien apie tai daug kalbėta spaudoje, apie socialinę atskirtį, kuri vis Lietuvoje didėja, tai šita pataisa prisidėtų prie socialinės atskirties didėjimo, neužtikrindama kitų veiksnių. Todėl komitetas ir nepritarė.

PIRMININKĖ. Ačiū už komiteto išvadą. Nuomonė už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ponas A. Sysas paminėjo šiandien kalbančią spaudą, aš irgi paminėsiu. Šiandien „Verslo žinios“ rašo apie valstybės valdomų įmonių vadovų atlyginimus. Daugiausia uždirbantis valstybės valdomos įmonės vadovas uždirba 6,5 tūkst. eurų ar 6,7 tūkst. eurų. Ką aš tuo noriu pasakyti? Kad „Sodros“ lubos, kurios dabar yra nustatytos – 7,5 tūkst. eurų, yra tokios aukštos, kad nė vienas geriausių valstybės samdomų vadybininkų net nepriartėjo prie šitų lubų, tai jos yra visiškai nerealias ir jokio poveikio rinkai, paskatinimui gauti didesnę atlyginimą, talentų sugražinimui į Lietuvą neduoda. Todėl mūsų pasiūlymas yra toks – ateiti prie realių ribų, todėl agituojau už šitą pasiūlymą balsuoti.

PIRMININKĖ. Prieš pasiūlymą – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Tikrai nesu iš principo prieš lubų įvedimą. Be to, toks įstatymo projektas, koks dabar yra, ir teikiama pataisa nereiškia nieko kito, kaip tiesiog iš „Sodros“ lėšų paėmimą nerandant kitų šaltinių, kadangi kiti įstatymo straipsniai yra sustabdyti. Tiesiog paimame tas lėšas ir neįmokame į „Sodrą“, „Sodra“ toliau skendės, turės papildomų problemų dėl deficito, tai taip negalima to dalyko tvarkyti.

Šiuo atveju turėtų būti numatyti tam tikri šaltiniai. Jeigu turi – įmokos su išmokom subalansuotos. Dabar ne „Sodros“ problema, kad jinai yra ganėtinai „plokščia“, mažai turi paskatų draustis nuo įmokų. Jinai... faktiškai pensija nelabai priklauso. Tai bendrame kontekste lubos yra tikrai svarstyti dalykas.

Dėl kokių nors argumentų apie talentus, apie kuriuos mes čia kalbame ir panašiai, na, čia sudėtingi argumentai. Mes esame turėję duomenų, kad smulkiojo verslo įmonių vadovų dominuojantys atlyginimai yra nuo 170 iki 150 eurų, tai čia kažkaip su „Sodros“ lubom labai sudėtinga surasti. Mokslo pasaulyje pasižiūrėjome, kur tų talentų yra, apie kuriuos kolega kalba, tai jų atlyginimai yra nuo 400 iki 500 eurų, vėlgi su tom lubom nepapuola. Nežinau, kur čia apie talentus kalbėti. Sunku, sunku turbūt kalbėti apie gerai apmokamas darbo vietas, kurias turi įmonių vadovai. Taip, reiktų tuos dalykus reglamentuoti, bet dabar tai būtų tiesiog iš pensijų atėmimas. Todėl susilaikysiu dėl šito siūlymo, nors iš principo ir esu nusistatęs prieš lubas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, prašom balsuoti, kas pritariate Seimo nario G. Steponavičiaus pasiūlymui? Komiteto nuomonė buvo nepritari.

Už pasiūlymą balsavo 22 Seimo nariai, prieš – 44, susilaikė 21. Pasiūlymui dėl 5 straipsnio, dėl 6 straipsnio (ir penktąjį taip?)... Dėl 5 straipsnio nepritari.

Sakykite, gerbiamas Steponavičiaus, jūsų pasiūlymas yra ir dėl kito straipsnio, jie analogiškai ir galime tada nebesvarstyti? Ar jūs norite būtinai pateikti?

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Ne, čia yra atskiras siūlymas.

PIRMININKĖ. Čia atskiras? (*Balsai salėje*) Esmė ta pati, bet pateikėjas nori būtinai pristatyti. G. Steponavičiaus pasiūlymas dėl 8 straipsnio.

G. STEPONAVIČIUS (*LSF*). Labai ačiū. Taip, kaip aš suprantu šį straipsnį, jis yra susijęs su skirtingais dalykais dėl vieno procentinio „Sodros“ punkto mažinimo įtvirtinimo 2017 metais ir iš tiesų, tai nėra tiesiogiai susiję su „Sodros“ lubomis.

Mes siūlome, kad pagal socialinį modelį numatytas bent 2017 metams socialinio draudimo įmokos tarifas pagrindinei pensijos daliai finansuoti... sumažinti 1 % būtų paliktas, ir tokį pasiūlymą pateikėme.

Toliau yra pasiūlymas dar dėl kito straipsnio, kuris yra susijęs, ir aš sutinku, kad jį kaip vieną reiktų vertinti ir balsuoti kartu.

PIRMININKĖ. Taip, komiteto išvada.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, mes priėmėme antrą įstatymą, Socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatymą, kuriame buvo kalbama apie 1 % atidėjimą pusei metų, todėl dėl šitos nuostatos jau buvo balsuota. Aš apie tai ir kalbu. Kitame įstatyme.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė – už, nuomonė – prieš.

Balsuojame dėl G. Steponavičiaus pasiūlymo. Komitetas šiam pasiūlymui nepritarė.

Už pasiūlymą balsavo 16 Seimo narių, prieš – 48, susilaikė 27. Pasiūlymui nepritari.

G. Steponavičiaus pasiūlymas dėl 11 straipsnio. Atsiima.

Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Prašau balsuoti dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Už – 71 Seimo narys, prieš nėra, susilaikė 22. Po svarstymo įstatymo projektui Nr. XIII-79 pritarta.

15.12 val.

Civilinio proceso kodekso 737, 738 ir 739 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2518 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-80(2) (svarstymo tęsinys)

Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pasiūlymų nėra. Įstatymo projekto nuostatos yra derinamos prie galiojančių Darbo kodekso nuostatų, tikslina-

mi išmokų pavadinimai. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

15.13 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2471 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-81(2) (svarstymo tęsinys)

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-81(2). Čia tik nukeliama galiojimo data. Techninis dalykas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Sutarta bendru sutarimu.

15.13 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2502 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-82(2) (svarstymo tęsinys)

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-82(2). Yra gautas Seimo nario A. Palionio pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Seimo narys A. Palionis. Nėra. Komiteto pirmininke, gal galite pristatyti ir kartu pateikti išvadą? (*Balsai salėje*) Prašau.

A. SYSAS (*LSDFP*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, šita pataisa reikalinga suderinti įsigaliojanti kitą įstatymą, kad abiejuose įstatymuose būtų vienodos nuostatos, todėl siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Ar yra kitų nuomonių? Nuomonė prieš, nuomonė už? Nėra. Komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Galime. Dėl viso įstatymo projekto. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū.

15.14 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-83(2) (svarstymo tęsinys)

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-83(2). Techninis, nukeliama tik įsigaliojimo data. Repliką po balsavimo ar dėl vedimo tvarkos?

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėl vedimo tvarkos. Aš tik norėjau atkreipti dėmesį, kad iš tikrųjų vyksta labai rimta diskusija ir suprantu, kad labai karšti klausimai, galbūt susiję ir su šildymu. Tikrai yra išblaškytas parlamentarų dėmesys, gal verta padaryti pertrauką, nes iš tikrųjų atrodo, kad kažkas labai rimto svarstoma.

PIRMININKĖ. Ačiū, Mykolai, aš tikrai reaguojau ir manau, kad kolegos arba išeina už durų, arba atsisėda į darbo vietas ir tęsiame darbą. Ačiū už jūsų pastabą.

Dėl Užimtumo įstatymo projekto mes sutarėme bendru sutarimu. Pritarta po svarstymo bendru sutarimu.

15.15 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2510 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-84(2) (svarstymo tęsinys)

Krašto apsaugos sistemos... Gerbiamieji kolegos, prašau dėmesio! Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-84(2). Nukeliama tik data. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

15.15 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 8, 10 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2519 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-85(2) (svarstymo tęsinys)

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-85(2). Yra gautas Seimo nario A. Dumbravos pasiūlymas. A. Dumbrava atsiima. Taip, daugiau pasiūlymų negauta. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Nereikia. Sutariame bendru sutarimu dėl Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo po svarstymo.

15.16 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 44 straipsnių, V skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo V¹ skyriumi įstatymo Nr. XII-2607 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-86(2) (svarstymo tęsinys)

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo kai kurių straipsnių įstatymo projektas Nr. XIIIIP-86(2). Nukeliama įstatymo įsigaliojimo data. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Pritarta bendru sutarimu.

15.16 val.

Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 19 ir 70 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2466 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-87(2) (svarstymo tęsinys)

Diplomatinės tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-87(2). Nukeliama data. Galime bendru sutarimu? Galime. Ačiū. Pritarta bendru sutarimu.

15.16 val.

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 2, 4, 5, 8 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XII-2504 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-88(2) (svarstymo tęsinys)

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo... projektas Nr. XIIIIP-88(2). Nukeliama įsigaliojimo data. Galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime pritarti bendru sutarimu. Pritarta.

15.16 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 3, 4, 6, 14, 15 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-148(2) (svarstymo tęsinys)

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-148(2). Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Reikia balsuoti. Mielieji kolegos, siūloma balsuoti dėl Nedarbo socialinio draudimo įstatymo – projekto Nr. XIIIIP-148(2). Čia siekiama suderinti galiojančio Nedarbo socialinio draudimo įstatymo atitinkamų straipsnių nuostatas ir nukelti įsigaliojimą nuo liepos 1 dienos.

Už – 66, prieš nėra, susilaikė 22 Seimo nariai. Įstatymo projektui pritarta.

15.18 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. XII-2609 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4759 (pateikimo tęsinys)

Iš rytinės darbotvarkės mums liko dar vienas įstatymo projektas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. XII-2609 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4759. Mums,

kolegos, visos nuomonės... pateikimas įvyko. Nuomonė už, nuomonė prieš išsakyta. Liko tik balsavimas. Prašome balsuoti dėl užsieniečių teisinės padėties.

Už balsavo 30, prieš – 53, susilaikė 17. Po pateikimo nepritarta. Kolegos, ar atiduodame tobulinti, ar atmetame? (*Balsai salėje*) Atiduodame tobulinti. Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Replika po balsavimo – A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (*TTF*). Labai ačiū. Gerbiamoji pirmininke, mielieji kolegos, tikrai mes daromės angažuota, užsidariusi valstybė, kuri visko bijo. Tuoj pradėsime bijoti savo šešėlio. Mes darome tam tikrus apribojimus. Matote, žmonės ateina su savo kapitalu, su savo išsipareigojimais, visi, kas netingi, juos tikrina ir vis tiek mes bijome, mes kažko bijome, kad ateis pas mus... Atvažiuos jauni žmonės, neatvažiuos pas mus jokie oligarchai, neatvažiuos pas mus, na, nežinau... Atvažiuoja jauni žmonės, kurie nori pakeisti savo gyvenimą, iš tos pačios Rusijos, iš Baltarusijos, iš Ukrainos. Ir mes visus juos atstumiame, visų bijome. Lyg ir, iš vienos pusės, leidžiame visas, iš kitos pusės, įvedame tokius apribojimus, kurių jie negali pakelti. Tai tikrai nesažininga konkurencija, tai labai negražu iš mūsų pusės. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš suklydau balsuodamas, prašau mane laikyti balsavusį prieš. Įtikino VSD reklama, žinokite.

PIRMININKĖ. K. Masiulis balsavo prieš, įrašome tai dėl protokolo. Daugiau replikų nėra.

15.20 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4788(2) (priėmimas)

Vakarinės darbotvarkės 2-1 klausimas – projektas Nr. XIIP-4788(2). Priėmimas. Gerbiamieji kolegos, pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio gauta Seimo nario A. Palionio pataisa, ji techninio pobūdžio. A. Palionis yra. Prašome, kad jis pateiktų šią pataisą.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pataisa yra labai paprasta. Projekte yra numatyta data – 2017 m. birželio 1 d. Kadangi PVM atskaitoje yra naudojamas mėnuo ir jeigu galios birželio 1 dieną, tai birželio 1 dieną bus 9 %, birželio 2 dieną – jau 21 %, tai yra sudėtinga ir mokesčių administratoriui administruoti, ir tam pačiam šilumos tiekėjui išrašyti sąskaitą faktūrą. Mano pasiūlymas yra, kad galiotų iki gegužės 31 dienos.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, ar yra 29 Seimo nariai, kurie palaiko A. Palionio pasiūlymą? Matau, rankų miškas, tikrai yra. Ar galime 1 straipsniui?.. Ar reikia balsuoti dėl pasiūlymo? Balsuojame dėl A. Palionio pasiūlymo. Prašom balsuoti, kad būtų pataisytas įstatymo projekto 1 straipsnis – iš gegužės 31 dienos į birželio 1 dieną. Atsiprašau, iš birželio 1 dienos, vietoj „birželio 1 diena“ įrašyti žodžius „gegužės 31 diena“. Pasitaisau.

Už balsavo 70, prieš – 5, susilaikė 17. 1 straipsniui su A. Palionio pataisa... 1 straipsnis. Priimtas.

2 straipsnyje yra ta pati data, tai mes taisome ir 2 straipsnį.

Dėl viso įstatymo projekto. Per šoninį mikrofoną – R. Karbauskis. Replika.

R. KARBAUSKIS (*LVŽSF*). Kolegos, aš frakcijos vardu vis dėlto priverstas prašyti pertraukos, nes siūlymas, kuris jau parengtas, yra... Dėmesio, jeigu galima, kolegos, paklauskite. Labai prašau tylos! Iš tikrųjų yra siūlymas paruošti kompensavimo tvarką, kuri mažintų skaičių... išlaidų dalis nuo 20 % į 10 %. Tai paliestų ne 130 tūkst. žmonių, kuriems reikalinga kompensacija, o 257 tūkst. žmonių. Todėl mūsų siūlymas yra... Faktiškai čia ne apie pinigus kalbama, kalbama apie socialinį teisingumą, nes pinigų prasme jūs pamatysite skaičius, jie artimiausiu metu bus pateikti. Praktiškai valstybei tai kainuoja tiek pat, tik gauna tą kompensaciją tikrai tie, kurie turi gauti, ir tas skaičius padvigubėja.

Mūsų prašymas dėl pertraukos, kad būtų pateiktas įstatymo projektas dėl kompensacijos. Ir tokiu atveju mes tikriausiai turėsime bendrą sutarimą, kad tai yra geriau, negu pratęsti lengvatos galiojimą. Frakcijos vardu.

PIRMININKĖ. Frakcijos vardu pertrauka iki kito posėdžio. Kitaip negalima, nes statutinis dalykas.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. K. Masiulis. Atsiprašau, K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Tegu būna, aš panašus į jį. Gerbiamieji kolegos, aš noriu tik vieną paprastą principą pasakyti. Mes prieš tai nukėlėme visą paketą įstatymų, nukėlėme iki liepos 1 dienos. Dabar irgi nukeliame. Atsiranda nukėlimo sindromas. Bet atsiminkite – nukėlimas tai nėra problemos išsprendimas, vis tiek ją reikės spręsti. Todėl Vyriausybė, kuri atlieka tą funkciją, turi priimti ryžtingus sprendimus, nes be ryžtingų sprendimų bus ištisi atidėjimai arba viskas apsiribos kokiomis nors darbo komisijomis. Aš nenorėčiau, kad taip būtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – K. Masiulis. Dėl vedimo tvarkos.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos ir dėl to, ką R. Karbauskis pasiūlė. Kolegos, jeigu tai, kas buvo pasakyta, būtų įvykdyta, mes padvigubintume tokių pažymų rankiotųjų skaičių. Jūs žinote, kiek tas žmogus, pensininkas, vargsta, eidamas, rankiodamas pažymas. Tai gal nevarkime ir nedidinkime mokesčių visiems žmonėms, taip pat ir jiems. Nereikės dvigubai daugiau žmonių siūsti į tas begalines katorgas, stovėti ir rankioti po penkias, šešias pažymas tam, kad pristatytų jas į savivaldybę, į kai kurias savivaldybes kas mėnesį. Atsiprašau.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Jeigu galima, gerbiamoji posėdžio pirmininke, aš siūlyčiau...

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). ...ne iki kito posėdžio, nes fiziškai tikrai nepasiruošta, arba darome pusės valandos ir priiminėjame. Ir antrinu K. Masiuliui. Kolegos, kurie yra pirmą kadenciją, nežino, kad galioja tokia tvarka, Vyriausybės patvirtinta. Kad šiandien žmogus gautų šitą lengvatą, jis Mokesčių inspekcijoje turi deklaruoti savo pajamas. Tai aš galiu pasakyti, kad tris mėnesius tas žmogus jokios lengvatos negaus ir baigsis šildymo sezonas. Baikime kažką apgaudinėti ir baikime kažką sakyti. Realiai ateis balandžio mėnuo, ir tik balandžio mėnesį galės taikyti. Tai arba mes primame ir pasakome – birželio 31 dieną yra *deadline*, nes po to Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija tvirtina kainas, arba tada iš viso nepritariame, nes iš tikrųjų nėra jokios logikos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Labai prasminga R. Žemaitaičio pataisa, mes tiesiog žmones priversime rinkti pažymas, statome į dar keblesnę padėtį. A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš iš patirties noriu pasakyti, kad ekspromtai Seime mokesčių arba finansų klausimais yra labai labai rizikingas dalykas. Tai čia mes matėme susibūrimą, svarstymą ir po to kažkokį sprendimą.

Noriu priminti, kad Statute šiuo klausimu yra labai stiprus saugiklis. Jeigu Seime gimsta iniciatyva kam nors ką nors dar kompensuoti, tai kainuoja ir dėl to reikia Vyriausybės išvadų. Nebent... (*Balsai salėje*) Minutėlę. Dabar didins kompensacijas, tai ką reiškia yra išvada? Tam reikia pinigų. Nėra tokios išvados.

Aš raginu elgtis rimtai, nepaisant to, kad Etikos ir procedūrų komisija pasakė, kad Vyriausybės išvadų nereikia, jeigu finansai didinami. Bet aš esu įsitikinęs, kad tikrai reikia, nes, patikėkite, tikrai galima labai stipriai prisižaisti.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Man atrodo, toks pasiūlymas apskritai veda jus į aklavietę, nes kompensacijos eina per valstybės biudžetą. Vėl reikės taisyti valstybės biudžetą, rodyti kitus rodiklius, pajamas, reikės pertvarkyti biudžetą, mes vėl tada sėdėsime, jį tvarkysime, nes jeigu kompensacijos bazė ar kas nors keičiasi, tai tas turi būti biudžete, tai yra pašalpos, tai yra išmokos, kompensacijos. Nesvarbu, kad mokamos į savivaldybės biudžetą. Man atrodo, jūs tiesiog įklimpstate į procesą (...), kiti klausimai tikrai bus čia pat. Jūs apsispręskite, ar lengvata galioja, ar negalioja kokius tris ar keturis mėnesius. Šiuo atveju tiesiog techniškai nespėsite sutvarkyti, paėmę tokią pataisą.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Aš noriu gerbijamajam A. Kubiliui pasakyti, kad Etikos ir procedūrų komisija priėmė sprendimą dėl termino atidėjimo. Dėl termino atidėjimo dėl viso įstatymų paketo Vyriausybės išvados nereikia.

O mūsų frakcijos nuomonė: iš tikrųjų šiais metais žmonės tikėjosi PVM šildymo lengvatos ir šį sezoną reikėtų galbūt palikti, nes iš tikrųjų pats kompensacinis mechanizmas šiuo metu yra labai netobulas ir susijęs, kaip ir sakė kiti gerbiamieji kolegos, su daug pažymų surinkimu, su mokesčių įvertinimu, pajamų įvertinimu tiek savivaldybės, tiek bendruoju lygmeniu, ir tai užtruks.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kalba S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Bet kokiu atveju šis sprendimas, kurį dabar bandoma vėl pratęsti, nežinau, kelintą ar kelioliktą kartą, bandyti sau ir visiems įrodyti, kad PVM šildymo lengvata yra socialiai teisinga, racionali ir reikalinga, tai taip pat reikalauja biudžeto finansinių išteklių, kurie nėra numatyti. Šios pauzės padarymas, ko buvo paprašyta frakcijos vardu, vėlgi leidžia pasiūlyti alternatyvą išplėsti tikrai grupę tų žmonių, kuriems reikia lengvatos, o ne be jokio pagrindo remti tuos, kuriuos reikia, kurių nereikia.

Dėl biudžeto, yra numatyta „Sodros“ biudžete socialinė parama, kiek tų lėšų bus panaudota, iš kur panaudota. Tai yra numatyta. Taigi bet kokiu atveju tai susiję su finansais. Arba mes darome nepopulistinius, bet socialiai teisingus sprendimus, arba žaidžiame tą patį žaidimą, kuri žaidėme daug metų.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, dėmesio! Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo, kurio jau yra priėmimo stadija, paprašyta pertraukos frakcijos vardu. Siūlymas teisėtas. Mums reikia balsuoti. Kas pritariate pertraukai iki kito posėdžio, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš.

Už pertrauką balsavo 77 Seimo nariai, 12 buvo prieš, 17 susilaikė. Skelbiama pertrauka iki kito posėdžio.

Replika po balsavimo – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, veikianti sistema tai yra mūsų visų produktas. Nekalbėkite, kad tai yra bloga sistema. Tokią mes ją patys padarėme. 130 tūkst. žmonių 2015 metais gavo kompensacijas. Tai kas čia kalba, kad nėra sistemos? Yra sistema, bet sistema tai yra mokesčių mokėtojų pinigai ir juos reikia kontroliuoti, kad kiekvienas negalėtų gauti. Tai nekalbėkime, patys priėmę vienokią ar kitokią tvarką, kad mes čia gyvename kažkokioje dykumoje ir pas mus niekas neegzistuoja. Sistema veikia, ir tie žmonės, kuriems parama reikalinga, ją gauna. Nespekuliuokite! (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Veikia. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų šį kartą opozicija buvo ypač draugiška ir norėjo valdančiajai daugumai padėti, kad nedarytume to, kas buvo padaryta prieš devynerius metus. Kolegos, aš ir premjerui siūlau, nežinau, kas yra jūsų patarėjai, bet labai prasti yra jūsų patarėjai biudžeto formavimo, sandaros klausimais. Tai yra trys skirtingi biudžetai, čia yra iš dviejų skirtingų biudžetų.

Yra kitas dalykas. Iki vasario 1 dienos savivaldybės tvirtina savo biudžetus. Vadinas, savivaldybėms turėsite numatyti asignavimus ir papildomus pinigus. Iš tikrųjų man labai keista, kad premjerai taip klaidina. Ir šiandien mes galėjome arba pratęsti pusę metų ir baigti klaidinti žmones, arba iš tikrųjų neįsivaizduoju, ką jūs esate suplanavę, rengiatės sulaukti šimtus eilių. Jūs tikrai antradienį nepateiksite to projekto, net jeigu ir Seimo nariai pateiks, reikalavimas bus Vyriausybės išvados. Tai tokiu atveju, kada jūs susirinksite.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamam R. Žemaitaičiui. Pritariu šimtu procentų jūsų išsakytai pozicijai asmeniškai ir pasinaudoju pirmininko teise. O dabar žodį suteikiu A. Butkevičiui. (*Balsas salėje: „O biudžetą svarstome ar nebesvarstome?“*)

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Gerbiamieji kolegos, aš gal pakartosiu. Kai kas, aš supratau, nesu prato esmės. Pirmiausia buvo kalbama apie Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymą. Savivaldybių asociacija turi duoti tada pritarimą dėl to, kad yra plečiama kompensuojamųjų asmenų bazė. Visa ši programa yra kompensuojama iš tiesioginių dotacijų, tos dotacijos turi būti numatytos savivaldybių biudžetuose. Jeigu nėra Savivaldybių asociacijos pritarimo, kad jie galėtų tą kompensaciją išmokėti iš sutaupytų lėšų, reikia keisti biudžeto įstatymus.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerai, gal padarome tą pertrauką, bet aš tikrai raginu valdančiuosius rytoj iš ryto ateiti ir aiškiai pasakyti, kas yra planuojama daryti. Dabar aš suprantu, premjero yra

sudėtinga padėtis, nes jis rytoj atneša biudžeto projektą antrajam svarstymui ir jame jau PVM lengvatos nėra, o tai yra 40 ar 45 mln. eurų. Tai yra nemaži pinigai.

Planas ir PVM lengvatą panaikinti, ir tuo būdu turėti taip, kaip premjeras numatė, 45 mln. papildomai biudžete, bet kartu padidinti dvigubai išmokas, natūralu, reikalaus papildomų lėšų. Šiuo atveju aš tikrai raginu valdančiuosius arba drąsiai padaryti sprendimą tokį, kokį dabar premjeras yra įrašęs į biudžetą, arba netampyti čia mūsų po neaiškų chaosą.

PIRMININKĖ. Ačiū. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Kolegos, mes dabar per šoninį mikrofoną užsiimame švietėjiška veikla čia, kai kurių kolegų procedūrų dėl biudžeto sandaros ir įstatymo neraštingumo spragų užtaisymu. Tai ne ta vieta.

Jeigu bus priimtas sprendimas pratęsti lengvatą arba jeigu bus R. Karbauskio pasiūlymas priimtas, vis tiek reikės taisyti biudžetą. Mes rytoj negalime pradėti jokių biudžetų svarstymų. Jūs pamirškite apie biudžeto svarstymus, pirmiausia susitarkite dėl šito. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Gedvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. R. Žemaitaitis savo greitakalbe kalbėdamas pateikė per paskutinį savo pasisakymą daug teiginių. Jūs, kaip posėdžio pirmininkė, sakėte, kad jūs šimtu procentų pritariate. Ar jūs pritariate ir tam, kad nieko neišmanantys patarėjai patarinėja premjerui?

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi klausimas buvo man, aš asmeniškai manau, kad daryti pertrauką ir nepriimti šito įstatymo yra klaida. (*Plojimai*)

Ačiū. Aplodismentų nereikia. Nuomonių daugiau yra? Nėra.

Gerbiamieji kolegos, buvo prašyta pertraukos iki kito posėdžio. Kitas nenumatytas posėdis vyks rytoj. Jeigu valdyba pritarė, tada mes galėtume daryti rytoj. (*Balsai salėje*) Antradienį. Gerai, antradienį, per kitą eilinį plenarinį posėdį, mes svarstysime šį įstatymo projektą.

15.37 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 3, 9, 12, 14, 15, 20, 21, 33 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2696 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-89(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 3, 9, 12, 14, 15, 20, 21, 33 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2696 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-89(2). Pranešėjas – V. Rinkevičius. Svarstymo stadija.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). ...svarstė projektą ir pritarė Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimo įstatymo projektui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Pasiūlymų nėra. Ar galime pritari po svarstymo? Nuomonių už, nuomonių prieš nėra. Ar galima bendru sutarimu? Nematau, galime.

15.38 val.

Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo Nr. XII-1923 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-180(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo Nr. XII-1923 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-180(2). Pranešėjas – A. Sysas. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvada.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos...

PIRMININKĖ. Labai atsiprašau, pranešėjau. Gerbiamieji kolegos salės gale, prašome leisti dirbti ir išeiti iš posėdžių salės, posėdžiauti kitoje aplinkoje. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Vyriausybės posėdį reikia padaryti už stiklo.

Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, kelias minutes dėmesio. Šiuo įstatymu norima pagreitinti kompensuojamųjų pensijų išmokėjimą dirbantiems pensininkams. Aš noriu atkreipti

dėmesį, čia yra dirbantiems. Nenustebkite, labai daug kolegų kreipėsi, ką darome su valstybinėmis. Čia irgi yra valstybinių gabaliukas, taip sakant, 8 mln. skola, bet tai yra kalbama apie dirbusius pensininkus, kurie turėjo ir socialinio draudimo pensiją, ir kokią nors valstybinę pensiją ir jiems papildomai buvo sumažintos pensijos. Dėl visų kitų valstybinių pensijų gavėjų, kurių yra 156 tūkst., Konstitucinis Teismas nurodė arba, tiksliau, konstatavo, kad tai yra įstatymo leidėjų teisė apsispręsti, kai kurie kolegos registruoja vieną ar kitą pataisą. Noriu pasakyti, kad jeigu reikėtų tą daryti, reikėtų tik pusės milijardo litų visiems patenkinti. Todėl šiame įstatyme pagreitinama ir vietoj 42 mln. reikia 84, kas ir numatyta. Komitetas vienbalsiai pritaria.

PIRMININKĖ. Ačiū. Papildomo komiteto, Biudžeto ir finansų komiteto, išvada – J. Varžgalys. (*Balsai salėje*) Nėra Juozo. Kas gali pateikti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą? Gal galima pirminką pakviesti iš diskusijų, ar kas nors kitas už jį? (*Balsai salėje*) Gal Viktoras... R. Tamašunienė gali. Taip, projektas Nr. XIIIIP-180(2), Biudžeto ir finansų komiteto išvada.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Biudžeto ir finansų komitetas, kaip papildomas komitetas, apsvarstė Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo Nr. XII-1923 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-180, kuriam pritaria bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskusijos. Užsiregistravęs diskutuoti R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, kadangi dalis valdančiųjų dabar tariasi dėl šildymo kompensacijų, kas yra socialdemokratų dalis, tai mano kalba yra skirta jiems ir dar frakcijai „Tvarka ir teisingumas“, kurie tuo laiku, kai mes siūlėme kompensuoti iš karto viską, kadangi ar taip, ar taip, jeigu valstybė pasako, kad tai yra skola, o mes tą skolą pripažinome, ji būtų įtraukiama į mūsų valstybės skolą visa, o ne dalimis, čia taip, jeigu tu skolingas kaimynui 1000, tai ir yra skola 1000, o ne tai, kad gražini dalimis, tai skola nesumažėja perpus, kai mes sakėme ir prašėme tą padaryti iš karto, nekankinti žmonių ir dalyti po truputį, tada sakė, kad taip yra neįmanoma, nes euras nebus įvestas, kad tai apskritai prastas sprendimas ir buvo apsiimta po truputį būti geriems, bet nespręsti problemos iš karto, tai tikrai noriu pasveikinti Valstiečių partiją, kuri taiso šitą klaidą. Dabar, žiūriu, socialdemokratai tam irgi pritaria, čia kaip anekdote, kai klausia, ar krokodilai skraido. Jeigu generolas pasakė, tai tada galbūt krokodilai ir skraido, bet labai labai žemai. Tai čia dabar socialdemokratai to kareivio vietoj pripažįsta skraidančius krokodilus. Prašau ateity turėti omeny, įsiklausyti į finansinius argumentus ir mažiau politikuoti tuo klausimu, nes dėl pensijų gražinimo ir kompensavimo Konstitucinis Teismas mums visokių prievolių pridėjo, nors dėl daugelio klausimų būtų galima diskutuoti, nes tik Lietuvos ir Latvijos Konstituciniai Teismai priėmė tokius analogiškus sprendimus. Dėl jų sprendimų mes Lietuvoje net negalėtume įvesti švediškos socialinio draudimo sistemos, kai latviams reikėjo ją panaudoti, ji buvo paskelbta kaip antikonstitucinė, nes ta sistema yra automatinė, ji priklauso nuo pajamų, pensijos svyruoja, kiek yra biudžete pinigų. Mes tokios sistemos niekada negalėsime įteisinti Konstituciniame Teisme ir bet koks sumažinimas visada virs amžinomis kompensacijomis. Bet toks yra Konstitucinio Teismo sprendimas ir mes turime jo laikytis, nors tai prieštarauja socialinio draudimo ir kitai logikai. Ką darysi? Bet šiuo atveju, jeigu reikia realizuoti, tai realizuojame iš karto, nes kitaip mes, ieškodami pinigų kompensacijoms, pamiršome visų pensijų kėlimą. Čia gerbiamas Algirdas sakė, kad yra valstybinės pensijos, o kai buvo sumažintos politinių kalinių ir tremtinių pensijos 10%, taip ir liko, nors jos yra sudėtinė dalis jų gaunamų išmokų, kadangi buvo įvestos kaip kompensacija už tremtyje praleistus metus, kai negali įvertinti, koks jo atlyginimas ir ką jie ten gavo. Mes jų neatkuriame, reikia tuos koeficientus koreguoti, reikia jas kelti, bet jeigu mes visą laiką užsiimsime tik kompensavimu ir dar po truputį, tai mes niekada neturėsime tam galimybių. Tikrai palaukau tokį sprendimą, nes tą jau reikėjo padaryti praėjusiais metais.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti kviečiu G. Skaistę. Prašom, gerbiama kolege.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Atsižvelgiant į tai, kad šiandien valstybė turi galimybę skolintis itin mažomis ar netgi nulinėmis palūkanomis, šiandien susidarė itin palankios sąlygos užbaigti pensijų kompensavimą. Priėmus Pensijų kompensavimo įstatymą šios lėšos jau buvo įtrauktos į šalies deficitą, todėl jokio reikšmingo neigiamo Lietuvos sąlygų vertinimo pokyčio nesulauksime priėmę tokį sprendimą. Jeigu šiandien valstybė gali skolintis ir gražinti tuos pi-

nigus kitais metais, tai pensininkai tokios prabangos sau leisti negali. Ne kartą girdėjau priekaištų iš pensininkų, kad Seimas laukia, kol pensijų gavėjų apskritai nebeliks, kad ir problemos nebeliktų, todėl šiandien džiaugiuosi, kad Tėvynės sąjungos jau prieš porą metų išsakytas siūlymas kompensuoti pensijas netrupinant po gabalėlį, o išsyk sulaukė palaikymo. Todėl siūlau pritarti pateiktam sprendimo projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Replika. Dėl vedimo tvarkos jūs norite? Minutėlę, tuoj įjungsiu. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, palaikydamas visą diskusiją, noriu pasakyti tik vieną pastabą. Mes, Lietuva, jau 20 metų einame kompensacijų ekonomikos keliu. Mes kompensavome indėlius, kompensavome žemę, nuolatos turime tų kompensavimo išipareigojimų. Jeigu mes ir toliau tęsime kompensavimo ekonomiką, mes tiesiog neturėsime galimybės investuoti, daryti ką nors naujo ir eiti pirmyn. Visada atliekant tuos veiksmus reikia pagalvoti, ar tam mes pajėgūs ir kaip į tai reaguos mūsų ekonomika. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Yra tik nuomonės už. Gal galime nekalbėti? Ar norite, Rimantai? Galime nekalbėti. Prašom balsuoti. Kas už Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-180? Svarstymas.

Už balsavo 97 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

15.48 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-713 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-170(2) (svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XII-713 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-170(2). Pranešėjas – V. Juozapaitis, Kultūros komitetas. (*Balsai salėje*) Labai atsiprašau, gerbiamas Algirdai Butkevičiaus, neatkreipiau dėmesio. Kol ateis į tribūną, žodis jums.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Aš labai trumpai. Mūsų frakcija irgi pritarė ankstesniam įstatymo projektui po svarstymo, bet niekada nesutiksiu su išsakytomis mintimis, kad šiuo metu galima skolintis dėl mažų palūkanų. Mažai valstybei visada yra tam tikra rizika skolintis, jeigu yra finansuojamos socialinės programos. Atsiminkime, ar tai yra mažos palūkanos, ar tai yra didelės palūkanos, nes ekonominiu sunkmečiu šalis tada gali labai greitai susidurti su tam tikromis problemomis, kada yra jau neišvengiama skolintis. Valstybės skola visada didėja. Bet šiuo metu „Sodros“ biudžeto pajamos yra viršijamos, tai finansinė situacija leidžia tokią sumą skirti anksčiau kompensuoti pensijas.

PIRMININKĖ. Ačiū už labai prasmingas pastabas. Kolegos, V. Juozapaitis. Atsiprašome, kad sutrukdėme jūsų pateikimą. Svarstymo stadija. Kultūros komiteto išvada.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, gruodžio 14 dieną Kultūros komitetas svarstė minėto Seimo nutarimo turinį. Bendru sutarimu pritarė Etninės globos tarybos sudėties pakeitimui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Norinčių kalbėti už, prieš nėra. Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ar Pirmininkas gali pasiūlyti ypatingą skubą? Gali pasiūlyti. Ir galime priimti. Teikiamas vienas straipsnis. Dėl šio straipsnio pasiūlymų nėra. Pritariame 1 straipsniui.

Dėl viso Seimo nutarimo nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra.

Galime priimti? Prašau balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 102 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-170(2)) priimtas. (*Gongas*)

15.51 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-171(2) (svarstymas ir priėmimas)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektas Nr. XIIIIP-171(2). Pranešėja – A. Širinskienė, Sveikatos reikalų komitetas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas gruodžio 14 dieną svarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektą Nr. XIIIIP-171. Projektui su komiteto pataisymais buvo pritar-ta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti nėra užsirašiusių. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Prašau balsuoti. Kas už Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ projektą?

Už balsavo 89 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Po svarstymo pritar-ta.

Kadangi tokia graži iniciatyva ir tokia ypatinga komisija, gerbiamieji Seimo nariai, ar galime ypatinga skuba šiandien ir priimti šias nuostatas? Pirmininkas sutinka. Galime.

Vienas straipsnis. Pasiūlymų nėra. Dėl 1 straipsnio. Galime priimti? Galime priimti.

Nuomonės už, nuomonės prieš. Nėra.

Kviečiu balsuoti. Kas už tai, kad Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Savižudybių prevencijos komisijos nuostatų“ būtų priimtas?

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 95 Seimo nariai, prieš nėra, susilaikiusių nėra. Nuostatai patvirtinti, Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-171(2) priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Dėkoju.

15.54 val.

Įstatymo „Dėl Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-220 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – įstatymo „Dėl Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, ratifikavimo“ projektas Nr. XIIIIP-220. Pranešėjas – ministras K. Navickas.

K. NAVICKAS. Gerbiami Seimo nariai, man didelė garbė pristatyti jums Paryžiaus susitarimo ratifikavimo įstatymo projektą. Tai sudėtingiausias globalus tarptautinis susitarimas, kurio buvo siekiama net 20 metų. Paryžiaus klimato susitarimas siūnčia aiškų signalą visų šalių politikams, pramonininkams, investuotojams, jog intelektualiai, finansiniai ištekliai turi būti nukreipti į inovacijas, klimatui ir aplinkai draugiškas švarios energetikos technologijas.

Paryžiaus susitarimą ratifikavus didžiosioms šalims – JAV ir Kinijai, – jis įsigaliojo. Konvencija įsigaliojo jau lapkričio 4 dieną. Lietuvos kontekste priimti vadinamieji energetikos paketo (2030) nutarimai buvo derybinis Europos Sąjungos pasiūlymas. Tai reiškia, kad, nepriklausomai nuo konvencijos ratifikavimo baigties, Lietuva yra įsipareigojusi įgyvendinti tas priemones per energetikos paketą, tačiau tikrai būtų didelė žala padaryta Lietuvos įvaizdžiui, Lietuvos ūkio modernizavimui, jeigu mes šitą dokumentą atmestume. Mes, Aplinkos ministerija, suprantame, kad šitas klimato kaitos dokumentas reikalauja realios lyderystės iš valstybės institucijų, ir esame pasirengę priimti šiuos iššūkius.

Taigi kviečiu jus balsuoti dėl mūsų ir ateities kartų ateities. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. 10 minučių klausti. Pirmasis užsirašė Seimo narys P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamas ministre, išties Jungtinės Amerikos Valstijos pasirašė, bet dabartinis Prezidentas D. Trumpas labai kritikuoja ir yra kalbama, kad bus nutraukta šita Jungtinių

Amerikos Valstijų ratifikuota sutartis. Gal mums dar reikia truputėlį palaukti, kuo ten baigsis, ir gal tada ratifikuoti šią sutartį?

K. NAVICKAS. Žinant stiprias Amerikos demokratijos tradicijas ir demokratijos institutą, aš manau, kad taip nebus.

Kitas dalykas, aš jau sakiau ir dar kartą pakartosiu: iš esmės įgyvendinimo įsipareigojimai, kurie nustatomi šita konvencija, vienaip ar kitaip jau yra Lietuvos priimti ir patvirtinti. Čia yra daugiau politinis aktas, nei realiai keisis mūsų įsipareigojimai. Mes einame vienisiai kaip Europos Sąjungos valstybė ir įsipareigojimus įgyvendinti mes jau esame prisiėmę.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, neabejodamas dėl sutarties ratifikavimo būtinumo, vis dėlto norėčiau sužinoti, ar mes, Lietuvos pusė, esame kaip nors įvertinę, kas būtų, jeigu toks paketas būtų neįgyvendintas, ir ką gausime, kai įgyvendinsime? Pasekmės dėl kylančio jūros lygio, klimato ir kt. Ar yra Lietuva kaip nors pati save įsivertinusi? Kad visokių prognozių yra pasauliniu mastu, taip, bet kas Lietuvai būtų, kad žmonėms būtų galima normaliai paaiškinti, kas tai yra, o ne vien dėl to, kad mes palaikome konvenciją dėl konvencijos?

K. NAVICKAS. Klimato kaita yra toks dalykas, kuris neturi sienų. Dėl to ir yra globalus susitarimas. Čia net techniškai neįmanoma įvertinti klimato kaitos poveikio konkrečiai Lietuvai. Požymiai, kurie yra susiję su klimato kaita, yra aiškūs. Mes turime mažėjantį paplūdimio krantą. Tai matome kasmet. Mes turime šiltamėgius invazinius augalus ir gyvūnus, bet kalbant apie žalą, aš dar kartą noriu pabrėžti: žala, neigiama politinė žala, jeigu mes šito susitarimo neratifikuojame, bus daug didesnė negu klimato kaitos poveikis trumpuoju laikotarpiu. Ir turėtume būti iš Europos valstybių pakraštyje, vienu iš pakraščių.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, norėčiau paklausti. Aš čia, kairėje, nuo jūsų pačiame krašte, ne toje pusėje – ten socialdemokratai sėdėjo, čia.

Norėčiau paklausti jūsų, anksčiau šilumos ūkis buvo problemiškas, ypač dėl mazuto ir panašiai, tačiau jis šiuo metu kaip ir sutvarkytas, iš tikrųjų daug kūrena biokuro, tai kuris sektorius dabar jūsų yra, tarkime, pats tas, kurį palies ši direktyva ir kurį daugiausia reikėtų sutvarkyti – ar tai transportas, ar dar kas nors? Kokie žingsniai galėtų būti patvirtinti, kad galbūt paramos tam tikros reiktų, kad mažiau paliestų tą sektorių? Ačiū.

K. NAVICKAS. Labai geras klausimas. Labai dėkoju už jį. Jūs labai teisingai pasakėte: pagal Europos klimato kaitos įgyvendinimo mechanizmą mūsų žargonu arba darbinuose dokumentuose yra vadinamais prekybinis sektorius ir neprekybinis. Prekybinis sektorius – tai tas su apyvartinės taršos leidimais, tai yra pramonės įmonės, kurios dalyvauja – sutrumpintai – ATL sistemoje. Tai šitas sektorius daugiau mažiau yra susitvarkęs ir jis eina ta linkme savarankiškai, be valstybės paramos, į modernizavimo ir technologijų...

Kur didžiausias iššūkis bus, kur mes matome, tai yra transportas ir žemės ūkis. Ypač žemės ūkyje mes matome galimybių ir tai norime pradėti, kol dar yra Europos Sąjungos parama, atidžiau peržiūrėti klimato kaitos mažinimo priemones, nes pagal galiojančius teisės aktus iš 2014–2020 metų Europos Sąjungos paramos visoms struktūrinėms paramos programoms yra privaloma visų priemonių 20 % skirti klimato kaitos mažinimo priemonėms. Tai iš esmės mes tą darome, tik tai aš galvoju apie turinį, kad mes turėtume labiau sukonzentruoti savo priemones. Visas procesas, kaip mes sieksime šito tikslo: pagal dabartinius įsipareigojimus mes turime per kitus metus parengti veiksmų programą ir tada ją jau pradėti įgyvendinti, bet mes norime kai kuriuos veiksmus padaryti prieš pačią programą, nes žinome, kur galima dar ką nors pakeisti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Atsiprašau. Norėjau paklausti dėl visuomenės švietimo. Dėl Aplinkos ministerijos planų šviesti visuomenę apie klimato kaitą, apie jo daromą žalą, apie piliečio galimybes dalyvauti tame švietimo procese ir panašiai.

K. NAVICKAS. Užkabinote pakankamai jautrią temą. Aplinkos ministerijoje aš tik trečia diena, ne visa, dar tikrai antra diena. Bet mes iš tikrųjų esame nusimatę vieną iš prioritetų būtent iš visų mūsų siūlomų programų, tai, ką mes ketiname siūlyti, ar pokyčius, ar kokius nors reglamentinius instrumentus, švietimas yra nepaprastai svarbus ir šiuo atveju turime peržiūrėti strategi-

kai, kaip mes tą darysime visose srityse. Dabar yra toks išskaidytas švietimas, ir esame numatę konkrečių priemonių, kaip tą darysime, tiksliau, dar nesame numatę konkrečių priemonių, bet apie tai galvojame ir nusimatysime konkrečią priemonę, kai tai darysime.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys L. Balsys.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs paminėjote, kad iš neprekybinių sektorių žemės ūkis yra tas labiausiai taršiausias sektorius, labai aktualus Lietuvai, be abejojimo, ir transportas, bet žemės ūkis – ypač. Kaip jūs galvojate, kokių imsitės priemonių, jūs labai aptakiai užsiminėte, turint omeny, kad Lietuva linksnuojama Europoje kaip šalis, kurioje labai stambūs ūkiai, labai koncentruota – nedaugelio žmonių rankose žemė, labai intensyvinamas žemės ūkis, labai alinamas ir visa tai turi tų neigiamų pasekmių, kurias reikia taisyti pagal klimato kaitos Paryžiaus susitarimą. Tai kokios, jūsų manymu, čia būtų implikacijos Lietuvos industriniam žemės ūkiui, ką reikėtų čia keisti ir koks būtų efektas? Ačiū.

K. NAVICKAS. Aš tokio apokalipsinio vaizdo Lietuvos žemės ūkyje nematau. Bet viena iš tokių elementarių priemonių, kur mes dabar koncentruojame savo dėmesį, savo žvilgsnį, yra biudžetų iš maisto arba ne maisto, žemės ūkio atliekų gamybos pajėgumo didinimas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Išties pritariu šitam Paryžiaus susitarimui ir jo turiniui, tačiau ar tai nėra pirmaujančių pasaulyje ekonomikų, tai yra Kinijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, kurie nesilaiko šių susitarimų, tiesiog ekonominio pranašumo didinimas, o mums yra uždedamas apynasris, sakykime, dėl globalaus konkuravimo pasaulinėje rinkoje, vienas dalykas? Kitas dalykas – lokalus, t. y. ar jūs imsitės tyrimo dėl ATL'ų prekybos, tai buvo keleurių metų skirtingi etapai, kai jie buvo parduoti, lėšos panaudotos *biasas* žino kur, liaudiškai tariant, o priemonės neįdiegtos, ir jas dabar reikės iš savivaldybių biudžeto įdiegti? Ačiū.

K. NAVICKAS. Dėl pirmos jūsų klausimo dalies. Paryžiaus susitarimas tuo ir skiriasi nuo prieš tai buvusio, ypač vadinamojo Kioto protokolo, kad pagal Kioto instrumentą buvo susitarta, kad klimato mažinimo priemonės yra tikrai išsivysčiusiose šalyse. Paryžiaus susitarimas pabrėžia, kad visos šalys įsipareigoja įdiegti klimato kaitos mažinimo priemones, vadinasi, verslas, kaip buvo anksčiau, negali bėgti iš šalies į šalį, o įsipareigojimai yra visose šalyse. Ten tikrai yra instrumentai, kiek neturtingoms šalims bus padedama finansiškai, bet dėl CO₂, arba dėl anglies dvideginio, tikslai yra vienodi, tai šitos problemos jau nėra... Tuo ir skiriasi Paryžiaus susitarimas nuo kitų.

O dėl antro dalyko. Aš dabar negaliu atsakyti, bet aš žinau tą problemą, truputį žinau jos priežastis. Ketiname... Bent aš asmeniškai tikrai pasidomėsiu, kas vyksta, ir tikiuosi, kad atsakysiu greitu laiku.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimams laikas baigėsi. Yra užsirašiusiųjų tikrai dėl motyvų už, prieš nėra. Ar?.. (*Balsai salėje*) Nereikia. Ar užsirašiusieji neprieštarausite? Neprieštarausite. Ar galime pritarti šiam projektui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomas komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas. Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną.

16.09 val.

Laisvės premijos įstatymo Nr. XI-1584 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-206 (svarstymas ir priėmimas)

Grižtame prie darbotvarkės 1-9 klausimo, praėjo 3 valandos. Svarstymo procedūra. Ar yra norinčių diskutuoti, nes diskusijoje?.. Nėra.

Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū. Pasiūlymų nėra.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Motyvai dėl viso įstatymo. Užsiregistravusiųjų nėra. Siūlau balsuoti dėl viso įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 7. Laisvės premijos įstatymo Nr. XI-1584 2 straipsnio pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.12 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-219 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-7a klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas. Pranešėjas – Seimo narys A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, leiskite pristatyti nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektą. Siūlau papildyti rudens sesiją Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu.

Kodėl kilo ši būtinybė? Todėl, kad svarstant Konkurencijos įstatymo finansavimo klausimą ir biudžetui neskyrus pakankamai lėšų buvo numatyta, kad iš rinkos asmenų, besikreipiančių dėl rinkos koncentracijos, būtų galima šias lėšas nukreipti Konkurencijos tarnybai kaip papildomo finansavimo šaltinį. Yra nemažai institucijų, kurios *de facto* jau naudojami savo teikiamomis paslaugomis, bet tai nesuderinama su Rinkliavų įstatymu. Galima būtų paminėti ir Ryšių reguliavimo tarnybą, ir policijos įstaigas už įvairius tyrimus, už dažnius ir taip toliau. Siūlau papildyti ir pereiti prie paties projekto, jeigu pritartumėte.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia B. Matelis.

B. MATELIS (LVŽSF). Aš tik norėčiau, nes Seimas yra gana išsiblaškęs, priminti, kad iš tiesų tos įstatymo pataisos, kurias pateikė Seimo narys A. Skardžius, yra labai svarbios ir labai reikalingos siekiant priimti kitus reikalingus įstatymus. Tai yra priimta Ekonomikos komitete, tai yra be galo svarbu ir prašyčiau visus paremti. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ar galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ačiū.

Svarstymas. Niekas neužsirašė. Ar galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Balsuojame, kas už visą nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 83: už – 78, susilaikė 5, prieš nėra. Taigi Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. XIII-60 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo I (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ priimtas. (*Gongas*)

16.16 val.

Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-212 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-7b klausimas – Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-212. Pranešėjas – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamieji kolegos, iš tiesų esmę pristaciau, kad šiuo metu Lietuvoje ne vienas viešojo administravimo subjektas *de facto* teikia administracines paslaugas, už kurias pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 15 straipsnio 3 dalį nustatomas kitoks nei rinkliava atlyginimas. Tuo tarpu Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 2 straipsnyje pateikiami institucijų teikiamų paslaugų ir valstybės rinkliavos apibrėžimai nesuteikia galimybės už institucijų teikiamas paslaugas imti kitokio nei valstybės rinkliava atlygio, todėl čia yra šio pakeitimo esmė. *De facto* tas vyksta, na, kaip ir minėjau, teikiamas įstatymo projektas, kurio yra svarstymo stadija, kuriam pritaria Ekonomikos komitetas... Tai, kad Konkurencijos tarnyba, vykdydama savo atsakingą funkciją, galėtų iš rinkos koncentravimo, taip pat

už savo tyrimus, už savo teikiamas paslaugas gauti šį atlygį ir panaudoti institucijos reikmėms, ir, be abejo, kitų institucijų, kurios jau *de facto* taiko šias nuostatas, kad galėtų ir *de jure* jas taikyti.

PIRMININKAS. Klausti užsirašė Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi V. Sinkevičius.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Jūs turbūt matėte, kad ir Teisės departamentas šiek tiek teikia paslaugas, bet jūs norite keisti ne įstatymo tekstą, o sąvokas, įrašyti tam tikrą galimybę rinkti rinkliavas. Aišku, jūs motyvuojaite tuo, kad jis bus taikomas tik, na, jums reikia tik dėl to, kad būtų taikomas konkrečiai institucijai. Bet iš esmės tai palies ir kitas institucijas. Ar nemanote, kad galbūt atvirkštinis variantas turėtų būti, nes žmones apskritai piktina tos visos rinkliavos, kurios pakliūna į tam tikras institucijas, kurios po to panaudoja nežinia kaip tas lėšas, nebūtinai už paslaugą? Paprasčiausiai jos kaupia savo įstaigose, įvairioms reikmėms naudoja. Ar nemanote, kad galbūt atvirkštinis variantas, turėtų būti atsisakoma tų rinkliavų, nes tai daugiausia valstybinės institucijos, kurios... ypač jeigu iš žmonių renkama, gana nepatogu eiti į valstybinę instituciją, kuri išlaikoma iš biudžeto, ir dar mokėti tam tikrus pinigėlius?

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Supratau, gerbiamasis kolega, iš tiesų šiandien yra ne vienas viešojo administravimo subjektas, kuris naudojasi, teikdamas paslaugas, ne tik rinkliavomis, bet ir ima mokesčių už teikiamą paslaugą. Kaip minėjau, įvairios ekspertizės, tyrimai, čia turbūt ir Energetikos inspekcija, kaip minėjau, ir policija, ir Ryšių reguliavimo tarnyba, ir turbūt daugelis kitų naudojami *de facto*, nors *de jure* jie turėtų imti tik rinkliavą už siaurą segmentą, tačiau jų paslaugų sritis yra daug platesnė. Todėl nematyti to negalima vien dėl tos priežasties, kad šiandien tas *de facto* vyksta. Todėl reikėtų vis dėlto reglamentuoti.

Mes galime nematyti, kad tai vyksta, galėtume ir nekeisti, bet manau, kad svarstysime klausimą, kuris iš Ekonomikos komiteto ateis į Seimą dėl Konkurencijos tarybos, dėl jos funkcijų, dėl pakankamo finansavimo, nes vienas litas, atsiprašau, vienas euras, skiriamas šiai institucijai, duoda dešimteriopą gražą, jeigu ne didesnę. Kalbama apie stambiuosius rinkos dalyvius, kurie kreiptasi dėl koncentracijos, o siekiant įvertinti reikalingas išsamus tyrimas, kuris duoda naudą pačiai rinkai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Aš neklausiu, tiesiog noriu paminėti, kad iš tiesų tai yra išdiskutuotas klausimas Ekonomikos komitete. Gerbiamasis A. Skardžius yra visiškai teisus, tai seniai vykstantis dalykas, kuris turi būti reglamentuotas. Ir tai ypač svarbus įstatymas labai svarbiai institucijai – Konkurencijos tarybai. Todėl aš kviečiu Seimo narius palaikyti.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Virginijau.

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų vienas užsirašęs prieš. E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Po pateikimo galima pritarti, bet aš vis dėlto lieku prie savo nuostatos, kad dažnai po tokiomis visais stambiais norais, kada iš tikrųjų sprendžiame ne iš biudžeto, finansuojame ne iš biudžeto arba įmonės pačios išsilaikydamos neieško sprendimo būdų, o paprasčiausias kelias – susirinkti tuos pinigėlius, ir renkasi po šiuo... Galbūt Reguliavimo tarnyba rinksis, jūs vieną objektą matote, tačiau yra ir kitų subjektų, kurie iš tikrųjų taip pat nori pasipinigauti. Žmonės eina, moka kiekvienoje vietoje pinigėlius, nors jų pajamos nėra didelės, bet už viską valstybei reikia susimokėti. Aš būčiau linkęs eiti kitu keliu, netgi ir keičiant Viešojo administravimo įstatymą, kad vis dėlto kuo mažiau būtų tokių vietų, kur reikėtų mokėti, primokėti, tose pačiose valstybinėse institucijose, kurios priklauso valstybei. Aš susilaikysiu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dar kartą norėčiau paminėti ir gerbiamajam kolegai, kad vis dėlto tai reikalingas įstatymas ir tokios tarnybos kaip Konkurencijos taryba turėtų būti depolitizuotos, nes ne vieną kartą yra pasinaudojama teise, skiriant, asignuojant biudžeto pinigus, padaryti netiesioginį spaudimą šiai tarnybai. Tai yra labai sveikintinas žingsnis, ir kviečiu kolegas palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pereisime prie balsavimo. Kas už šį Rinkliavų įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, prašom balsuoti.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 74, prieš nėra, susilaikė 10. Pritarta po pateikimo.

Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 22 dieną. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

A. Palionis – dėl balsavimo motyvų. Prašom.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu paprašyti ir atkreipti dėmesį į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlytas išvadas, kad jie rekomenduoja kreiptis į Vyriausybę dėl Vyriausybės nuomonės, kadangi tai yra Rinkliavų įstatymas. Todėl aš siūlau paprašyti Vyriausybės išvados dėl šio projekto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu prašyti Vyriausybės išvados? Ačiū. Pritarta.

16.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-7 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-217 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezerviniai klausimai. Siūlau pradėti nuo r-2 – nuo Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-7 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-217. Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Mielieji mano kolegos, gerbiamasis Pirmininke, Seimo valdybos pakeitimas reikalingas, nes įvyko balsavimas, Seimas apsisprendė balsuodamas ir priėmė, kad M. Bastys yra pirmininko pavaduotojas, todėl reikia papildyti Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“. Prašau pritarti po pateikimo. Manau, kad ir priimsime šiandieną.

PIRMININKAS. Niekas nenorite paklausti. Ačiū. Galime pritarti po pateikimo? Bendru sutarimu. Ačiū.

Svarstymas. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Priimta. Ačiū.

Balsuojame. Kas už tai, kad šį nutarimą priimtume visą?

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 5. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-217) priimtas. (*Gongas*)

16.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-8 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-218 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas klausimas yra r-3 – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. XIII-8 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-218. Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Analogiška situacija. Į Seniūnų sueigą labai norime įrašyti Seimo Pirmininko pavaduotoją M. Bastį.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti po pateikimo? Bendru sutarimu. Ačiū. Pritarta.

Svarstymas. Svarstyti niekas neužsirašė. Ar galime pritarti po svarstymo? Bendru sutarimu. Ačiū. Pritarta.

Priėmimas. Vienas straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Balsuojame už visą nutarimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 81, prieš nebuvo, susilaikė 3. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-218) priimtas. (*Gongas*)

16.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-226 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės r-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-226. Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mes, Seimo sekretoriatas gavome frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ prašymą, kad Seimo narys P. Gražulis būtų išbrauktas iš Migracijos komisijos. Jis turi labai daug veiklos kitose komisijose. (*Triukšmas salėje*) Ir P. Gražulį siūlau išbraukti. Tokia Seimo nario valia. Jis savo visas jėgas, savo energiją paskirs darbui komitetuose ir kitose komisijose. Prašom pritarti.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys J. Razma.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Labai miela, kad yra norinčių paklausti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Noriu paklausti, ar dabartinė Seimo valdančioji koalicija besugebės sustabdyti emigracijos srautus, kai iš to proceso traukiasi toks energingas atstovas kaip P. Gražulis? Jūs pagalvokite, prieš teikdami tą pakeitimą.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Iš tikrųjų, gerbiamas Jurgi, mums bus nepaprastai sunku, bet mes tikimės, kad gerbiamas P. Gražulis ir nebūdamas komisijos nariu teiks mums labai išmintingus pasiūlymus ir to sulauksime iš jo tikrai tikrai.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar galime pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Motyvai prieš – R. Žilinskas. Prašom.

R. ŽILINSKAS (TS-LKDF). Jeigu atmintis manęs nepaveda, gerbiama pirmininke, o ji tikrai nepaveda, P. Gražulis buvo šios komisijos steigimo iniciatorius. Tai kaip dabar komisija be iniciatoriaus? Negalima pritarti.

PIRMININKAS. Ar galime po pateikimo bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Gerai, prašom balsuoti.

Nutarimui po pateikimo nepritarta. Seimo narys P. Gražulis – dėl balsavimo motyvų.

P. GRAŽULIS (TTF). Nė nežinau, kaip pakomentuoti. Aš manau, kad jeigu jau manęs nepaleido iš šitos komisijos, tai patobulinsiu projektą ir pasiūlysiu, kad tik komisijos pirmininku galėčiau būti. (*Juokiasi*)

PIRMININKAS. Skelbiu alternatyvų balsavimą. Kas už tai, kad projektą atmestume, balsuojate už, kas už tai, kad tobulintume, balsuojate prieš.

Nutarimas nepriimtas. Gerbiamasis Seimo narys P. Gražulis lieka komisijoje.

16.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-228 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiamieji Seimo nariai, r-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-228. Pranešėja – Seimo narė R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija prašo iš Jaunimo ir sporto reikalų komisijos išbraukti G. Skaistę, todėl iš karto klausiu – ar Gintarė Skaistė sutinka? Sutinka. Frakcijos yra toks siūlymas išbraukti, o Seimo valia bus priimti arba nepriimti.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti po pateikimo? Negalime. Balsuojame.

Balsavo 81 Seimo narys: už – 65, prieš – 7, susilaikė 9. Po pateikimo pritarta.

Svarstymas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

Priėmimas pastraipsniui. Ar galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū, pritarta. 2 straipsniui? Dėkoju. Pritarta. Balsuojame už visą projektą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 82 Seimo nariai: 78 – už, 2 – prieš, susilaikė 2. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-228) priimtas. (*Gongas*)

16.39 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl parlamentinės diplomatijos stiprinimo“ projektas Nr. XIIIIP-209 (pateikimas)

Siūlau svarstyti r-1 klausimą – Seimo rezoliucijos „Dėl parlamentinės diplomatijos stiprinimo“ projektą Nr. XIIIIP-209. Pranešėjas – A. Ažubalis. P. Gražulis – dėl vedimo tvarkos.

P. GRAŽULIS (TTF). Dėl vedimo tvarkos. Gerbiamasis Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, aš siūlau frakcijos vardu daryti šiuo klausimu pertrauką iki kito posėdžio. Kas mėnesį turi būti konservatoriai teikti rezoliuciją dėl kokio nors bendradarbiavimo. Kam ji adresuota? A. Ažubaliui ar kam? D. Trumpui ne. D. Trumpo pasveikinti negali, o kas savaitę jie vis kalba apie krašto gynybą. Priėmėme projektą, aiškiai priėmėme rezoliuciją, išsipareigojimai – 2 % ir panašiai.

Prašau frakcijos vardu balsuoti, kad būtų pertrauka iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau balsuoti dėl Seimo nario P. Gražulio pasiūlymo. (*Balsai salėje*)

Pertraukai pritarta. Už balsavo 25, vienas penktadalis nuo dalyvaujančių. Iš 81 Seimo nario 25 balsavo už pasiūlymą, taigi pertraukai pritarta.

16.41 val.

Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-114(2) (svarstymas)

Rezervinis 7 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-114(2). Pranešėjas – Seimo narys J. Sabatauskas. Ar iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto kas nors norėtų pristatyti? Seimo narys R. Andrikis.

R. ANDRIKIS (TTF). Gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas vienbalsiai pritarė pasiūlytam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Diskusijoje niekas neužsirašė kalbėti. Ar galime pritari po svarstymo bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Pritarėme po svarstymo.

Išnagrinėjome visus klausimus.

Seimo narių pareiškimų neturime? Nėra.

Vakarinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

Registruojamės. Prašom.

Užsiregistravo 77 Seimo nariai. Posėdis baigtas. (*Gongas*).

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 18
Adamkus Valdas 9, 10, 11, 12
Andrikis Rimas 27, 66
Anušauskas Arvydas 18
Armonaitė Aušrinė 16, 17, 18, 38, 42, 43
Ažubalis Audronius 66
- Bakas Vytautas 43
Balsys Linas 61
Basanavičius Jonas 9, 11, 14
Bastys Mindaugas 25, 26, 28, 29, 64
Baškienė Rima 9, 17, 19, 30, 49, 64, 65
Berlin Isaiah (Berlinas Isaja) 13, 17
Bortkevičienė Felicija 11, 14
Budbergytė Rasa 18
Butkevičius Algirdas 38, 40, 41, 42, 55, 58
- Čiurlionis Mikalojus Konstantinas 12
- Dagys Rimantas Jonas 39, 45, 47, 50, 54, 57, 60
Darius Steponas 33
Dumbrava Algimantas 18, 22, 47, 52, 53
- Fukuyama Francis (Fukujama Frensis) 17
- Gaižauskas Dainius 27
Gelūnas Arūnas 18
Gentvilas Eugenijus 27, 40, 42, 49, 56
Gentvilas Simonas 37, 42, 43
Girėnas Stasys 33
Glaveckas Kęstutis 19, 20, 23, 47, 54, 58
Gražulis Petras 27, 59, 65, 66
Grybauskaitė Dalia 9, 10
Grinius Kazys 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 43
Grinius Liūtas 12
- Imbrasas Juozas 27
- Jablonskis Jonas 12
Jakeliūnas Stasys 18, 37
Jedinskij Zbigneŭ 18
Jovaiša Eugenijus 29
Juozapaitis Vytautas 18, 58
- Kamblevičius Vytautas 33, 36, 46
Karbauskis Ramūnas 28, 53, 54, 56
Kubilius Andrius 33, 42, 44, 45, 54, 55
Kudirka Vincas 9, 11, 14, 15
Kukuraitis Linas 35
- Majauskas Mykolas 38, 40, 51
Masiulis Kęstutis 33, 53, 54, 56
Matelis Bronislovas 18, 19, 29, 62
- Miknys Rimantas 12, 13, 15
- Navickas Kęstutis 59, 60, 61
- Palionis Andrius 36, 51, 53, 64
Pranckietis Viktoras 9, 10, 17, 32, 33, 49, 59
Pupinis Edmundas 60, 63
- Ranonis Vladislovas 34, 48
Razma Jurgis 25, 26, 27, 44, 65
Rimkus Albinas 14
Rinkevičius Viktoras 56
Romeris Mykolas 12, 14
- Sabatauskas Julius 24, 25, 26, 27, 28, 66
Savickas Lukas 38, 42
Shiller Robert (Šileris Robertas) 16
Sinkevičius Virginijus 37, 63
Sysas Algirdas 35, 36, 37, 46, 47, 49, 50, 51, 55, 56
Skaistė Gintarė 48, 57, 65
Skardžius Artūras 19, 28, 29, 61, 62, 63
Skvernelis Saulius 35, 38, 55
Smetona Antanas 12, 14, 15
Stalinas Josifas 15
Stančikas Andriejus 26, 27
Starkevičius Kazys 26
Steponavičius Gintaras 20, 36, 49, 50
Stulginskis Aleksandras 15
Svetikaitė Rasa 34
- Šarknickas Robertas 28, 29
Šaulys Jurgis 11, 14
Šimonytė Ingrida 19, 20, 21, 22, 23, 24
Širinskienė Agnė 59
- Tamašunienė Rita 54, 57
Tomilinas Tomas 15, 16, 42, 60
Trump Donald John (Trampas Donaldas Džonas) 59, 66
- Urbšys Povilas 29
- Vareikis Egidijus 34
Varžgalys Juozas 57
Veryga Aurelijus 16
Vileišis Jonas 14
Vileišis Petras 14
Višinskis Povilas 11, 14
Voldemaras Augustinas 12
- Žalimas Dainius 9
Žemaitaitis Remigijus 36, 46, 47, 54, 55, 56
Žemaitė Julija 11
Žilinskas Rokas 65

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*